

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BALIK ÖLECEK

HASİBE ÖZDEMİR

Hasibe Özdemir

1968’de Eskişehir’de doğdu. Lisede elektronik, üniversitede hemşirelik eğitimi aldı. Ege Üniversitesi Çocuk Psikiyatrisi’ne bağlı, madde bağımlısı çocuk ve ergenlere yönelik hizmet veren bir merkezde geçirdiği yılları, çalışma hayatının en keyif aldığı dönemi olarak tanımlıyor. Bir süre özel bir lisede aile danışmanlığı yaptı. Şimdi sadece okuyup yazıyor.

2014 yılında 3. Homeros Kısa Öykü Yarışması’nda “Öyle Olsun İstiyorduk” adlı öyküsüyle birincilik ödülü kazandı. Öyküleri *Varlık*, *Sözcükler*, *Lacivert*, *Evrensel*, *Ayrıntı*, *Kasabadan Esinti* ve *Gamlı Baykuş* dergilerinde yayımlandı. *Bu Kardan Adam Olmaz* adlı ilk öykü kitabı yayınevimiz tarafından 2020 yılında basıldı. İzmir’de yaşıyor.

MonoKL Edebiyat

Balık Ölecek

© Hasibe Özdemir, 2022

© Monokl Yayınları, 2022

Sertifika Numarası: 22834

ISBN: 978-605-70722-9-0

Birinci Basım: 2022 Temmuz

Editör: Nermin Sarıkaya

Düzeltili: Ayşegül Ergül Aslan

Kapak Tasarımı: Sancar Dalman

Baskı Hazırlık: Yeşim Ercan Aydın

Dağıtım: Prefix

Baskı: Optimum Basım San. Ve Tic. Ltd. Şti.

Tevfikbey Mah. Dr. Ali Demir Cad. No: 51/1

39295 Küçükçekmece-İstanbul

Sertifika Numarası: 41707

MonoKL Yayınları

Uğur Mumcu Mah. Serçe Sok. No:33 D:3

Kartal - İstanbul

e-posta: editor@monokl.net

www.monokl.net

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org> www.monoklkitap.com

BALIK ÖLECEK

Hasibe Özdemir

öykü

İÇİNDEKİLER

Bir Fotoğraflık Yer	7
Şefik Aradı mı?	17
Nefesini Tut Balina	24
İnce Mor İp	30
Dananın Hakkı	36
Üst Çene: İkinci ve Üçüncü Molar	44
Cehennemlik	50
Kulübedeki Köpek	57
Nen Var Kuzum?	62
Buradayız	71
Sen Seversin	77
Balık Ölecek	84
Masalın Rengi.....	92
Sudaki... ..	99

Aylin'e

Bir Fotoğraflık Yer

Otobüsten ineli neredeyse yarım saat oldu, garajda bekliyorlar hâlâ.

“Herkesi ayağa kaldırmasan olmaz,” diye söyleniyor Nihal. Kız kardeşinin telefonla uğraşan iş bilir halini nefretle süzüyor.

Gece sıcak, hava gündüzden daha boğucu. Cılız bir esinti ferahlık yerine girişteki büfenin ızgarasından yanık yağ kokusu getiriyor. Nihal yüzünü buruşturup sesini biraz daha yükseltiyor:

“Neyi bekliyoruz Allah aşkına Gülşen? Cevap vermiyorsa zorlama artık, binip gidelim işte!”

Yarı açık gözlerini aptal bir çocuğu yatıştırmak ister gibi üzerine dikiyor Gülşen. Bu bakışın onu özellikle deli ettiğinin farkında.

“Ablam az sabır ya! Trafikte açmıyor telefonunu biliyorsun. Yoldadır diyorum, kasma artık! ” Yüzüne bakarken gülümsüyor, durumu komik buluyor sanki.

“Beş dakika içinde taksiye biniyoruz biz, sen istersen dikil burada, sabaha kadar ara!”

Kardeşinden cevap gelmiyor. Yetmezmiş gibi başını sallayıp telefonu kulağına götürüyor yeniden.

“Beş dakika diyorum Gülşen!”

Cevabı beklemeden sırtını dönüyor. Sertçe. Duruşu tavırlı olsun istiyor. Boynu, sırtı, saç, hepsi dile gelip, sen niye bizimle bu gece yola düştün sanki diye bağırırsın. Bir gün sonra gelsen olmaz mı, bir hafta sonra, bir ay sonra. Şimdi niye takılıyorsun peşime? Eteğimde iki çocukla, kapıyı çarpıp çıkmışım, senin gebe kaprisinle bir mi şimdi bu?

Adı gibi biliyor. Eniştesi pazar akşamına kalmaz, elinde kafası kadar bir çiçek demeti ile kapıda biter, Gülşen Hanım da bir içeri bir dışarı herkesi peşinde gezdirip ne hikmetse tam da dönüş yolunun en müsait olduğu saatte ikna oluverir. Kimse de demez bu

kız küslüğünü niye hep cuma gününe denk getirir, niye hep pazar akşamı barışır? Herkesi uyut sen, geri zekalı!

Kardeşi basbayağı neşeli bir sesle konuşuyor babasıyla. Sanır-sın ortak bir karar verip tatile gelmişler. Şu berbat yerde bekletilmek, cevap vermeyen telefon sadece Nihal'in derdi demek ki. Çocukların da umurunda değil, gömülmüşler oturdukları yere, aynı tablettten çizgi film izliyorlar. Üstleri başları dağınık, yaka paça kaymış. Ucuz oyuncak bebeklere benziyor ikisi de. Otobüslerin far ışığında, bir örnek elbiselerinin pamuklu kısımları eriyip naylona dönüşüyor. Garajın yapış yapış pejmürde havası, az önce burnunun direğini sızlatan kokuyla birleşip saçına başına, çocukların kıyafetine siniyor. Vıcık vıcık hissediyor kendini. Dili zaten yağlı bir cümleyi sabahtan beri döndürüp duruyor ağzında. "Anne biz geldik."

Niye geldiniz demeyecek elbette annesi. Ama daha kapının önünde, hallerinden tavırlarından, dönüş tarihlerini kestirmeye çalışacak. Sarılmadan, sevinmeden bıkıverecek hemen. Doğru düzgün bakmayacak yüzüne. Nihal ağzını açsa, gözlerini kaçırarak. Eline kırık notlarla dolu bir karne verilmiş gibi kararacak suratı. İnsanlarla geçim sıfır! Kocayı idare etmek sıfır! Dudakları kıpırdayıp duracak. Çocukken, ateşlendiği gecelerde, başına söylenerek gelişi gibi anlaşılmayacak ne dediği. Ortalığı gürültüye boğacak yine de. HoşgeldiniZZZ derken gıcırdayacak. BaşarısıZZZZ, kime çekti bu kızZZZZ.

Annesi gıcırdadıkça o susacak. Eli ayağı ağırlaşacak, arabadan inip eve bir türlü ulaşamayacak. Ama Gülşen daha bahçe yolunda rüzgârgülleri gibi çın çın ötecek. Güldükçe parlayacak, Nihal o sursatsız, solgun kız olacak yine. Azmetse, kardeşinden boşluk bulup içini dökmeyi denese, kupkuru bir havayı yüzüne üflüyormuş gibi yakasını bağrını açacak annesi. Nihal ne kadar haklı olursa olsun suçlu hissedecek kendini, oturduğu yerde tere batacak. Gülşen yine gölgede kalacak.

Göz ucuyla bakıyor kardeşine. Sanki güneşi doğuracak, karından başlayan bir ışık yüzüne gözüne vuruyor kadının. Pembeli morlu bir elbise var üzerinde. Çiçeklerin tomurcukları yeni patlamış gibi canlı, dipdiri. Onun kıyafetleri neden solmuyor, ya saçları? Hamile değil mi bu kadın, niye yüzü gözü şişmiyor, orası burası lekelenmiyor?

Büyük kızı su istiyor oturduğu yerden, işaret ederek. Başparmağı ağzında, yukarı doğru dikmiş elini. Kanı yüzüne yürüyor. Herkesin tek hareketle çalıştırdığı küflü bir makine sanki.

“Dilin yok mu senin!” diye tıslıyor sıranın ucuna. “İnsan gibi iste, rica et!”

Çocuk iyice aptallaşmış, bomboş bakıyor.

“Babası kılıkli!”

Biri yedi, diğeri beş yaşındaki iki kızını yola çıkmak için hazırlarken hissettiği şefkatten eser yok sesinde. Gülşen’in “Ben de geliyorum, bekleyin,” diyen telefonundan beri bastırmaya çalıştığı öfkesi, haksızlık hissiyle birleşip akacak yer arıyor. Kardeşi garajın kapısını gösterip hadi der gibi sallıyor elini.

“Bu da yeni icat, sallayın elinizi ayağınızı, açmayın sakın ağzınızı! ”

Kimse cevap vermiyor. Küçük kız, teyzesi ile birlikte yolu çoktan yarılamış bile. Bavulun tekerleklerine söylene söylene arkalarına düşüyor, diğeri ayaklarını sürüyerek geliyor yanında. Bavul her takıldığında azarlıyor kızı.

Babası garajın çıkışından epey uzakta, yolun karşısına arabayı park etmiş bekliyor. Büyük kız koşturup küçüğün elini tutuyor. Çocukların ikisi de kardeşinin yanında şimdi. Gülüşerek geçiyorlar trafik ışıklarından. Garajda unutulmuş gibi doluyor gözleri. İçinde bir düğüm, doğru düzgün sarılmadan, küskün bir yüzle öpüyor uzatılan eli.

Yol boyunca arka tarafta gülüp konuşuyor kardeşi. Babası iki kızı sözleşip, aynı anda sürpriz yapmaya karar vermiş gibi memnun, Gülşen’in neşesine eşlik ediyor. Nihal’den yana baksa bir terslik olduğunu anlayacak ama bakmıyor. Her zamanki gibi erteliyor. Şu ziyaret iyiye mi yoksa kötüye mi işaret, eve ulaşıp, karısıyla konuşuncaya kadar düşünmesi gerekmiyor. Şimdi keyfi yerinde. Bozmaya niyeti yok. Arada çocuklara bir şeyler soruyor. Geveleyip duruyorlar. Aynen diyor ikide bir büyük kızı. Daha yedi yaşında ne aynen’i? Ağzının ortasına vurası geliyor. Olur olmaz el kaldıran biri değil ama şimdi bir aynen daha duyarsa, aynen şöyle elinin tersiyle! Gözlerini kapatıp dinlememeye çalışıyor.

Sahil yolu تنها ama fark etmiyor, sırayla kırmızı ışıkların hepsine yakalanmayı başarıyorlar yine. Çocuklar canlanmış, teyzelerine cevap yetiştiriyor. Arabanın en ilgi çeken insanı o. İnince de

o olacak. Ya gülecek ya    recek, herkesi etrafına toplayacak. Nasıl olsa iki gün. Onunki misafirlik sayılacak, Nihal iki çocukla sığıntı olacak. Sığmayacak bir yerlere. G t kadar odayı hazırlayacak annesi, yan yana zar gibi yer yatakları yapacak. Çocuklar sürekli i iyormu  gibi, kırk yıl önceki  i  olayını bahane edip, kıymetli kanepelerini a mayacak. G l  en gerine gerine koca odayı kapacak, sabah yine mırın kırın edecek. Nihal'e kimse "Rahat uyudun mu sen?" diye sormayacak.

"Hadi kuzum benim, hadi teyzesinin fıstığı."

G l  en çocukları uyandırmaya çalışıyor arkada. "Anam az önce konu uyorduk, ne vakit k t diye gittiler abla ya?"  yle karnında, kapalı kutuda dola tırmaya benzemez tabii, ortaya çıkanla u ra  da g r bakalım demek geçiyor içinden, cevap vermiyor. Sinsi bir keyif alıyor izlerken.

Sitenin kapısından sessizce giriyorlar. Babası her zamanki nezaketiyle daha da yavaşlıyor. Araba ta  d  eli yolda yürüyor sanki. Gev emi , mırıl mırıl bir yaz akşamı bahçelerden, verandalardan sokağa taşıyor. Havada nereden geldiği belli olmayan bir yasemin kokusu var. Genç bir çift, ellerinde olta takımları ile yanlarından geçiyor. Hafif bir selam veriyorlar ba larıyla. Kadının uzun bacakları kaslı, ayakları  ıplak. Yola tereddüt etmeden, güvenle basıyor. Nihal hep yabancı sayılacak birinin kıskan lı ı ile bakıyor ayakların de di i yere. Aynı hisle çeviriyor ba ını. Orada duruyor i te.

Babası burayı sekiz yıl önce, emekli olur olmaz aldı. Evi görmeleri için davet ettiklerinde büyük kıza hamileydi. Beyaz boyasına, önündeki zeytin ağaçlarına, yeşil çimenlerin üstündeki  i  tanelerine bakakaldı. Çok güzeldi ev. Sanki Nihal'e içeride koca bir oda ayırmı  gibi güzeldi. Bir filmin en unutulmaz sahnesinden kopmuş gibi. Hep başkalarının yaşamında olan bir şey gibi güzeldi. I eri-deki bütün eşyalar eski evden geldiği halde, onlar bile de i mi , kocayı bo ayıp kilo veren kadınlar gibi genç, hafiflemi  görünüyordu.

G l  en bayıldım diye ellerini çırparak ba ıra  a ıra dola mı tı etrafı. O arkadan sessizce takip etmişti. Gözleri dolmuştu. Sitedeki diğer evlerden bir farkı yoktu ama öyle bir havası vardı ki, kapısını a tı ında, orada geçirilmiş mutlu bir çocukluk seni kar ılayacakmış sanırdın. Belki de sadece bu yüzden güzeldi. Kapısını açma ih-

timali yüzünden. Anne babasının daha girişte birbirine yapışmış, geçit vermeyen hallerine bakınca ama, evin de aslında onlar gibi kendisini hep dışarıda tutacağını anladı. Çok güzel diyebildi sadece. Cümlesi kardeşinin gürültüsü yüzünden duyulmadı.

Sonra terslenip durdu. Annesi üst katı gezdirmek için önlerine düştüğünde, yukarı çıkmayı reddetti. Gebeliğine verdiler. Kızı tekmeleyip kendini hatırlatmasa, kim bilir ne kadar surat ederdi daha. Bir çocuğu olacaktı onun. Yeniden başlayacaktı her şey. Kırğınlıklar unutulacak, bütün kapılar sonuna kadar açılacaktı. Hele biraz zaman geçsin, nasıl dört gözle beklenecekti yolu! Öyle ummuştu.

Her sene, kırıla kırıla ufacak kalan bu hayalin gerginliğiyle hazırlıyor çantalarını. İkinci gün, daha giysilerin yarısını boşaltmadan, dördünün de fazlalık olduğunu hissederek uyanıyor. Sonra beklemeye başlıyor. Mutlaka bir şey oluyor. Geçen sene kocası gece içkiyi fazla kaçırıp, saçma sapan konuşmuş, üstüne öküz gibi akşama kadar yatmıştı. Annesi yüzüne bakmadan, koltuğun altına yuvarlanmış bir şeyleri oflaya puflaya çıkarmaya başladığında hemen anlamıştı. Kimse istemiyor onları burada. Bir hışım gerisin geri yerleştirdi çantaları. Omuzları, sırtı kaskatı. Kocası başında dikilmiş, “Bir bok anlamadım niye dönüyoruz?” diye söyleniyordu. Şortunun bir paçası kasığına kadar kıvrılmış, “Niye geldik, niye gidiyoruz, ne istiyorsun sen ya?”

Annemin arkamdan gitme diye ağlamasını istiyorum, demedi. Kızı için, torunlarını özleyeceği için uluyarak ağlamasını. Kalsaydınız biraz daha demesi yetmez, hele öyle dil ucuyla, ikilemeden. Yetmez. Bağıra bağıra ağlaması gerek. Oysa bir damla gözyaşı görmedi kimsede. Babası susmuş, annesi karşısına bile geçmeden, odanın kapısında durup laf olsun diye konuşmuştu sadece. Arabalarının sokaktan çıkmasını beklemeden eve girmişlerdi. El ele. Nispet yapar gibi. Azıcık özlenmek istiyordu çok mu?

“Ne oldu şimdi yine,” demişti kocası üst üste, akşamdan kalma damarlı gözleri üzerine dikili. “Niye ağlıyorsun sen şimdi?” Cevap vermedi. Çocuklar sus pus oldukları yere sinmişlerdi. Dönüp onları sıkıştırmıştı bu kez “Bir şey mi dedi anneanneniz?” Öyle bakıp kalmıştı ikisi de.

“O kadar içmesen anlardın,” demişti Nihal. Gözleri, burnu kıpkırmızı. Mola yerine kadar eli ağzında, içini çeke çeke ağladı. Kim-

seden çıt çıkmadı. Arada kocası direksiyonu yumruklayıp “Yıldım senin boka püsüre kafayı takmandan,” diye söylendikçe, “Merak etme bu son,” demişti “Bir daha gelmem istenmediğim yere, gelmem bir daha, bu son.”

Sonra ilk aramalarında yumuşayınca basbayağı alay etmişti kocası. “Senin barutun anca bana patlar, oralara sesi bile erişmez,” demişti. Küslüğünü ciddiye almadığı gibi barışmasını da önemsememişti.

Gülşen büyük kızı uyandırmayı başarıyor sonunda. Çocuk sallanarak duruyor arabanın yanında. Küçük babasının kucağında. Annesi ortalıkta yok. Bahçedeki masada erik tabağı yarısına kadar dolu, yanında tuz. Kahve fincanının telvesi dibinde kurumuş. Kadın, niye buluşamadı bunlar babalarıyla diye kaygılanmamış, bacaklarını uzatıp keyif yapmış sanki. Kitabı masada, el örgüsüyle şalı divanda. Az sonra birileri gelecekmiş telaşı da yok hiçbir eşyada. Her şey yayılmış ortaya. Eve sırtını verip basbayağı keyif yapmış işte.

Bavulları içeri koydukları sırada tuvaletten çıkıyor annesi. Hızlıca bir sarılma merasimi. “Aç mısınız?” diyor hemen. “Akşam yemeği için saat geç ama yaparız bir şeyler,” ikinci kez sormuyor zaten. Hazırlık yapmamış belli. “Ev sizin,” diyor. Annesine bakıyor Nihal, onun çocukları yarım yamalak sevmesine. Dişlerini sıkıyor. Ne güzel bulmuş yolunu, ev sizin. Canım sizin için bir şey yapmak istemedi deme, ev sizin de çık işin içinden. Tabağın çanağın yuvası belli, arkamızdan ha bire düzeltip eski yerine koyarken, nesi bizim oluyor acaba evin?

Daha soluklanmadan eniştesi arıyor ev telefonundan. Gülşen cevap vermemiş, meraktan ölmüş. Babası kaşlarını kaldırarak dinliyor. Ensesini kaşıyıp karısına bakıyor. Sanki o izin verecek ağzından çıkacak söze. Annesi başını sallıyor, tasalanacak bir şey yok işareti bu. Kaşınma bitiyor. Gülşen koşturarak tuvalete gidiyor. Artist! Babası kabloya dolanarak bakıyor ardından, sonra karısına bakıyor yine. Kapat diyor annesi eliyle, sonra konuşuruz. Kapat.

Nihal, Tevfik’in aramayacağından emin. Salonda yokluğunun tadını çıkara çıkara sigara içiyordur şimdi. Pencereler kapalıdır. Bira şişesinin altına bir şey koymamıştır yine, sehpanın üstü dalga dalga iz. Aramaz. Arayacak olsa, bilir cebini kapatmaz Nihal. O yüzden babasının ev telefonuna do-

lanıp, böyle kaşlarını kaldırarak bakması gerekmez. Annesi Tevfik'in aradığını anlayınca, kapıda durup konuşmanın sonunu beklemez zaten. O telefon kendiliğinden kapanır.

Pazar günü sabahtan kesin gelir eniştesi. Akşama da Gülşen'i alıp gider. Nihal'e konuşacak bir sürü zaman kalır kardeşinin çenesi olmazsa. Ama onlar gittikten sonra bile, kimse şöyle gönülden, neler oluyor kızım diye sormayacaksa, yıllardır kendi evinden her derdi onlara taşımış, yüz kere kocasını terk edip kapılarına gelmiş gibi suratları asılacaksa, o zaman ne işine yarayacak Gülşen'den boşalan yer?

Kalırsa evin kızı değil hizmetçisi olacak belki. Hemen temizlik, hemen mutfak. Kimse onu almaya gelmeyecek nasılsa. Yine de yer yataklarını yapmaya devam edecektir annesi. Bir umut bekleyecek. Misafir odasını gene vermeyecek. Öyle kaçamak bakacak. Kocasından bir santim kopup yaklaşmayacak. Nihal susa susa inceltse, kâğıda çevirse kendini, bir sayfalık yer açmayacaklar ona. Gülşen gibi sıvılaşp sızamayacak aralarına. Gülp güldüremeyecek yüzlerini. Her gece gözleri televizyonda, tek söz çıkmayacak ağızlarından. Nihal odasına çekilince ama, çayı demleyip karşılıklı geçecekler zeytinin altındaki divana, saatlerce konuşacaklar. Bir bardak alıp gelse eklenemeyecek muhabbetlerine. Birbirine yeten halleri daha da dokunacak. Annesinin eli babasınınkinin üzerinde. Öksürse koşarak mutfğa geçecek adam, su yetiştirecek. Gözlerini süzerek bakacak annesi. Gördün mü Nihal der gibi, bak sevmek nasıl olur, bak kadın nasıl olunur. Nispet yapar gibi.

Nihal evlendiğinden beri bin kere gördü o bakışı ama bir kere yüzleştiremedi. Babam gibi kocan olursa atarsın havanı tabii diyemedi. Sanki çok güzelsin, uyumlusun, bir sürü meziyetin var. Bulmuşsun seni taşıyacak birini. Senin kadar şanslı değiliz diye beceriksiz sayıyorsun bizi. Bu yüzden derdin büyüğü küçüğü fark etmiyor, dinleyesin yok.

Babası da bir tuhaf olmuştu. Durup durup bizim üzülmememiz gerek, diyordu adam. Sanki anlaşması var kaderle. Alttan alta sopasını da gösteriyor. Bizi üzmeyin. Üzüntü bize yasak. Bırak boşanmayı, Allah korusun ima edecek olsa donup kalır, karısı başını sallamadan da çözülmez. Bekle ki o kollar açılıp evladım diye sarsın.

Şimdi bile iki çocukla, gecenin bir vakti yola düşüp gelmiş, şimdi bile doğru düzgün sormayacaklar. Nihal sonunu bildikleri,

olmuş bitmiş bir şey nasılsa. Okulu bırakıp ilk âşık olduğu adamla kaçır gibi evlenen geri zekalı Nihal. Tam bir hayal kırıklığı. Dönüp hep birlikte Gülşen'e bakacaklar, o daha renkli. Onun azıcık sallanan ama yıkılmayan evliliğini, süngüsü düşük kocası gelip gönül alıncaya, bütün aile yarı mahcup birbirinin omzuna vuruncaya kadar konuşacaklar.

Gülşen hâlâ banyoda. Derisi çatlamasın diye kremlenecekmiş. Sorulmuş gibi yardım istemem, diyor. Çocukları yatıralı çok oldu. Sızmış uyuyor ikisi de. Diş fırçasını alıp sessizce çıkıyor odadan. Alt katın banyosunu kullanmak niyeti.

"Tevfik nasıl?" diyor babası, yatak odasının kapısından. Annesi omuzuna vurup alıyor içeri. "Sabah konuşuruz hadi," diyor. Başıyla Nihal'e de odasını gösteriyor. Ağzını açmadan, başıyla. Çenesi kilitleniyor sinirden. Uyku tutmuyor bir türlü. Yatağın üstünde tünemiş düşünüyor. Karşısında garajdaki hali, çocukları gibi bön bir yüzle bakıyor. Ne yapacaksın Nihal, diye fısıldıyor. Kocan seni alırsa ne yapacaksın, peki almazsa? Annen baban daha sen küçük bir kızken, ağırlaşırsan asla taşımayacaklarını hissettirmediler mi? Madem kafana göre evlendin, öyle dönüp derdin tasanla üstlerine yıkılamazsın. Kime güveniyorsun hem, annene mi? Kadın imkânı olsa guguk kuşu gibi seni başka yuvaya yumurtlar, kocasını yanına takıp giderdi. Unutma onların üzülmemesi gerek.

"Anne" diyor büyük kızı. Uyanmış yer yatağından ona bakıyor.

"Anne biz burada mı kalacağız?" Lambayı yakıyor. Gözüne nedense olduğundan daha güzel görünüyor kızı. Taşın altından boynunu uzatmış cılız bir bitki gibi, yeşil bir parıltı düşmüş sarı saçlarına.

"N'oldu, bir şey mi dedi anneannen?"

"Yoo" diyor kız, "yani biz burada mı kalacağız artık?"

Çocuk öyle ciddi bakıyor ki, sorusunu karşılıksız bırakmaya gönlü razı olmuyor.

"Bizim başka evimiz olacak ama önce dinleneceğiz burada biraz, ha deyince olmuyor öyle."

"Sen dinlen anne," diyor kız, "sen çok dinlenirsen, çok bağır-mazsın hem." Çocuk, olur olmaz azarlandığı onca şey için bulduğu tek çözümü araya sıkıştırıp uykuya teslim oluyor yeniden. Üstlerine ince bir çarşaf örtüp çıkıyor odadan. İçi yanıyor. Merdivenleri iniyor sessizce. Yan yana dizilmiş bir sürü fotoğrafın ara-

sında bir nakışa takılıyor gözü. Annesi Gülşen'in yaptıklarından birini daha asmış duvarına. İncecik dallarıyla birbirine dolanmış iki pembe gül. Bayramda yoktu bu, hanımefendi hamile kaldı diye hemen çerçevelenilmiş belli ki. Nihal yıllarca bir sürü şey ördü, işledi, birini bile beğendiremedi. Bunun aynısından yapmıştı üstelik. İkisi beraber başlamıştı, ondan önce bitirmişti. Yıkayıp çeyiz diye kaldırılmıştı hemen. Kim bilir hangi bohçanın dibinde küfleniyordur şimdi.

Kızları şu iki fotoğraftan fazlasını asamayacak bu duvarlara. Dedeleriyle anneannelerinin sonsuz pozlarının arasına fazladan bir fotoğrafı daha sıkışamayacak. İnsan duvar biraz daha uzasa der mi? Böyle yaşadığı her şey yerde sürünürse, o kadar kötü gelmez duvar, uzasın der, uzasın da bir fotoğraflık yer açılsın.

Gözlerini kısıp yakından bakıyor nakışlı panoya. Hakkını vermek gerek, işleme tertemiz, ipler düzgün, hepsi bir boy. Kendi elinden çıksa sinirden sağa sola kayar, ya gevşek kalır ya büzüşürdü kesin.

Annesi elinde bir bardak suyla mutfaktan çıkıyor, saçları havalanmış, göz kapakları şiş. "Babanın midesi tuttu yine," diyor, sen niye ayaktasın demiyor.

Nihal'in panoya baktığını görünce:

"Camını özel yaptırdım," diye ekliyor hemen, "görüyor musun bak, hiç parlamıyor ışık."

"Tablo gibi maşallah, yakışmış yerine."

"Beğendiysen al götür giderken."

Sinirden sağ gözü atıyor. Yatıyor kalkıyor Gülşen karşısında, garajda, evde, duvarda. Yetmezmiş gibi giderken de koltuğunun altında.

"Niye isteyeyim canım bunu, dursun yerinde işte."

"Valla ne bileyim kızım moda olmuştur belki, hani ya alayım falan dersin, masraf etme hiç."

"İstemem," diyor Nihal. Zor tutuyor kendini. "Allı güllü bir şey yok benim evimde seninki gibi, bulmuş işte yerini burada."

Annesi duymuyor sanki söyleneni. Gözleri hâlâ panoda.

"Çok dokunuyor bu işleme bana Nihal," diyor. "Önünden her geçişimde, Allah'ım nazarlardan saklasın, iki kız yetiştirdim böyle sarmaş dolaş diyorum. Bunların da sizin gibi dikenini var ama sarılıyorlar bak, ayrılamıyorlar işte." Parmağını ıslatıp camdaki görün-

meyen bir şeyi siliyor. “Anısı var hem bende bunun.” diyor. “İlk yaptığın kanaviçe bu. Sonra daha güzellerini işledin ama bu iki gül başka türlü güzel.”

Eğilmiyor, öpmüyor, sevdiğini yine söylemiyor. Elinde bardak, oflayarak merdivenleri çıkarken elektrik düğmesine basıyor.

Sokak lambasından yansıyan ince bir ışık çerçeveye vuruyor. Güllerin ters istikamete uzanan pembelikleri karanlıkta kalıyor ama saplarının birleştiği yeri, Nihal ilk kez bu kadar net görüyor.

Şefik Aradı Mı?

“Ayla!”

Duymazdan geliyorum. Özellikle öyle yaptığımı anlasın diye, biraz daha eğilip, elime aldığım gömleği iki yerine dörde katlıyorum. Yavaş yavaş. Eşikte duruyor. Banyonun ışığı yanık. Kapısı açık bırakılmış yine. Git yap çişini işte, mecbur musun her gördüğünde bir şey söylemeye?

“Kimdi arayan Ayla?”

Sabahtan beri salonda telefonun etrafında geziniyor, çalsa o açacak ama yetmez. Beni kim arıyor onu da bilmesi gerek. Cevabını alsa yenisi gelecek.

“Şefik diyorum Ayla, cebini arayan o muydu?”

“Kimse kim, n’apıcaksın anne ya?”

Yüzüme hâlâ cevap bekleyerek bakıyor. Bir şey daha söylemek gelmiyor içimden. Başım zonkluyor. Şöyle kapatsam perdeleri, kıvrılsam olduğum yere, çıt çıkmasa.

“Aramadı mı?”

Elimdeki gömleği hurca koyup dönüyorum.

“Senin ne işin var Şefik’le bugün? Bir şeyler mi çeviriyorsun sen? Öyle her telefonda gülmeler, uzun uzun konuşmalar yetmiyor mu, n’oluyor şimdi?”

Başını sallıyor.

“Çok kınıyorum seni Ayla,” diyor, “konuşmak suç mu? Herkes surat mı assın böyle...” Senin gibi demesi gerekmiyor, bakışından anlıyorum.

Şefik dünyanın bir ucundan annemi hâlâ arıyor. Onunla konuşup şakalaşarak benim ne kadar nemrut olduğumu bana da göstermeye çalışıyor. Yoksa komik değildir annem ama Şefik uzun uzun gülüyor. Benim duyacağım kadar uzatıyor gülmesini. Her cuma saat onda hayırlı cumalar diyor. Bıkmadan. Kendi annesinden

sonra benimkini arayarak. Anneciğim diyor ona da. Şimdi yeni kayınvalidesine de diyordur mutlaka. Etrafında döne döne, onu da kendine hayran bırakmanın yollarını arıyordu. Karısını görmezden gelerek. Evlendiği kadının eş gibi sevmesi yetmez çünkü, doğurmuş gibi sürekli onaylaması, hayran da olması gerek. Olmazsa anneler ne güne duruyor?

Aklımdan geçenleri okuyacak sanki, yüzü eğilmiş üstüme.

“Hadi söyle anne, senin gibi suratsız olmak zorunda değil kimse de, çekinme hadi.”

Duymazdan geliyor. Atılsın diye ayırdığım kıyafetlere dikey gözünü.

“O hırka daha yeni.” Bastonunu kaldırıp hurca vuruyor. “Atma sakın, koy şuraya.”

“Sürme şunun ucunu oraya buraya ya! Deli mi etmek istiyorsun sen beni!”

Cevap yok. Gerek de yok. Biz böyle konuşuyoruz çünkü. O söylüyor, dinlemiyor verilen cevabı, ardından ikinci cümlesini söylüyor. Yine dinlemiyor. Vakit öğleyi geçti çoktan, geceliği hâlâ üstünde. Onu da benim hatırlatmamı bekliyor. Dışarıdan ekmek arabasının sesi yükselerek yaklaşıyor yine. Pencereye doğru yürüyor. Tırnağını cama vurup:

“Sen bunlara oy vermedin ama bak, adamlar karantinada bile nasıl karınca gibi çalışıyor,” diyor.

Arabanın megafonundan çıkan ses iki saattir sokağı inletiyor. Migrenim ses yüzünden azdı, göz kapağımın biri düştü iyice. Sormuyor ama. Konuşurken dönüp bakmıyor bile, arabayı izliyor.

Karşılık vermişim gibi “İyi çalışıyorlar iyi,” diyor. O da oy vermedi hiçbirine ama şu an konu bu değil, konu benimle ilgili. Ben delireyim de nasıl olursa olsun.

“Marketi, bakkalı kapatıp bir sokakta iki saat bağıırıyorsan, kusura bakma, iyi çalışmıyorsun demektir.”

Cevap vermemem gerek ama duramıyorum. Gözlerini yüzüme dikey, ıslı ıslı bakışı.

“Kaç hane var burada, kolay iş mi Ayla?” diyor. “Efendim hesaplanacak, bölünecek çarpılacak, öyle alamayan biri varsa bulunacak. Hem ...” Nasıl hevesle konuşuyor yarabbi!

“Uzatma anne ya!” kesip atıyorum, “hesapmış, kitapmış, atomu parçalıyorlar sanki.”

“İyidir, iyi,” diyor yine.

İyi kelimesini, benim kötü görünmeme bakıp, öyle bir vurguyla söylüyor ki, içimde bir sinir üzerine basılmış gibi uyarılıyor. Gürültünün beni deli ettiğini biliyor, beynimi oyduğunu, konuşması yetmiyor, sırf beni sinirlendirmek için tutup belediyei övüyor.

“Allah’ın belaları” diyorum, birazını üstüne alınmasını umarak, “bir bok yaptıkları yok, sırf yaygara.”

“Nankör olma. Ekmek bu. Aç mı kalsın insancıklar?”

“Bir sokak iki günde kaç ekmek tüketecek yahu? Herkes hazırlığını yaptı zaten. Talan ettiler marketi, pazarı. Aç kalacak insan mı var ortada? Yırtına yırtına sabahtan beri kaçınıcı tur bu!”

Susuyor. Elleri pencere pervazında sokağı izliyor. Sırtı titriyor, gülüyor belki de. Cümleme değil bu kadar kızmış olmama gülüyor. Aynı tuzağa düşmeme. Ayırdığım kıyafetleri tepiyorum poşete. Uğraşacak gücüm yok.

Yanımdan geçerken bastonun ucu hurca değişiyor yine. Belki de kazara ama tepeme vurmuş gibi sıcıyorum. Ev telefonu tam o anda çalıyor. Arkamdan nefes nefese geliyor. Termal otellerinde iki günlük tatil paketi kazandığımı söylüyor genç bir kadın sesi. Başka zaman olsa ilk cümlede kapatırım, o böyle tepemde dikiliyor diye sessizce dinliyorum. Sonra da açmayayım ağzımı, tuzağa düşürdüğünü biri zannetsin beni. İyice yaklaşıyor:

“Şefik mi?” diyor omzuma dokunup. Silkinip kurtuluyorum. Meraktan kıvrandığını biliyorum. Bir daha arama diye bağırıp küt diye kapatmak istiyorum telefonu. Ya da anneme artık hayırlı cumalar deme be adam! Sonra da açmayayım ağzımı, bizimki kafasına göre yazsın yazabildiği kadar.

Aramızda bir karış var neredeyse, titremesi artmış, sırtımda hissediyorum elektriğini. Çarpsa acıtamaz, o kadar zayıf. Birden çok zalimce geliyor yapmayı düşündüğüm şey. Vazgeçiyorum. Kibarca teşekkür ediyorum, “İlgilenmiyoruz, sağ olun,” diyorum. Cevabı beklemeden kapatıyorum telefonu.

“İlgilenmiyoruz ne demek Ayla?”

Yine Şefik’e bağlamaya çalışıyor sözlerimi. Kafası iyice karışmış görünüyor. Gülüyorum kendimi tutamayıp.

“Anne ne Şefik’i ya, termalden aradılar tatil kazanmışsınız. Gitmek istersen hurçtan çıkarayım siyah hırkanı.”

Son zamanlarda arada bir yüzünde peyda olan dağınık ifade ile bakıyor.

“Git sen” diyor, “ben bekleyeceğim.”

“Anne neyi bekleyeceksin?”

“Arayacak. Git sen, git.” Eliyle itiyor.

Durumun garipliğini o an fark ediyorum. Bugün salı ama telefon sehpa için tam tekmil hazırlanmış. Bir bardak su, bir parça bisküvi. Küçük bir not kâğıdı, kalem yanında. Sadece üstü başı hiç olmadığı kadar dağınık. Normal zamanlarda cuma günü için en güzel kıyafet giyilir, o saç özenle taranır, Şefik onu görüyormuş gibi yapay bir pozla geçilir şu sandalyeye. Böyle gecelikle yığılıp kalmaz, dimdik oturur. Ev telefonunu eski filmlerdeki gibi bir havayla açıp konuşmayı sever o, duruma göre çayı kahvesiyle. Eskiden kim ararsa arasın, susar fazla bir şey anlatmazdı. Vitrinin aynasında ne kadarını görüyorsa artık, saçını başını düzelterek dinlerdi karşı tarafı. Evet efendim, ne münasebet efendim, diyerek. Yaşlandıkça dili çözüldü, kim olduğuna bakmadan daha fazla anlatası var ama eskisi gibi arayan da kalmadı şimdi. Ev telefonunun sapıklar dışında müdavimi yok. Onların da hevesini, duymuyorum evladım yaralı mısın, niye inliyorsun, diyerek kursağında bıraktı, onlar da aramaz oldu.

Bir tek Şefik kaldı. O, sapıklardan azimli çıktı. Evlendik, boşandık adam yıllardır bıkmadan aramaya devam ediyor. Her cuma, hep aynı saatte. Kırk yılın başı olur da telefonu ben açmak zorunda kalırsam elinden hemen kurtulamıyorum. İçimi kurutan nezaketiyle, halimi hatırlımı sorup, araya bir sürü şeyi sıkıştırıyor. Ne almış, ne satmış. Oralarda hayat ne kadar kolaymış. Oflamaya başladığımda, onu lafa tutan benmişim gibi annemi telefona istiyor hemen. Uzattıkça uzatıyorlar konuşmayı. Bizimki bunu bir şölene çeviriyor, haftanın en çok beklenen etkinliği bu.

İyi de bugün salı, neden döne döne Şefik aradı mı diyor bu kadın? Yoksa gizli gizli arada telefonlaşıyor mu bunlar? Kabahat bizde efendim okutalım derken yol yordam öğretemedik, diye başlayıp, oradan zeytinyağlı enginarı nasıl böyle pişirdiğine mi geçiyor yine? Beni mi çekiştiriyorlar karşılıklı?

Kolumu tutuyor, eli buz gibi.

“Sen ara Ayla,” diyor. “Bu saate kalmazdı, bir şey oldu ço-

cuğa.” Bakışları bir tuhaf, gözünün önünden ne geçiyorsa artık, korkmuş görünüyor. Kolumu bırakmıyor, çekiyor iyice.

“Tamam anne dur, saat sabahın körü şimdi orada. Hem karısı da yanlışı anlar, kim bilir ne zanneder, dur.” Mesaj çekiyorum yine de. “Uygunsan annemi hemen ara, hayırlı cumalar de. Sonra anlatırım.” Tansiyon aletiyle dönüyorum. Ayaklanmış, yürüyüşü bir tuhaf.

“Banyoya götür beni Ayla,” diyor. Koluna giriyorum.

“Karşıya bak,” diyorum, “yere değil, dönmesin başın, tam karşıya.” Kapıda yığılıyor. Gözleri açık. Kendinde ama sayıklar gibi konuşuyor.

“Şefik’e evi arama mı dedin sen?”

“Anne niye öyle bir şey diyeyim? Bugün salı. Sen karıştırdın günleri demek ki. Konuştun ya sen cuma günü.” Duymuyor.

“Abin telefonuna bakmıyor, sen zorla açıyorsun ağzını. Şefik arasın, niye engel oluyorsunuz?” Alnına yapışan saçlarını düzeltmeye çalışıyor. Parmağındaki yüzük gömülmüş etine, elleri şişmiş. Panikliyorum iyice. Tansiyon aletini bir türlü takamıyorum koluna.

“Tamam anne,” diyorum, “tamam arar şimdi, kalk yerine geçelim hadi. Bak saçların da dağılmış, hadi.”

“Ben dedim ona. Romatizma ağrısı başlamış. Sizin fikriniz benim için çok değerli anneciğim dedi. Çınar yaprağı kaynatacağın dedim. Amerika’da yoksa gönderelim dedim. Sizin fikriniz dedi, duydun mu Ayla? Kim bilir kimden duydun demedi. Böyle hurafelerle gelme anne Allah aşkına demedi. Uzun uzun dinledi. Çok yazıyor kapatalım dedim, olur mu anneciğim kulağım sizde dedi.”

Geceliğinin sırtı, eteği ıslanmış. Altına mı kaçırılmış yoksa ter mi belli değil. Elim ayağıma dolaşıyor. Ambulansı hemen çağırmak en iyisi belki. Kaldırıp yerine götürebilirim, kafayı da toplayacağım. Koltuğunun altına giriyorum. Bana değil eşiğe tutunup kalkmaya çalışıyor.

“Sen beni dinlemiyorsun bile. Kim bilir kimden duydun diyor-sun.”

“Anne dinliyorum, anne tamam. Bak şimdi de dinliyorum.”

“Kızmana bile razı oldum ben, yeter ki konuş diye.” Duvara tutunuyor bir eliyle. Diğeri buz gibi yapışmış koluma. “Mahsus

kızdırıyorum seni, oy vermedim ben, ekmek yemem, kızınca konuşuyorsun hiç olmazsa. Mahsus dedim.” Yüzü ter içinde.

“Tamam anne, hadi oturalım şu aleti bir bağlayalım, hadi annem benim, bir gayret.”

Boynundan göğsüne iniyor ter. Yine de azıcık canlanıyor sanki yürüyüşü. Elim belinde. Küçük küçük adımlarla kanepeye gidiyoruz. Salon hiç bu kadar geniş görünmemişti gözüme.

Çöker gibi oturuyor kanepenin ucuna. Geriye alamıyor kendini. Arkasına minderleri koyuyorum, kadife olanının üzerinde Zarife'nin tüyleri var hâlâ. Tarif edemediğim bir his yoklayıp geçiyor içimi.

Tansiyonunu ölçüyorum nihayet. Düşük biraz ama korkacak kadar değil. Uzak bir yerlerden dönüp gelmiş gibi bakıyor. Sakinleşmiş, yorgun görünüyor sadece. Bir bardak su daha dolduruyorum, aklıma başka şey gelmiyor. İstemem, diyor ama yarısını içiyor yine de.

Kadife minderleri arkasından çekmeye çalışıyor, alıp kucağına veriyorum. Parmakları kumaşın üzerinde gidip geliyor. Tüyler havalanıyor elinin altında. Sanki Zarife'yi okşuyormuş gibi. Oysa kedide dokunmazdık biz. Sevgisini öyle gösteren insanlardan değiliz. Belki kediyi de o kadar sevmiyorduk. O da Allah bilir bizi sevmiyordu. Kucağa gelmez, kuyruğunu sürtmeyiz. Altı yıl uzağımızda durdu, ikimize de aynı mesafede. Başkalarının evlerinde, bacaklara dolanan, omuza çıkan bir kedi gördüğümde, anca o zaman, bizimkinin garipliğini fark ediyordum. Kedisine ağzını burnunu sürten, koynuna sokup yatan birini görünce de, sorun hayvanda değil bizde diye düşünürdüm. Ama eve girince çok normal gelirdi her şey. Biz onu doyururduk, o çişini ortalığa yapmaz, koltuğa, perdeye tırnağını geçirmezdi. Herkesin rolü, yeri belliydi. Şimdi bu kadar sessiz bir yokluk, nasıl böyle büyük bir boşluk oluşturuyor evde hayret. İki gündür konuşmalarımız yankılanıyor sanki. Eskisinden daha fazla sinir oluyoruz birbirimize.

Annemin minderdeki tüyleri okşayan ellerinden alamıyorum gözümü. Zarife'den ufacık bir tırnak izi bile yok üzerlerinde. Benimkiler gibi. İkimizinki de tertemiz. Sürmedik elimizi. Öyle bir iz bile bırakmadan sessizce, bizim için değerini bilemeden ölüp gitti kedimiz.

Elimi yanağına götürüyorum. Isınmış biraz. İçimden bir ağır-

lık kalkıyor. Başımın ağrısı geçmiş, yeni fark ediyorum, bir hafiflik vücudumda. Kalkıp atletle gecelik getiriyorum. Az daha kendine gelsin, ikisini de değiştirmek niyetim.

“Bir kere de biz hayırlı cumalar diyelim mi, ha anne?” Bir belayı atlattık ya, ödül gibi bir şey veresim var. Mutlu olsun istiyorum.

Sanki oyunun ikinci perdesine geçtik, ben rolünü karıştıran acemi bir oyuncuyum. Kınayan bir bakış yerleşiyor yüzüne.

“Çok ayıp Ayla,” diyor, “konuşmak istiyorsan açık açık de, cumaya kaç gün var daha, böyle bahane mi olur?”

Elleri minderdeki tüyleri tek tek toplarken sesi canlanmış, söylenmeye devam ediyor.

“Adamın karısı koynunda, görmeyecek mi kim arıyor, demeyecek mi, bu kadının hâlâ gözü mü var kocamda?”

Nefesini Tut Balina

“Ben görmedim bile diyorum sen hâlâ tatava yapıyorsun. Görmedim diyorum yav, daha ne!”

Başını kaldırıp bakmıyor teyzem. Cevap isteyen kendisi değil sanki. Güneşin altında, etrafına sarı bir tülbent doladığı hasır şapkasıyla, eniştemin tam dizinin dibinde oturuyor. Kesilip teknenin ortasına atılmış bir ayçiçeğine benziyor.

Koya az önce girdik. Yolculuk bir saati buldu neredeyse. İkizler denize atlamak için işaret bekliyor. Teyzem oturduğu yerden kılmıdamıyor. Gözleri kapalı, birisi söyleyeceklerini kulağına fısıldıyormuş gibi başını sallayarak susuyor önce, sonra tekrar açıyor ağzını.

“Fehime görmüş, sen kasada hesap ödüyormuşsun, kadın da kenarda...”

“Fehime’yi sikeyim,” diyor eniştem. Sakince. “Bir bardak su versene,” diyor sanki. Bağırıyor, yüksek de değil ama sesi çınılıyor yine de.

Teyzem küfrü az önceki cevap gibi geçiştiriyor. Çocuklar duymuş mudur acaba diye düşünmüyor. Bizim farkımızda bile değil. Oturuşu aynı. Baş eniştemin dizine dayalı. Kollarındaki tüyler diken diken. Saçları ter içinde. Mayosunun iki askısı da düşmüş. Göğsünün biri neredeyse dışarıda.

Eniştem limandan çıktığımız andan beri dönüp bakmadı ondan yana. Tekneyi durdurdu, demir attı ama bir eli hâlâ dümen palasının üstünde. Yolun yarısında ikincisini doldurduğu buzlu rakısı, tek sineğin askıntı olduğu beyaz peyniri önünde. Seyrelse de havalı duran sarı saçları güneşte parlıyor. İnce çizgili mavi gömleği kupkuru. Bir damla ter yok yüzünde.

Şu aptal gezi ertelense ne olurdu yani! Tek hayalim buymuş gibi derdine düştü herkes. Sanki doğum günüm için her sene bir şey

yaptınız. Girsin tekne yarın bakıma, seneye kalsın bu da, nedir yani! Ne güzel toplamıştık çantaları. Basıp gidecektik eve ne güzel.

Aylardır yakalayamadığınız kiracıyı biri sokakta gördü diye ayaklanıyorsunuz. Adam, olduğu yerde bekleyecek sanki sizi. Babam istediği kadar hadi Zerrin, hadi Zerrin desin, sen bir durup düşün, çocukları niye bırakıyorum burada. Ne güzel çıkıp gidecektik işte! Teyzeme niye fikrini soruyorsun, huyunu bilmiyor musun, tabii kalsınlar diyecek, niye coşturuyorsun? Toparladın madem götür işte bizi de! Haftaya yine geliriz, o zaman girsin oğlanlar denize, tekne şart mı? İki zırlar susarlar, nedir yani! Onun yerine kolumdan tutup içeri çekiyorsun, “Gece geç olmadan döneriz biz, idare edebilecek misin,” diye. Hayır diyeceğimi bile bile soruyorsun. Bir de bağırıyor, eniştem mutfak kapısında, bir adım gerimizde. “On üç yaşında delikanlı oldu artık yav, güvenin biraz,” demesi yetiyor. İşinize gelince Ender koca adam tabii. Hermen ikna oluyorsun. Adamın gölgesi bile ondan kaçıyor, teyzemin malzemesi belli. Akıllı olan kedisini bile bırakmaz, sen üç çocuğunu bu iki manyağa teslim ediyorsun.

İkizlerin uslu uslu oturuşlarına bakıyorum. Gözlükleri tepelerinde, paletleri şnorkelleri ayaklarının altında. Dizleri birbirine değiyor. O kadar sessiz duruyorlar ki insanın ağlayası geliyor. Benden işaret bekliyorlar suya atlamak için. Bir terslik olduğunun başından beri farkındalar, ikisinden yana bakmıyorlar hiç. Teyzemin ürperip duran, terli sırtını gören sadece benim. Tıpkı iki yıl önceki gibi.

O gün de teknedeydik yine, yakınlarda bir koyda demirlemiştik. İkizler suya girmişlerdi çoktan. Ben babamla olta takımını ayarlıyordum. Annem ne yapıyordu hatırlamıyorum. Eniştem köşesinden uzaklara bakıyor, teyzem kamburlaştırdığı sırtı ile dizinin dibinde. O zaman alyanstı mesele. Eniştem akşam çıkarmış, lavabonun yanında bırakmış. Teyzem sabah alıp getirmiş tekneye. “Takmayacağım boğuyor parmağımı,” dedi önce. Burasını çok iyi hatırlıyorum. Gülüp göz kırpmıştı bana, ben de ne bileyim şakaasına ortak oldum sanmıştım. Karşılık vermiştim ağzımı yayararak. Teyzem yüzüğü tuttuğu avucunu tekrar uzatıp kadehiyle arasına girdi. Sonra bir patırtı koptu. Annem çılgılığı bastı, babam koşturdu. Eniştem, elleri teyzemin boğazında, “Bak tam böyle boğuyor, niye anlamıyorsun sen?” diyordu. Bağırmadan. Biraz önceki sesiyle, sakince.

Babam konuşarak ikna edemeyince kollarına vurarak çözmüştü parmaklarını. Her şey bir anda olup bitti. Beni oğlanların yanına gönderdiler hemen. Giderken göz ucuyla, çaktırmadan baktım enişteme. Yüzündeki o acayip gülümsemeyi bir tek ben gördüm. Suda yavaş yavaş batan, sivri bir şeye benziyordu. Kayboldu ama oradaydı. Sonra yere koyduğu rakı bardağını sakince aldı, köşesine geçip gözlerini kapattı. Babam yanına oturmuştu. Annem teyzemi yerden kaldırmaya çalışıyordu. Sırtı ter içindeydi yine, aynı böyle.

“Ben senin karınım, bir açıklama istiyorum, çok mu?”

Sıcak bir rüzgâr aramızda hızlıca dolaşıp kayboluyor. Güneş çekice benzeyen bir buluta girip saklanmaya çalışıyor. Biz sessizce oturuyoruz, o niye susmuyor? Görmüyor mu, adam çöp bidonunda yanan bir şey gibi, ne zaman patlar belli değil. Eniştem bakmasa tutup omuzlarından silkelerdim. Ben bile bu yaşta anladım dedim, sus artık teyze, niye uzatıyorsun?

Sabah kahvaltısı ağzıma doğru yükseliyor. Küçük bir balık sürüsü içindeki şeyin ne olduğunu bilmeden teknenin etrafında dönüyor. Eniştem huylanmasın diye yüzlerine bakmıyorum hiç, gözüm puntele dikili. Teyzem kaldığı yerden devam etmeye çalışıyor. Peynirin üzerinde dönen sinek gibi. Konamayacağını bildiği halde uzaklaşmayan o pis sinek gibi vızıldayıp duruyor. Susmazsa bizi koruyacak hiçbir şey yok, yine de susmuyor.

Sanki iki kalbim var, ikisi de kulaklarımda atıyor. Ağzımı açmazsam nefes alamıyorum. Uğultu büyüyor büyüyor, tam kafam patlayacak derken motor sesine dönüyor. İnanamıyorum. Küçük bir yat sola, biraz uzağıma demirlemek üzere. Gözlerim parlıyor sevinçten. Belli etmemeye çalışıyorum. İki adam ellerini kaldırıp uzaktan selam veriyor. Eniştem yüzünde aynı gülüş, rakı kadehinin olduğu elini sallıyor. Adamlardan biri “Kaptan telefon çekmiyor mu buralarda?” diye bağırıyor. Gözüm minderin üstünde yatan telefonumda. Anneme yolun yarısında çektiğim mesaj hâlâ gitmemiş. Kumsalın arkasını gösteriyor eniştem. “O tarafta az da olsa sinyal gelir, burada şansınız yok” diyor. Yine de bir umut yaşıyorum anneme, “Nerdesiniz!!!!!!” Bir terslik olduğunu anlayıp tekrar tekrar arasınlar istiyorum. Ulaşamayınca paniklesinler, sahil güvenliğe haber versinler, helikopter göndersinler. Bir şey yapsınlar. Teyzem susmayacak çünkü.

Telefon kayıp düşüyor elimden. Adamlar karaya doğru yüzüyor. Uzaklaşıyorlar gittikçe. Arkalarına bakmıyorlar. Gördükleri yetiyor. Bizi geride üç çocuklu mutlu bir aile sanarak bırakıyorlar. Her yer bir anda sessizleşiyor.

Teyzemin eli sintinede gidip geliyor. Dudaklarını büzmüş, yüzüğüyle yeri çizmeye çalışıyor. Ağzını açmadığında bile ses çıkarıyor. Başını eğmiş iyice. Dönüp bakmıyor ne haldeyiz diye. Pislik. O da benim umurumda değil madem. Eniştem ne yaparsa yapsın, umurumda değil!

Telefonumu uzanıp alıyorum yerden. Mert'in bir ayağı terliğinin üstünde, küçülmüş sanki. Kaan yine kambur oturuyor. Çıt çıkmıyor ikisinden de. Sakin ol diyorum. Kardeşlerini düşün, onları koruman gerek senin. Teyzeni boş ver, onu kimse koruyamaz, nasılsa dilini tutamaz o.

Annemler Tina'yı beslememe izin verseydi teknede olurdu şimdi. Depremlerin kokusunu alıyor köpekler. Az sonra olacakların, kötü adamların. Hepsinin kokusunu alıyorlar terlerinden. Eniştem terlemiyor hiç. Teyzem her zaman ter içinde. Tina onun üzerine giderse durdurmazdım. Bırakırdım tam bacağından ısır-sın, susturacak kadar geçirsin dişlerini. O zaman hayatta kalabilirdi. Sus artık kadın sus!

Boş bir kola şişesi yuvarlanıp ayaklarımda duruyor. Buralarda tahta, demir bir şeyler vardır mutlaka. Rahatça bakabilsem görürdüm. Eniştem aklımdan geçenleri çoktan okumuş gibi gülümsüyor. Göz kapakları hiç oynamıyor. Bakmıyor ama biliyorum her şeyi görüyor.

Burnun ucunda başka bir tekne belirliyor birden. İçinden annemler çıkacakmış gibi seviniyorum. Ses gittikçe yaklaşıyor. Ayaklarımdan titremesi durmuyor. Ellerimle dizlerimi bastırıyorum sımsıkı. Eski bir balıkçı teknesi neredeyse degecek kadar yakını-mızda demir atıyor. Kırmızı boyası pul pul dökülmüş. Eniştem bu kez ayağa kalkıyor. Beyaz sakallı, kısa boylu bir adam elini kolunu oynatarak bir şeyler söylüyor. Birbirlerini tanıyorlar belli. Gülüyorlar karşılıklı. Adam konuşurken küt küt öksürmeye başlıyor. Yerimden fırlayıp geriniyorum. Açabildiğim kadar açıyorum kollarımı. Abartarak. Adam çoktan boğulup, denize atılmışız gibi bakıyor bizden tarafa. Boşluğa bakar gibi. Bir şey olursa, bu teknede üç çocuk vardı diyecek birine benzemiyor. Teyzem bacakla-

rını azıcık toplamış ama yerde hâlâ. İkizler kalkmamı işaret sayıp ayaklanmışlar. “Abi lütfen,” diyor Kaan. Denizde olmaları daha güvenli geliyor birden. “Hadi çabuk,” diyorum. Anında atlıyorlar. Suyu ben dalmışım gibi ferahlıyorum. Eniştem yana doğru çeviriyor başını. Bana bakmıyor ama ne yapmaya çalıştığını biliyorum diyor sanki sallanan başı. Kalpler yuvarlanıp boğazımda atmaya başlıyor.

Adam burnun ucunda bir yerleri gösteriyor. Ne konuştuklarını anlamıyorum. Yerdeki çantadan kâğıda sarılmış bir şey çıkarıyor sonra. Paketin açıkta kalan ucu gözümü alıyor. Kanca olsa bu kadar düz görünmez, uzun sapları var, bıçağa benziyor. Uzanıp alıyor eniştem. Motor sesini duyuyorum sonra. Bir anda yan tarafımızda boşluk bırakarak uzaklaşıyor tekne. Ufacık dalgalar anında kayboluyor. Diğer adamların karaya çıktıkları yere bakıyorum. Güneş bomboş kumsalda titreşiyor.

“Abiii şnorkelimi atsana!” diye bağılıyor Kaan.

Teknenin dibinde yüzüyor, Mert neredeyse kumsala varmış. Şimdi suya atlasam, Kaan’a hadi yarışalım desem, kaç dakikayı bulur Mert’in yanına varmamız? Nereye doğru koşmamız gerekir çıkınca, adamlar ne tarafa gittiler?

Eniştemin eli paketin üstünde. Sanki bıçakların sapını okşuyor parmakları. Belki de tekneden gitmemi bekliyor saldırmak için. Biz suda oynarken teyzemi öldürüp balıklar yesin diye açıklara atacak. Arkadaşım çağırdı diyecek. Sinyal geldi. Tehlike sinyali. Arkadaşı öksürerek başını sallayacak. Burnun ötesine gittik. Ben diğer uçtaydım, karım şuradan aşağı bakarken düşmüş olmalı, görmedim diyecek. Çok aradık. İnanmayacaklar. Teyzemin ondan kopup suya bile bakmayacağını bilir herkes. Annemler karısının boğazına nasıl yapıştığını anlatacaklar, parmaklarını açmak için kollarına vurmak zorunda kaldıklarını. Nasıl uğraştıklarını. Yine de polis ciddiye almayacak bunu. Yine yaptığı yanına kalacak.

“Abii şnorkel!”

Belki de tekneyi batıracak. Hepimizi öldürüp tek tek suya attıktan sonra, dümeni kayalıklara kıracak. O bıçaklarla kendini ince ince çizecek önce, kollarını gösterip ben de yaralandım bakın diyecek. Aramaya o da katılacak. İkizler hemen gözden kayboldu, Ender de şuradaki kayaya çarptı başını, yetişemedim diyecek. Ağlayacak. Hayır ağlamayacak. Ağlarsa yalan söylediğini anlar herkes.

Teyzem ayağa kalkıp derin bir nefes alıyor, “Acıktınız, değil mi canlarım,” diyor. Yeni uyanmış gibi kırpıştırıp duruyor gözlerini. Elimde şnorkelle dikiliyorum, su bir adım ötemde. Pareosu havalanıp bacaklarıma değiyor. İkizler hâlâ teknedeymiş gibi, az önce oturdukları yere doğru “Ben şimdi hazırlarım sofrayı,” diyor. Ekmek poşetini alıyor, bir adım atıp duruyor. Geriye dönüp ağzını açıyor.

Yeniden Fehime dediğinde suya atlıyorum hızla. Deniz aynı anda yüzüme kapanıyor sanki, canım çok feci yanıyor. Tam nerem acıyor bilmiyorum. Kollarımda, dirseklerimde bisikletle betona çakıldığım günkü gibi manyak bir ağrı. Bıraksam kendimi, boylayacağım dibi. Son gücümle yüzüyorum. Sığlaşacak yerde derinleşiyor su. Kaan’ın bacaklarını görüyorum bir kulaç ötemde. Ne kadar zayıf. Güneş ışığı dizlerinde kırılmış. Mavi mayosunda dişleri olmayan bir balina nefesini tutmuş bana bakıyor. Gözleri büyümüş. Zavallı balina. Yanaklarını şişirmiş, elinden bir şey gelmiyor, sadece bakıyor.

Bütün kuşlar çok yukarılardan uçuyor. Kaan’a doğru uzatıyorum kollarımı, sıyrılıp kaçıyor bir anda, tekneye doğru yüzmeye başlıyor. Kıyıya doğru dönüyorum, Mert nerede? Sesim çıkmıyor. Bir balık sürüsü beni ciddiye almadan geçiyor yanımdan.

Suyun içinde de terlenirmiş meğer. Başımı kaldırıp bakıyorum iki kulaçta bir. Yüzmüyorum sürünüyorum sanki. Bir şey parmaklarımı ısıyor. İkizler kıyıda taş topluyorlar şimdi. Ne zaman geldiler bir araya?

Ne diyeceğim anneme ben? Kardeşini sorarsa ne diyeceğim, arkama bakmadan kaçtım mı? Tekneye doğru dönüyorum bu kez. Belki ikna ederim eniştemi. Yetişebilirsem eğer. Konuşmak yeter belki, çok değil azıcık konuşursam, neden olmasın?

Teyzemin başı bir görünüp bir kayboluyor. Hareket mi ediyor, yaralı mı anlaşılmıyor. Denizin bütün tuzu gözüme doluyor. Eniştemin elindeki şey parlıyor yine. Daha hızlı yüzemiyorum. Kaan “Abiii” diye bağıyor. “Baksana bana!”

Kıyıya doğru mu gitmeliyim? Kollarım taş gibi. Dönemiyorum. Nefesim kesiliyor. Bir şey beni dibe doğru çekerken teyzemi görüyorum. Ayakta dikilmiş, elindeki bıçağı sallıyor. Gülüyor sanki.

“Hadi gelin bir şeyler yiyin kuzularım.”

Ağlamaya başlıyorum. Başım suyun içinde.

İnce Mor İp

“Ay valla bu sessizlik hiç hayra alamet değil,” diyor komşu kadın. Fısıldayarak konuşuyor. Sustuğunda bile sıcak nefesi sırtında aynı noktayı ısıtmaya devam ediyor. Emel dönüp cevap vermiyor. Anahtarı çevirdi ama bekliyor, kapıyı itip girmiyor içeri.

“Bir şey olsa eşikten falan sızardı gerçi, değil mi Emel hanımcığım?”

“Yok artık, ne sızacak Allah aşkına bir gece içinde?”

Komşunun yardım etmek istediğini, böyle bir çıkışı hak etmediğini biliyor. Abartılı kaygısı sinirine dokunuyor sadece. Sesini yapabildiği kadar yumuşatıp dönüyor geri.

“Ciddi bir şey olduğunu sanmıyorum ben, anlarız şimdi.”

“Ay ne bileyim Emel hanımcığım, akıl kalmadı ki bende. En kötüsünü düşün, iyi çıksın derler ya, o hesap işte.” Ses her cümlede değişiyor, titreye titreye altmış yaştan yirmi beşe iniyor. Bakıp kalıyor Emel. Cilve desen yeri değil. Belki de gerçekten korkuyor kadın. Kırmızı beneklerle kaplı kalın boynu daha da kızarıyor konuşurken.

“Amcanın bağrıışlarını duysanız, sanki etinden et kopuyordu. Valla Emel hanımcığım sizin de aklınıza başka şey gelmez, sanırsınız böyle hayvan boğazlanıyor.”

Aşırıya kaçtığını düşünmüş olmalı ki sesini daha da alçaltıp düzeltiyor cümlesini. “Hayvan dediysem hani böyle affedersiniz büyükbaş değil, keçi koyun gibi bir şey yani.”

Kadından gözlerini kaçırıp içeri atıyor kendini. Antrede duruyorlar. Yapılması gereken hızlıca salonu kontrol etmek. İlk adımı bir türlü atamıyor. Koridorun sonunda yan yana duran iki odanın da kapısı açık. Soluk bir ışık dilim dilim yere düşüyor, incecik, şeritler halinde. Işık titreştikçe, eskimiş yolluk suyun altında kalmış gibi dalgalanıyor.

Her şey yerli yerinde görünüyor. Ayakkabılık, ayna. Birkaç adım ötelerinde, mutfak kapısına yakın, babasının emekli olduğu vergi dairesinde çekilmiş kırk yıllık fotoğrafın çerçevesi yamulmuş sadece. Oraya kadar yürümeyi başarıyor nihayet. Çerçeveyi düzeltiyor. Eli hâlâ duvarda, nereye gideceğini şaşırılmış gibi bakıyor.

Kadın ense dibinde bitiyor yine. Soluması kesik kesik. Mırıldanıp duruyor. Evin rahatsız edici sessizliğinden kurtulmaya çalışıyor belki de. Emel duymazdan geliyor. Geçip odalarını kontrol etmeli, acil olan bu, biliyor ama ayakları o tarafa gitmiyor bir türlü.

“Ben şuraya bir bakayım,” diyerek mutfığa atıyor kendini. Arkasından tabii tabii, diyerek koşturuyor kadın.

Kırılıp dökülen bir şey yok ama ortalık dağınık, her yer her yerde yine. Buzdolabından çıkarılıp bankonun üzerinde unutulmuş yiyeceklerin kanları çekilmiş sanki. Ekmek kurumuş, domatesler pörsümüştü. Ocakta kavga sabahı pişirdiği pilavın tenceresi duruyor. İçinde tahta bir kaşık. Hiç olmazsa birileri tamamını yemiştir. Erimiş tereyağını, dibinde bir parmak kalmış reçeli buzdolabına kaldırıyor. Çay lekeleriyle kararmış sarı bezi tezgâhta gezdirmeyi içi almıyor. Hele yabancı birinin gözü önünde hiç.

Komşu kadın, kapıya kadar gelip haber verdiği acil durumun mutfakta sonlanmasına şaşırılmış olmalı.

“Emel hanımcığım bunlarla ben ilgilenirim, siz isterseniz anne babanızın odasına bir bakın önce, ne dersiniz?”

Öyle sinir bozucu geliyor ki bu nezaketi abartılı, titrek sesle kurulmuş cümleler, kulağı çınlıyor. “Müsaade edin Pakize Hanım, ben de biliyorum herhalde ne yapacağımı, bir kendime geleyim önce.”

Kadın bozuldu mu belli değil. Sesi çıkmıyor ama gözünü üzerinde hissediyor. Birden eve yalnız girmediğine pişman oluyor. Şimdi olay büyürse, komşu ayılıp bayılırsa al başına belayı. Ne yapacağına karar veremiyor bir türlü. Başını ellerinin arasına alıp tezgâha yaslanıyor.

“Ay ne geldi aklınıza? Ay Allah korusun! Metin olun biraz!” Kadın, kapıdan kaçamak bir bakış atıyor koridora “Bu saatte televizyonlarının sesi apartmanı tutardı, çıt çıkmıyor duydunuz mu? Ay ne oldu bu insancıklara Emel hanımcığım?”

O kadar uzun süredir yaşıyorlar ki, onların başına bir şey gelmeyeceğinden emin aslında. Her zamanki gibi abisi para koparmak

için babasının üzerine yürümüş, annesi araya girmiştir. Yıllardır nasılsa öyle, itiş kakış, bir iki kırılan eşya ile para el değiştirmiş, geçici ateşkes sağlanmıştır. Üst kat komşularını yollara döktüğüne göre bu kez sesleri fazla çıkmış demek ki.

Annesi iki gün önce defol git demişti, işin gücün abinle uğraşmak. Sadece para ile ilgili bir şeydi söylediği. Daha ekonomik nasıl idare edileceğiyle ilgili basit bir öneri. Kimsenin onun fikrine ihtiyacı yoktu. Ondan beklenen pazara çıkması, iki günde bir uğrayıp yemek yapması, ortalığı derleyip toplaması. Bir sokak ötedeki evine yıllardır gelmedi hiçbir. Özleyen, yüzünü görmek isteyen biri varsa babasıydı ama o da bunayalı çok oldu, istese bile evinin yolunu bulamaz artık.

İçeri girer girmez, doğru mutfığa geçip her zaman yaptığı işlere yönelmesi alışkanlıktan ziyade biraz da sakinleşmek için. Ölülerini bulmaktan korkmuyor, hayır. Çarpıntısına sebep olan şey bu değil. Nasıl ölmüş olabilecekleri ürkütüyor onu. Ölüm şekillerine bakmaktan ölesiye korkuyor. Altmış beş yaşındaki ıpsız sapsız belalı abisini, ana babasının sonuna sebep olacak bir şey yapıp, odasına sakince çekilmiş bulmaktan ödü patlıyor.

Dışarıda bir kamyon ortalığı inleterek geçiyor. Ev uykudaki bir hayvan gibi kımıldıyor sanki. Aynı anda içeriden kaba bir öksürük sesi geliyor.

“Bu o mu? Ay Allah’ım sen bizi koru!” Boş boş bakıyor komşuya. Pullarla süslü topuklu ev terliklerini, onlardan taşan etli ayakları, elde kısaltılıp tam dizde bırakılmış eteğin leopar desenini yeni fark ediyor. Kadın rimelden yapışmış kirpiklerini kırıştırıp duruyor. Emel şöyle korkmayı hiç beceremedi. Saçının bir teli dağылmadan, üst baş yerli yerinde.

“Pakize Hanım siz gidin isterseniz, ben bundan sonrasını hallederim. Çok sağ olun haber verdiğiniz için. Ben hallederim gerisini.”

“Ay komşuluk öldü mü canım, kalırım ben, yalnız bırakır mıyım sizi?” Kadının etrafı kolaçan eden gözleri canlanmış. Şu andan itibaren korku değil merak sahnede.

“Hem bütün gece bağırdı babanız diyorum, kim bilir...”

“O zaten bağıırıyor bütün gece, hastalığı yüzünden.”

“İşte ben de o yüzden...”

Kalkıp tabakları makinaya yerleştirmeye başlıyor. Dinlemek

istemiyor kadını. Yumurta sarısının sakız gibi yapıştığı sekiz tabak koyuyor seleye, beş çatal. Bulaşıkların keçeleşmiş kirinden utanıyor. Ne garip duygu bu. Yiyecekten, insandan, tabaktan utanmak. Elli yaşında bile. Pakize hanım ocağın kirine, raflara kadar sıçramış yağ lekelerine bakmayı bırakıp, sağa sola dönüyor, eğiliyor kalkıyor.

“Bir koku mu var Emel hanımcığım?”

“Koku falan almıyorum ben,” Kadının korkmuş halinden daha itici iş bilir tavırları. Bir an önce kurtulmalı ama nasıl yapacağını bilemiyor.

“Var var, bir şey ekşimiş sanki.”

Daha çarşamba günü buradaydı, mis gibi bıraktı mutfağı. Pilav yaptı, köfte ekledi yanına. Annesini yıkadı, babasının tırnaklarını kesti öğürmesini saklayarak. Odalara süpürge tuttu. Çöpü çıkardı. İki günde neyi çürütüyorlar böyle anlamış değil.

Salondaki televizyon son ses açılıyor. Bir anda yükselen şarkı çöp poşeti gibi patlıyor aralarında. Aynı anda sıçıyorlar. “Sorun yok,” diyor, “babamdır, iyi demek ki, sorun yok.” Ses kısılıyor aynı hızla. Komşu kadın “Şükürler olsun rabbim,” diyor. İri göğüsleri küçük dalgalarla yükselip alçalıyor. Ev nefesini duyabileceği kadar sessizleşiyor yeniden.

Emel banyo kapısının açıldığını gıcırtısından anlıyor. Kapanma sesi yok. Abisi eve girdiklerini biliyor mutlaka. Yine de açık bırakıyor banyo kapısını. Hiçbir zaman kapatmadı zaten. O işini görürken, bulunduğu odadan çıkmaması gereken sensin. Çıkacaksan göreceklelerinin sorumluluğu sana ait. Abisi, kapıyı açık bırakarak sıçabilir, yıkanabilir, sevişebilir. Getirdiği kadın donunu banyonun kapı koluna asabilir. Çok uzun zamandır bütün ev ona ait. Rahatsız oluyorsan başını egeceksin. Bunu on yaşından beri biliyor. Abisi göstere göstere öğretti.

Mutfakta toplayacak şey kalmadı ama istese de dışarı çıkamaz şimdi.

“Kafama tüküreyim,” diye söyleniyor “kafama.” Kadın ağzını açmadan, “Bekleyeceğiz,” diyor, “Abim banyonun kapısını kapatmaz, işinin bitmesini bekleyeceğiz.”

Derinlerden babasının öksürük sesi geliyor. Arkadan annesinininki. Yaralı ya da ölü yok. Dün akşamki kavga her zamanki itiş kakıştan niye farklı olsun ki. “Tamam,” diyor uzaklaşan ayak ses-

lerini duyduğunda, “odasında artık,” Koridoru hızlıca geçip salona giriyor.

Anne babası karşılıklı iki kanepede yatıyor. Yatakları uzun zamandır hep serili vaziyette. İkisi de artık kırk kiloyu geçmeyen bedenleriyle öylesine küçükler ki, uzanmışlar mı oturmuşlar mı belli değil.

Kanepelerin arasındaki yuvarlak sehpa devrilmiş. Bir sürü kavgadan tek parça çıkmayı başarmış cam kül tablası, plastik vazoyla birlikte yerde duruyor. İkisi de sağlam. Televizyon yerli yerinde. Kumanda ortalarda yok. Sürekli kurcalayıp kanalları karıştırdıkları için abisi saklıyor, nereye koyduğunu söylemiyor. Babası kanepeden kalkıyor titreyerek. Kumandanın ucu görünüyor örtünün altından. Bu arbedede eline geçmiş demek ki. Pantolonunun sağ cebi yarısına kadar dikilmiş. Mor bir ip dizine kadar sarkıyor. Çarşamba günü yoktu böyle bir şey, var mıydı acaba? Emin olamıyor.

“Baba” diyor, sesi temkinli. “Sen mi diktin bunu?” Cevap gelmiyor. Yaşlı adam yüzünü pencereye dönmüş, gözleri karşı apartmanda. “Bu kadınlar,” diyor romatizmadan eğrilmiş parmağını kaldırıp “hiç çay molası vermiyorlar.”

“Kim?”

Elini binanın çatısına doğru uzatıyor. “Görmüyor musun, şu kara eteklileri? Tapu da çalışıyor bu dördü, hepsinin de götü büyük.” Yüzünde çapkın bir gülüş. “Öğle yemeğinde bir salınıyorlar avluda. Dört tane değirmen taşı, hay maşallah!”

Onlar baca demek bir yere götürmeyecek, boş verip poşet arıyor.

“Sen ilaçlarını aldın mı baba, nerede torban?”

Eliyle yarısı dikili cebini kapatıyor adam. Gözü salonun kapısında. Pakize hanıma tanımadan bakıyor. Orada ne görüyor belli değil.

“Bir karpuz yüz lira olmaz,” diyor sonra. “Taksiyle tarlaya gitsen daha az tutar, tarlaya!”

Annesi yatağının üzerinde, önünde kıyılmış kumaşlarla oturuyor. İğne yok elinde. Duymuyor gibi davransa da başından beri her kelimeyi takip ettiğinden emin.

“Bir kere de takdir et şu oğlanı be adam!” diye dikleniyor kocasına. Cümlesi takma dişlerine çarpıyor ama güç kaybetmiyor. “On

bir kilo o karpuz, sen taşıyabilecen mi acaba? Alıp gelmiş işte, üstü onda kalsa ne olur?” Sesi kendiliğinden titriyor.

“Dikip cebine saklayacakmış parasını, mendebur...”

Birkaç kez anne diyor ama dışarıda birini arar gibi yüzünü pencereye çeviriyor annesi. Abisi kadar konuşulmaya değer olmadı hiç. Kadın oğluna yönelik her eleştiriyi doksan yıllık ömründe binlerce kez un ufak etti. “On bir kilo,” diyor yeniden. İçinde çocukluk zamanlarından kalan hınç uyanıyor birden. Başkalarının yanında en son konuşacağı şey para yine de tutamıyor kendini.

“Çarşamba günü verdiğim üç yüz elli lira nerede anne?”

Sesinin kimden duysa nefret edeceği tonundan keyif alıyor neredeyse. Otoriter bir hava yükseliyor her kelimede. Küçülmüş iki gövdeye iki gün önce, onların maaşından çekip verdiği paranın hesabını soruyor ısrarla. Eve gelme amacı buymuş gibi.

Komşunun, bütün gece bağırdı babanız ama bu sefer çok fena dediği anda içine oturan taş kalktı. Sağ salım bulayım yeter demişti, buldu. Abisiyle, annesiyle yüz göz olmadan, boğaz boğaza gelmeden, ortalığı toplayıp evine dönmek, tek isteği buydu. İlk kez bir tavır almış, iki gün cep telefonunu kapatmıştı. Şimdi görsünler demişti. İki gün dolmasız sarmasız kalsınlar bakalım. Pakize hanımı kapıda gördüğü anda pişman oldu aldığı karara. Yol boyunca dua edip durmuş, bin tane adak adamıştı. Ama şimdi sesini yükseltmiş, başka bir şeyin hesabını soruyor. Üstelik cevabını bildiği bir şeyin.

“Üç yüz elli lira nerede anne!”

Annesi şekli belirsiz bir nesneye bakar gibi yüzüne dikeyiyor gözlerini. İçeriden abisinin sesi geliyor. Telefonda işe yaramaz arkadaşlarından biriyle konuşuyor olmalı. Pis, kaba bir gülüşle laf yetiştiriyor karşısındakine. Yaşlı kadın kapatıyor gözlerini, konuşmayı dinliyor gülümseyerek. Oğlunun sesiyle evdeki herkesin yoklamasını almış gibi rahatlıyor yüzü. Kıyılmış kumaşlardan birini eline alıyor. İğne bir yerlerden ortaya çıkmış yine. Çoktan kapanmış bir kapının arkasından seslenir gibi,

“Boş boş dikileceğine, şu karpuzu kes dolaba koy,” diyor. “Abin gece acıkır, yiyecek bir şey olsun önünde.”

Dananın Hakkı

Bilgisayarımın kapağını küt diye indiriyor.

“Düzgün bir şey geçir üstüne çabuk, benimle geliyorsun.”

Afallıyorum.

“Ne alaka ya, ne işim var benim orada?”

Cevap vermiyor. Kardeşim yayıldığı yerden kıkırdıyor.

“Ne oluyor anne ya öyle pat küt?”

Sorum güme gidiyor yine. Masanın üstünde, yastıkların altında, nereye koyduğunu hatırlayamadığı telefonunu aramaya başlıyor. Yüzüme bakmıyor söylenirken.

“Dikine dikine konuşup benim sinirimi zıplatma Yeliz. Kalk çabuk!”

“Allah Allah, ben niye gidiyorum seninle ev gezmesine ya? Zevzek lazımsa Filiz’i al işte yanına. Herkesi tanıyordur hem, boş muhabbetin kralını yapar.”

Annem burnundan soluyarak dikiliyor karşıma.

“Sen maşallah kimseyi tanıımıyorsun ama gelir gelmez herkese kendini tanıtmayı biliyorsun.”

“Ne yapmışım ben ya?”

Tövbe çekerek dişlerini sıkıyor. “Daha ne yapacaktın? Geldin bismillah demeden ortalığı birbirine kattın.”

Birden anlıyorum neden bahsettiğini. Yine de sorar gibi bakmaya devam ediyorum.

“Yürüyüşe diye evden çıkıyorsun, bir avuç insanın gezdiği dağ yolunda kavga edip geliyorsun.”

“Ben mi suçluyum yani? O kadının ne yaptığını biliyor musun acaba?”

O kadının bir adı var, sen biliyor musun acaba kimdir, nedir?”

“Biliyorum, manyağın teki.”

“Senin yaptığın az manyaklık mı peki?

“O salak dua etsin sopayı boŖta kırdım. İnecek yer hazırdı ama dua etsin o.”

Annem eli ağzında, utandığı bir Ŗeye bakar gibi ekŖitiyor yüzü - nü. O böyle yaptıkça daha çok Ŗey söylemek geliyor içimden. Yok - sa biz bu kadar atıŖmayız aslında. Gerçekten. Uzamaz mevzu. Bir yere geliriz, ne bileyim, ben ağzımı burnumu oynatırım, o kendini tutamaz güler. Ama Ŗimdi kaŖlarını kaldırmama bile sinir oluyor.

“Ŗebeklik mi yapıyorsun? Annen yaŖındaki kadını sopalayacak - tın yani, öyle mi? Sizi bunun için mi okutuyorum ben?”

“Kadın malın önde gideni, sen niye bana atarlanıyorsun anne ya? Bak sana anlatmaya çalıŖıyorum, dinlemiyorsun bile.”

Koltuğun arkasına sarkmıŖ bakınıyor. Telefon masanın baca - ğında, düŖtüğü yerde diklemesine duruyor. Söylemiyorum ben de. Aransın bakalım.

“Yine dinlemiyorsun işte!” Sesim tizleŖiyor. Duruyor, elleri be - line konuyor hemen. Gözleri hâlâ kızgın bakıyor.

“Kadın danayı döve döve memeden ayırdığını söyledi. Böyle sopayı burnuna burnuna vurmuŖ.” Elimi kaldırdığımı indirirken fark ediyorum.

“Mandıradaki adam dedi biz izin veriyoruz emsin, duyuyor musun beni anne? Niye karıŖtın abla, dedi. Bu mal da diyor ki, süt istediğimizde yok demeyi biliyorsunuz, içmesin dana. Oğlu gel - miŖmiŖ de Ankara’dan, beŖ litre süt istemiŖ ama bu hafta üç ve - relim demiŖler de. Onun çocuklarının ihtiyaçı varken, niye dana içiyormuŖ acaba sütü? ”

Hızlanıyorum iyice. Ayrıntıları verme telaŖından, kadının bet sesini taklit bile edemiyorum gönlümce.

“Böyle nasıl vurmuŖ biliyor musun?” Elimi tekrar kaldırıyor - rum. Bu sefer daha yükseğe. Ufacık eziyeti bir filmde görse daya - namayan yanına sesleniyorum. Etkilensin istiyorum. “Böyle vur - muŖ işte, gösteriyor bir de utanmadan pislik, böyle...”

Kesip atıyor.

“Tamam anladım, çok ayıp etmiŖ. Senin yaptığın ne peki? Di - bimizde, kendi derdiyle boğuşan annen yaŖındaki kadına hem de. Tövbe ya rabbim! Üzerine yürümek ne oluyor? Dua et ne olduğunu anlamamıŖ, deli falan sanmıŖ seni. O da karŖılık verse gör rezilliğı.”

Sopayı elinden çekip alırken korkutmak değıldi derdim. Son - rasında ne yapacağımı da düşünmedim. Gözümün önünde, hak -

kı olan sütü içmeye çalışırken dövülen dananın görüntüsü vardı sadece. Sopa tam karşımda, yemekleri protesto ettiğimiz gün salan polis copları gibi gidip geliyordu. Alıp kırmaktan başka şey gelmedi aklıma. Kadın saldırsa ne yapardım cidden, ben de vurur muydum ona?

“Ayıp izan denen bir şey var! Bir de mal diye bağırırmışsın, mal ne demek? Hiç mi basmıyor senin aklın, hiç mi düşünmüyorsun, ağzımdan çıkan bir tek beni bağlamaz, dönüp dolaşır kapımıza gelir diye?” Telefonunu buluyor nihayet.

“Elime koluma sahip olayım, dilime bir ayar çekeyim demek yok.” Bakışıyoruz karşılıklı. İkimizin de gözlerinde hayal kırıklığı. Ben ayrıca dövülmüş hissediyorum kendimi. Annem herkesle bir olmuş, eline bir sopa alıp karşıma dikilmiş sanki. Gözlerim doluyor. Görüyor. Sesinin suçlayıcı tonu güç kaybediyor biraz. Bu daha sinir bozucu. Anlamış falan değil neden öyle davrandığımı.

“Ter ter tepinip bağrınaacağına bir dinle bakalım. İnsan bile eziyet eder mi bir canlıya? Garibin bin türlü dert var başında, kim bilir ne oldu yine. Akli yerinde mi değil mi bilmeden, bir yanlışını gördün diye yaptığına bak!”

Kaşımı kaldırıp bakıyorum. “Eveet” diyor uzatarak. Beni nihayet yakalayacak kadar meraklandırıldığını düşünüyor.

“Ben sana diyeyim ki, zavallı şu sıra üzüntüden aklını kaybetse yeri.”

Kadının gülen görüntüsü geliyor gözümün önüne, sopa hâlâ elinde.

“Valla hiç de üzgün değildi. Baya keyfi yerindeydi yani. Öyle vik vik anlatıyordu niye dövmüş danayı.”

“Sen nereden biliyorsun içini? İki kitap okudun diye herkesi bir bakışta çözdün, öyle mi? Daha birinci sınıftasın, geçip geçmediğin belli değil, asıl sen viç viç konuşuyorsun.”

Filiz kıkırdamayı bırakıp resmen salıyor kendini. Üzerine yürüyorum.

“Ne gülüyorsun mal!” Yetişmeden annemin arkasına saklanıyor. Bir elime geçirsem yolacağım saçını. Geri zekâlıya gün doğdu resmen.

“Dışarıda danayı koruyacağım diye beni mahalleye rezil et, gel evde kardeşini dövmeye yürü! Bir de okul bitirip dert dinleyecek-sin. Sen bu kafayla nasıl olacak da...” psikolog demiyor. Konuş-

masının en vurucu yerinde, telaffuzuna kendisinin de güldüğü o kelimeyle tuş olmak istemiyor.

“Geç şöyle, yemin ederim eşek kadar oldun demem, kırarım kalbini!”

O kadar inanıyorum ki doğru şeyi yaptığıma, anlaşılmamak dilimin ayarını bozuyor, tutamıyorum kendimi. Bir de Filiz’in salak salak gülmesi var tabii.

“Tıpış tıpış geleceksin benimle! Öyle dağlarda kadınların yüzüne çemkirip kurtulamazsın. Nasıl bozduysan düzelteceksin. Annesi yaşındaki kadına bunu yapamaz benim yetiştirdiğim çocuk. Özür dileyeceksin. Sınavlar yüzünden sinirlerim bozuk mu dersin, babamın soyunda densiz çok, onlara mı çekmişim dersin bilemem. Bu mevzu bugün tatlıya bağlanacak!”

Bu kadar ciddileştiğini görmemiştim uzun zamandır. Belki de ona bu kadar uzun bakmayı bırakan benim. Bir adım geri atmıyor gözleri.

“Kalk çabuk!”

Kaçarım yok. İnatlaşsam yarın kızlarla çarşı pazar gezmek hayal olacak. Daha koca bir yaz var önümde.

“Tamam geleceğim, tamam ama sen bir söyle, niye bu kadar kolluyorsun bu kadını? İyi, kabul ben kendimi kaybettim biraz, çok pardon tamam, ama kadının yaptığına ne demeli anışko ya?” Sesim sırnaşıklık sınırında, açık etmemek için ayarını yeniden yapıyorum.

“Hem görsen danayı, senin de için erirdi. Aynı Filiz gibi bakıyordu, böyle koca koca açmış gözlerini, görsen nasıl sevimli. Kıyamazdın yeminle.”

“Anne yaa, bir şey söyle şu salağa!”

Annem tutamıyor kendini, gülüyor nihayet. Kardeşim sinir olmuş vaziyette. Çifte başarının rüzgârı, karşılıklı açılmış pencere-lerden esiyor efil efil. Ben tadını çıkaramadan gülüşü geldiği gibi kayboluyor. Yeni komşularının karşısına çıkarmadan önce, şöyle etkili bir son vuruş yapmaya çalışıyor. Sesi daha kontrollü.

“Kızım onun ayıbı onu bağlar, seninki hepimizi zora sokar. Şu-
raya taşınalı altı ay bile olmadı, bak bir sürü insan tanıdık. Sen de görüyorsun herkes birbirine nasıl yardımcı oluyor. Biz de bir isim yaptık kendimizce.”

Omuz silkiyorum, küçümsediğimden değil, kayıtsız görünmek istiyorum sadece.

“Sana boş geliyor şimdi bu laflar ama komşuluğun değerini ihtiyaç duyunca anlarsın. Herkes nasıl kınamış kim olduğunu öğrenince. Nazire hanımın üniversitede okuyan kızı, dağ yolunda bir dana yüzünden koskoca kadının üstüne yürümüş, hoş laflar mı bunlar?”

Görüntü yeniden canlanıyor, sinirden gözlerim doluyor ama asıl neden annemin beni anlamaması, yanımda yer almaması. Islak gözlerle dana gibi bakmama sebep olan şey asıl bu.

“Ayıp valla çok ayıp!”

Nefret ediyorum bu kelimedenden. Her şeyin gelip sonunda buraya toslamasından nefret ediyorum. Sesim yükseliyor anında.

“Onun yaptığı ayıp değil mi? Ayıp niye yaşa takılıyor ya! Kadının tipine baksan bin yıldır dünyadadır, niye ona değil de bana düşüyor ayıp?”

Belki bir yerde bir şey gıcırdadı ama bana kardeşim gülmüş gibi geliyor.

“Sen de ne çok eğleniyorsun kıt zekâ! Fındık aklınla, konuyu anlamadan, kikir kikir.”

“Ne diyorsun ya salak! Ağzımı açmadım bile ben!”

Fırlıyorum ayağa, annem kolumdan tutup oturtuyor yine. Filiz’e tek bakış atması yetiyor, yaşı küçülüyor anında, suspus oluyor. Bana bakışında onca sitemine, azarlamasına rağmen, ikimizi eşit kılan bir şey var yine de. Sadece yarınki gezi için değil, bu bakişin hatırına, savunmaya geçmeden dinlemek istiyorum söyleceklerini. Bunu yapabilmeyi gerçekten çok istiyorum.

“Bak kızım, ne sen ne ben, bu yaşa gelmiş, olmuş bitmiş insana bir şey katamayız, bunu aklın kessin.”

“Ne yapacağız peki anne, aferin mi diyeceğiz? Evire çevire dövdanayı, sopan kırılırsa buyur, yenisi de burada mı diyeceğiz?”

“Demeyelim ama kızım böyle olmaz, çok ayıp böyle.”

Geldik yine aynı yere. Bakış falan hikâye.

“Yeter ama ya, ayıp ayıp! Başka bir şey çıkmıyor ağzından!” Arkadaşlarım çarşının girişinde toplanmış, el sallayarak uzaklaşıyorlar. Yaz boyunca üniversiteli olarak tadını çıkarmayı hayal ettiğim ayrıcalıklar ben bağırırken tek tek siliniyor. Filiz’in güdük listesiyle aynı boya geliyor efsane listem. Susamıyorum yine de.

“Asıl ayıp ona, onu savunan herkese. Sana da! Kadın yeni komşun ya, beraber iki börek yiyip dedikodu ediyorsunuz diye tamam, sonsuz kredisi var, yapsın istediğini.”

“Bir de kadın ev sahibinin kardeşi geri zekâlı,” diyor Filiz, “kime mal dediğin de önemli yani.”

Gözüm dönüyor bir anda.

“Bu mu yani anne? Bizim vicdanımız kiraya mı endeksli artık?” Annem bakakalıyor. “Sopa bize inmiyorsa sorun yok diyorsun yani. Madem ev sahibi var o elin arkasında, ne duruyoruz hadi yürü, hadi hadi!”

Bağıra bağıra ayakkabılarımı giyiyorum. Bir sinir krizinin eşiğindeyim, oraya nasıl geldiğimi anlamadan. Kardeşim, annem sus pus. Gözlerim yanıyor, hayal meyal görüyorum ikisini de.

“Ama dur! Altıma yetmez üstüme de adam gibi bir şey giyeyim, yakamı paçamı mahallenin gönlüne göre ayarlayıp öyle geleyim ben, bekle!”

“Tamam,” diyor annem. “Tamam gelme. Bağırma yalnız. Yemin ederim ömrümden on yılı yedin bugün.”

“Hayır!” diyorum “ver ayakkabımı! Geleceğim, özür dileyeceğim. İstedüğün danayı istedin niyetle dövebilirsin diyeceğim. Orman sizin, dağ sizin. Sahipsiz saydığınız her şeye sopanızı vurabilirsiniz. Yeter ki abiniz bizi evden çıkarmasın! Yeter ki...” Haksızlık ettiğimi bile bile bağıriyorum. Karşımda yazık size verilen emeğe diyen o yassı burunlu polis varmış gibi çınlıyor sesim.

Annem kanepeye çöküp ağlamaya başlıyor. İpine dolanmış bir ineği andırıyor başını sallaması. Annem bir inek mi benim, kadın beni mi dövdü? Bu yüzden mi acı acı bağırasım var dünyaya karşı? Kim dövdü beni, bizi?

İkimiz de ağlıyoruz şimdi, farklı nedenlerle, aynı anda. Filiz koşup sarılıyor anneme. Öfkeyle bakıyor ama ağladığım için mi yoksa korkudan mı, bir şey söylemiyor. Annem saçlarını öpüyor “Tamam,” diyor, “yok bir şey.” Çantasını işaret ediyor. Koşup getiriyor kardeşim. İki kâğıt mendil çıkarıp birini uzatıyor. Burunlarımızı siliyoruz karşılıklı. Kızarmış gözlerini üzerime dikeyor.

“Sen beni hiç mi tanımadın Yeliz?” İçime işliyor sesinin sitemsiz acısı.

“Ne zaman paraya prim verdim, hangi ev sahibini pıspışladım?”

Hiçbirini. Onca ayarsız cümlem annemde bu zamana kadar gördüğüm bir şey yüzünden değil. O kimseye para için eyvalah etmez. Tek derdi, babamın saçma sapan harcamalarından bir şeyler kurtarabilmek. Kırk yaşından sonra yeniden işe başlama-

sı, o lokantada akşama kadar ayakta kalması bizi kimseye muhtaç etmemek için. Dedim ya ona değil aslında, daha büyük bir şeye kızgınlım ben. Anneme haksızlık ettiğimi bağırmaya başladığımda da biliyordum, yine de bir an, öyle yalnız hissettim ki kendimi. Biliyordum ama işte...

“Özür dilerim,” diyorum. Gözlerimden yaşlar iniyor.

Bir şey söylemiyor, başını sallayıp kabul ettiğini belirtiyor sadece.

“Bu kadın,” diyor kendini anlatma derdiyle konuşuyor şimdi. Doğru cümleleri seçmeye çalışır gibi yavaşlıyor konuşması. Bu bizim için de bir fırsat. O da kaçırmak istemiyor.

Uzanıp elimi tutuyor. Ellerimin yumuşaklığından utanıyorum. Farkında değil.

“Bu kadını kocası terk etti geçen ay. Evlatlarımla hatırına yirmi beş yıldır çekiyorum şu sorumsuzu diyordu. Adam yıllarca gününü gün etmiş, bu da ondan dökülenle iki çocuğu büyütüp, okutmuş. Çocuklar paçayı kurtarınca boşayacakmış ama demiş bunca zaman çektim, bari emekliliğini bekleyeyim.”

Merakla bakıyorum. İlğimi çeken anlattıkları değil, anlatışının güzelliği. Yüzünde, sesinde, kendi yoksulluğunu umursamadan, kediye köpeğe elindekini paylaştıran bir çocuk şefkati. Nasıl güzel görünüyor. Ne anlatsa dinlemeye hazırım. Susmasın yeter ki.

“Emekli olmuş mu peki adam?”

“Olmuş.” Elleriyle gözlerini siliyor. Daha rahat bakıyor yüzüme.

“Kadıncağzı tam üç kuruş göreceğiz, gelenin ucundan çocuklara çeyiz meyiz alırız belki diye düşünürken, herif gitmiş emekli ikramiyesi ile saç ektirmiş.”

Bakakalıyorum. “Nasıl ya? Bildiğin saç, tepesine mi?”

Annem adamı görmüş sanırım. Tam yerini gösteriyor.

“Annem çok komik ama bu ya.”

“Komik, değil mi?” Olayın bu yönünü yeni fark etmiş gibi yarı mahcup gülümsüyor.

Gözümün önüne babam geliyor, mezuniyet törenindeki hali. Adam, kelini örtmeye çalışmaktan perişan olmuştu. Omzuma konması gereken el, rüzgârda söz dinlemeyen o hain tutam yüzünden havadaydı hep. Sonrasında annemle az gülmemiştik o fotoğraflara.

Ona buna verdiği borçları bile toparlayamayan basiretsiz babam, karşısında Filiz kadar zaman geçirdiği salonun aynasından bize bakıyor sanki. Yeni ekilmiş saıyla komşunun kocası, yassı burunlu polis; bencillikleri, zalimlikleri, bilip bilmeden yaptıkları kötülüklerle hepsi yan yana. Karşılarında birbirine sokulmuş kadınlar, çocuklar, danalar... Dümdüz bir ışık, perdenin kıvrılan yerinden uzanıp aynaya sopa gibi iniyor birden. Zemin kırılıp parçalara ayrılıyor. Herkes tek bir noktaya doğru yığılıyor hızla. Çocukların, danaların gözleri büyüyor korkudan. Annemi görüyorum, yüzlerin birbirine karıştığı kalabalığın içinde. Kollarını açmış, arkasına almaya çalışıyor en zayıf bulduğunu. O kadın da oralarda bir yerlerde biliyorum, belki elinin nereye indiğinin farkındadır artık, kiminle yan yana durduğunun...”

“Hepsiyle ektirmiş öyle mi?” diyorum, kendimi zor kurtarıyorum aynadan.

“yle valla, anca yetti demiş.”

Susuyoruz. Annem mendiliyle oynuyor.

“Anne be, iki yıl sonra bizimki de sakın böyle...”

“Valla ne bileyim Yeliz,” diyor, cümlemin bitmesini beklemeden. Gözleri az önce takıldığım yere sabitlenmiş. Sanki aynanın içinden babamı çıkarıp, biraz öteye, kapının önüne koyuyor. Bana değil ona söylüyor gibi alaycı sesi. “Hani  kuruşluk aklının üstü rtlse, iyi de olur ama...” Susuyor. Ne düşünüyor bilmiyorum. Oturuşu dikleşiyor yavaş yavaş. İçinde bir şey renk değiştiriyor sanki. Yüzü bana döndüğünde başka türlü parlıyor. “Yok ama yok, bitti o devir kuzum,” diyor, “Yedirmem hakkınızı. Hele bir denesin, o saçı çimlenmeden yolup eline nasıl veriyorum, bak görürsün.”

Benimle birlikte gülmeye başlıyor. Devriliyorum kuşağına. Gittikçe artıyor sesimiz. Filiz şapşal şapşal bakıyor ikimize.

“Ne oldu ya, bana da anlatın, ne oldu?”

Üst Çene: İkinci Ve Üçüncü Molar

Ellerini kaldırıp küt diye bırakıyor ortaya. Oturduğumuz andan itibaren, vazife başında olduğunu gösterme hevesiyle kımıldanıp duran eller, yukarı doğru açılıyorlar hemen. Para olur da havadan inerse, yere değmeden kapacaklar, kesin.

Tırnakları kırık, boyasız. Parmak uçlarının rengi neredeyse beyaz. Masaya doğru eğilmiş, gözlerini yakalamaya çalışıyor. İsteddiği miktarı cümlesinin içinde bir başa bir sona alarak aynı şeyleri söylüyor. İnatla sağlığını soruyorum bir kez daha. Çuha örtüyü çizen tırnaklarının sesini duyuyorum. Eller, ava çıkarılmış iki köpek gibi masanın kenarında pusuya yatıyorlar yeniden.

“Bu son diyorum, niye yalvartıyorsun abi ya!”

Ona bakmak istemiyorum. Kazağı, eteği, kim bilir kimin eskisi boyasız çizimleri. Hepsi ayrı ayrı eksik, bir araya gelince tamamlanan bir sefillik hali. Elini kolunu oynattıkça, incecik bir toz bulutu ondan bana doğru havalanıyor. Ne giyersem giyeyim fark etmez, onunlayken birden solmaya başlıyor. Sanki yıllarca ortak bir sefaleti tecrübe etmişiz, o yoksul günlerin hatıraları da ‘hazır yan yana gelmişler mührümü vurayım’ demiş. Yok böyle bir yaşanmışlık. Ne çocukluğumuzda, ne gençliğimizde. Yine de insan ona bakarken anılarından bile kuşku duyuyor.

Kırılan bir şeylerin sesi geliyor çınlayarak. Ağır bir küfür ardından. Masalarda oturanlar bir an durup mutfığa doğru bakıyor. O farkında bile değil, konuşmaya devam ediyor. İstediklerini henüz alamaması, anlayışının kılığıyla ilgiliymiş gibi, cümlesini bu kez açarak koyuyor önüme. Yavaş yavaş söylüyor etkisini arttırmak için. Ağzına değil kazağının kirli yakasına bakıyorum. Bir yuvarlağı yamuk şekline sokmayı nasıl beceriyor?

“Çok değil, yarısını versen bile toparlarız.”

Kocasının uyuşuk yüzü gözümün önünde canlanıyor. Görüyor. Özneyi değiştiriyor hemen. “Toparlarım” diyor, “ihtiyaçlarım” diyor sonra. Ona duyduğum sevgi delik bir cepten astara düşmüş gibi şingirdayıp duruyor dilinde. Yaşayan tek kardeşim olduğunu, çocukluğundan beri zayıf olan sinirlerinin son zamanlarda iyice bozulduğunu hatırlatıyor bir kez daha. Nefes almadan konuşuyor. Hızlıca etkilemek istiyor ama kurcaladığı yerde uyanan duygunun, biliyorum beş paralık değeri yok gözünde.

Mesele paranın miktarı değil. Zorlanırım evet ama kapatırım bir şekilde. Beni deli eden, istediği şeyi avucuna koyduğum anda o şerefsizin eline sayacağını bilmek. Parayı çarçur etmesin diye vereceğim iki satırlık öğüt de, şu kapıdan çıktığı anda paket kâğıdı gibi buruşturulup atılacak yine.

“Bir kere de başka niyetle ara beni ya!” diyorum, para konuşmak istemiyorum artık. “Bir kere de Allah’ın adı için!”

Bir rüzgâr esiyor, sokaktaki çeri çöpü pencerelere doğru savuruyor.

“Ne alakası var abi ya!”

Ela gözleri koyulaşmış, simsiyah bakıyor. Ağzı incecik bir çizgi. Aslında tam da şimdi, küfürlü tehditli girizgâhını yapıp, sesi kısılincaya kadar bağırmaya başlamalıydı. Tek kelime etmiyor. Biliyorum o ağız açılacak mutlaka ama şimdi değil. Henüz değil. Şimdi aklının bir köşesinde sinmiş, bu buluşmanın sonucunda gelecek parayı bekleyen sünepe kocasıyla konuşuyor. Söylediklerimi hayalet bir kabloyla ona aktarıyor. Arada durup gidişat yüzünden özür diliyor olmalı. Ne yapayım peki Kerem, ne yapayım aşkım sen söyle? Bak nasıl kök söktürüyor namussuz. Dayanıyorum bak. Sen üzülme, sen sakın götünü kaldırma dünya işleri için. Gir cebime Kerem, çeke çeke taşısın bizi eşek kafalı abim. Omuzlarıyla, sırtıyla, olmadı dişleriyle, çeke çeke...

Aklımdan geçenleri hissetmiş gibi susuyor birden. Yüzünü buruşturuyor. Gözümün içine baka baka başını masaya vuruyor. Bir daha, bir daha. Elleri, kafasını iki katı büyüklükte gösteren kızıl saçlarının altında bir görünüp bir kayboluyor. Sol işaret parmağı havada, bana doğru uzanmış. Ucundaki kesik izi sekiz yaşından. Beraber yapmaya çalıştığımız bir uçurtma yüzünden. Bunlar o zamanki eller mi gerçekten?

Kimse gözünü dikip bakmıyor bizden yana ama farkındayım

tuhaf görünüyoruz. Sırtımda bir şey yürüyor sanki. Bir sıcaklık, boynumdan yüzüme doğru yayılıyor. Yine de açmıyorum ağzımı. Konuşmaya gerek yok. İki dakika içinde yeni bir numaraya geçecektir nasılsa. Oflayarak kaldırıyor başını. Tam yeniden saldıracak, servise hazırlanan garsonla göz göze geliyor. Dudaklarını büzüp bekliyor. Oğlan, yaklaştığı ana denk gelen sessizliği ağzını yamultarak küçümsüyor. Çayları küt diye koyan elleri “Sizin boktan sırlarınız kimin umurunda” diyor. Bir bakışla puanımızı veriyor, sonra onu şöyle alnımızın ortasına yapıştırmak için bir bakış daha atıyor. Bana değil kardeşime doğru. Benim kıyafetim yüksek bir duvar, koruyor beni. Kardeşim dibine köpeklerin işediği türden bir şeye benziyor olmalı, izbe bir ev, yıkık bir mezarlık duvarı belki.

Eskiden hiç olmazsagençleringittiği mekânları seçerdi. Renkli, canlı ortamları. Derdi yine ondan esirgediğimi düşündüğü parayı almaktı. En ucuz, en hırpani kıyafetlerini giyer; gözlerini sulandırarak bakardı. O zamanlar elleri bu kadar ortada değildi, kazağının içine saklardı onları. Parmaklarının ucu bile görünmezdi.

Artık böyle yerlere çağırıyor. Tam karşıdaki ışıklı kafelere inat, bu yarı karanlık, emeklilerle dolu kahvenin seçilmesi rastgele bir şey değil. Eminim ince ince düşünmüştür içimi nerede çürütebileceğini. Evlilik kararı verirken bile bu kadar mesai harcadığını sanmam.

Dünyanın en ölmek üzere olan kahvesinde karşılıklı oturuyoruz. Müşterilerin poliklinik sırasındaki ihtiyaçlardan farkı yok. İki adam ayaklarını sürüyerek arka arkaya çıkıyor tuvaletin kanatlı kapısından. Elllerinde idrar kabı görsem şaşırmayacağım. Yürüyüşleri o kadar ağır ki, yoruluyorum izlerken. Masalarına hâlâ ulaşamayan o iki ihtiyarı gördüm mü? İsteddiği parayı vermezsem, buradaki ölü şeyler kadar bile ömrü olmayacağını anladım mı? Peki, dünya malının dünyada kalacağını? Tamam. Bakışlarını üzerimden çekebilir artık.

Sessize aldığı cep telefonu masanın üzerinde titreşiyor yine. İki mesaj yazıyor hızlıca. Yanaklarını şişirip cevap bekliyor. İçimin havası biraz daha sönüyor ona bakarken. Sanki her şey dikenli. Şu kül tablası, duvardaki berbat tablo, pencerenin dibindeki kirli paspas. Değiyorlar ve ben güm diye patlamak yerine niye böyle tıslayarak sönüyorum, bilmiyorum.

Toparlanmam lazım. Parayı alma umudu kalmayınca olacaklar belli. Bardak, cep telefonu, kül tablası. Önüne ne çıkarsa artık. Uyuyor numarası yapan ellerini bir kez daha kontrol ediyorum kaygıyla.

“Öl diyorsun yani bana, öyle mi abi?”

“Kaçtır telefonlarıma bile dönmedin, demek ki o sürede ölüydüm ben de, ha Seda?”

“Yaşadığını biliyoruz herhalde. Annem paylaşıp duruyor haberlerinizi.”

“Madem o kadar bilgilisin, neden ameliyatımı sormuyorsun?”

“Ne ameliyatı?”

“Bırak Allah’ını seversen!”

İnanmıyorum şaşırmış havalарına. Annem bir yolunu bulup iletmiştir mutlaka. Basit bir fıtık olabilir ama sormasını beklemek hakkım. Nezaketen sorar insan. Yok. Onun tek derdi kendisi. İstedğini alamazsa şu masada can verecekmiş gibi karşıma oturmuş, aynı şeyleri söyleyip duruyor.

“Maşallah iyisin işte abi, geçmiş olsun cidden, kusura bakma yani.”

Birden bir bezginlik. Çoktan ölmüşüm hissi. Ceplerimi boşaltıp gitsem ne olacak? Umurumda değil. Kardeşim de umurumda değil. Hatta artık o da ölebilir. İliğimi kemiğimi kurutan gözleri, bir uyuyup bir uyanan baş belası elleri toprak olabilir. Asalak kocası gebersin zaten.

“Sana para veremem. En son verdiğimde ne dedim, bu son! Demek ki neymiş, o son buymuş!”

“Dedin, ben de oradaydım.” Başını geriye atıp gülüyor kendi cümlesine. Ağzına bakıyorum. Üst çene: ikinci ve üçüncü molar eksik. Dişlerin olması gereken yer gecenin doldurduğu çukurlara benziyor. Gülüşü boş, yaltaklanırken daha da kirli.

“Sana para vermeyeceğim hiç çeneni yorma. İstiyorsan gel salı günü muayenehaneye, şu dişlerine bir bakalım.” Gözüm hâlâ yarı açık ağzının karanlığında.

“Yiyecek şeyim olmazsa diş ne yapacağım abi?”

Kan beynime sıcıyor. Her zaman mağdur, her zaman alacaklı. Bize ihtiyacı yok. Elindeki tükenene kadar ne annemi, ne de beni görme derdinde. Dibi bulduğunda, üç kuruş fazla kazanmak için hırpalandığım şu hayatta, onun payını da yiyormuşum gibi berbat

mekânlara çağırıp boğazıma çökmeyi biliyor sadece. Baskına gelir gibi, günümün içine edip etmediğini umursamadan.

“Senden son para isteyişim bu, merak etme.” Gözlerim kendiliğinden devriliyor.

“Ciddiyim abi. Şimdi başka bir durum oldu.”

“Ne oldu ki Seda?”

“Bebek var yani... Bu şartlarda ne kadar olursa... Olacak.”

Eller, numara sırası gelmiş sirk hayvanları gibi koşturup kül tablasının yanında sahne alıyor. Üst üste binip hamile bir köpek oluyorlar hemen.

“Bebek sizin neyinize ya!”

“Niye, bir siz mi çoğalacaksınız? Dünyanın bize ihtiyacı yok mu?”

Oturduğumuz andan beri ilk kez kendisine benziyor. Gerçek bir karşı geliş yerleşiyor yüzüne. Yok yerleşmiyor, ayakta bekliyor çemkirme hali. Bu şekilde giderse parayı alamayacağını bilen diğer yanı omuzundan tutup şimdilik zapt ediyor onu. Kısılıyor gözleri. Görmemi istemiyor.

Ne yalan söyleyeyim, bebek ondan beklediğim felaket haberleri arasında sonlarda bir yerdeydi. Birinci sırada saçma sapan bir eş kavgası yüzünden onu karakoldan toplamak var her zaman. İkincisi; ortalığı ayağa kaldıracığı intihar tehditlerinin ardından, yerden kazımak zorunda kalacağım depresyonu. Bebek üçüncü sırada demek ki. Ya da daha gerilerde. Sevinmem gerekirken, al sana bir dert daha.

“Test yaptırdın mı?”

“Henüz değil ama üç ayı geçti, kadınlar bilir yani.”

“Aferin size. Kocanın iş araması için bir neden daha.”

Karşılık vermiyor. Masaları hızlıca tarıyorum. Tost dışında bir şey yok. Bir lokantaya falan gidelim desem, inatlaşıp reddeder kesin. Oldum olası iştahsız zaten, hele şimdi, parayı almadan bir lokma koymayacaktır ağzına.

“Sağlık ocağına git, doktoruna muayene ol hemen. Dışarı çıktığında başına gelecekler belli, hiç olmazsa içeride rahat etsin.”

Tam midemin olduğu yerde bir ezilme hissi. Ağrı yukarı doğru tırmanırken karımın yüzü duvara monte edilmiş televizyonun ekranında belirip ‘Sakın!’ diyor. ‘Yemin ederim bu kez bağışlamam. Doran’ın eğitimi için ayıracamız dedik artan her kuruşu. Yarın se-

nin başına bir şey gelmeyeceği ne malum? Sakın diyorum bak!’

“Sana para veremem.” Bir çift bebek gözü, onunkilerden önce üzerime dikiliyor sanki. Başımı çevirecek yer yok.

“Para veremem ama yiyecek getirebilirim hafta sonunda. Kocan işe girinceye kadar, süt, et ne bileyim, bebek için vitaminli bir şeyler ama parayı unut, nakit işlemez artık.”

Çöktüğü yerde tekmelenmiş bir ifadeyle bakıyor yüzüme. Biraz daha küçülmüş görünüyor zayıf bedeni. Bir şeyler söylemeye hazırlanıyorum, bir orta yol bulma umuduyla ama eller, konuşmanın artık bitmesi gerektiğine karar vermiş olmalı ki ayaklanıyorlar hemen. Bir tanesi alnına ıslak bir bez gibi konuyor. Diğeri telefonunu çantasına tepiyor. Titriyorlar, yine de bir araya gelip, fermuarı bozuk montu tek hareketle giydirmeyi başarıyorlar. Duruyorlar sonra. Ben kırıp dökmelerini beklerken, kendileri kırık dökük bir şeye dönüşüyor. Cansızca sarkıyorlar yanlardan.

Görüntüsü öyle zavallı ki, kestirip attığıma çoktan pişmanım. Gerek yoktu aslında böyle sert çıkmaya. Bunca yıl, saçma sapan harcamalarına para yetiştirdikten sonra, ne bileyim, tam da hamileyim demişken, iş değildi yaptığım. Bir yemek yedirebilirdim en azından. Belki kontrollerine gideceği doktoru ayarlardım. Söz vermezdim ama serseri kocasına yine bir yerlerde kolayından, üç beş kuruş kazanacağı bir iş bulabilirdim belki.

Küçülerek gidişine bakmamak için gözlerimi kapıyorum. Arkasından koşmam an meselesi. Gözlerimi açtığımda karşımda duruyor hâlâ. Sanki boyu uzamış, duruşu, bakışı dimdik. Sol eli belinde, diğeri kendi başına karar vermiş gibi kül tablasını kapıp televizyona fırlatıyor. Dönüp masadaki suyu yeni aldığım telefonumun üzerine döküyor sonra, acele etmeden. Bardak yavaşça aşağı düşüyor.

“Allah senin de, senden gelecek paranın da belasını versin!”

Ağzından değil, zincirini koparıp yüzüme doğru koşturan parmaklarının tam ucundan, hırlar gibi çıkıyor cümlesi.

Cehennemlik

“Gecikmez” demiş gündelikçi kadın Hale’ye. “İlk müşterilerden olmaya çalışır, temizlik takıntısı var biraz.” Bir de küçük bir arabası olduğunu söylemiş. Tarif edemeyince fotoğrafını çekip göndermiş. Nazan kızı sekiz buçuktan beri bekliyor. Önce açık otoparka girdi. Ortalıkta kimse yoktu. Rahatladı. Cipi park etmek her zaman dertti. Biri bakıyorsa hele iyice geriliyor, saçma sapan manevralar yapıyor. Açıklaması yok. Seziyor sadece, arabanın büyüklüğünde kendisini utandıran bir şey var.

Sekiz kırkta, otobüs durağında inen iki kadın, yanından geçip hamamın giriş kapısına yöneldi. Uzun boylu olan “Bana yapsın, yırtarım valla ağzını,” diyordu. Fısıldasa bağırlıyor dediğin ayarsız seslerden biriydi. Başını neredeyse çantasının içine sokup bir şey arıyormuş gibi yaptı. Ona baktılar mı görmedi. Araba güneşin altında katran renginde parlıyordu kesin. Dikkat çekecekti. Riske girmek istemedi. Otoparktan çıktı, ikiye ayrılan yoldan, sağda yukarı doğru tırmananı takip etti. Yine sağda, girişinde bir yığın tabelanın olduğu ilk sokağa saptı. Ağaçların aralıklı olduğu yere, otoparkı görebileceği şekilde park etti. Dikiz aynasında kendini şöyle bir kontrol etti. Rujunu çıkardı, ama elleri o kadar titriyordu ki vazgeçip yerine koydu. Radyonun sesini açtı. Arabadan inmedi.

Yolun karşı tarafında, tabelasında *Hatıralar Güzeldir Yaşlı Bakım ve Dinlenme Evi* yazan binanın giriş kapısında, şişman bir kadın elindeki plastik eldivenleri çıkarmadan bir sigara yaktı. Üzerinde şoluk mavi, dar bir önlük vardı. Göz göze geldiler. Kadın binanın yan tarafına çekildi. Birinci katta, tek sandalyelik balkonunda oturan müdavimlerden biri duman kokusu almış gibi ayağa kalktı, iki eliyle kafasını tutup sarkarak aşağıya baktı. Uzun sarı saçları balkon demirlerine çarptı. Kadın sekseni geçmiş gibiydi, hatta doksanı da. Bir süre sonra kimsenin doğru tahmin edemediği yaşlardan birin-

de takılıp kalmıştı sanki. Baş omuzlarının taşıyabileceğinden daha büyük görünüyordu. Mavi önlüklü iki görevli balkon kapısında belirdi. Kucağında kirli çarşaflar olan bir şeyler söyledi. Kadın elleri tepesinde yerine oturdu yeniden. Bir masala neresinden girse rol kapabilecek kadar garipti görüntüsü. Biraz sonra sol eliyle birlikte saçlar da aşağı doğru kaydı. Nazan peruğun ne zaman düşeceğini merakla beklemeye başladı.

Kırmızı arabayı park edilirken son anda gördü. Ağırdan alıp biraz zaman vermeye çalıştı. Hamama girdiğinde, kız girişteki bankta oturuyordu hâlâ. Başını telefonundan kaldırıp Nazan'a şöyle bir baktı. Tanışıklık işareti yoktu bakışında. Cesareti yerine geldi. Yüzünün yarısını kaplayan güneş gözlüklerini çıkarmadan diğer uca, aralarına çantasını koyarak oturdu. Pembe ojeli elin galoşu ayak-kabı dener gibi çekiştirmesine bakılırsa, karşısında pek de parlak bir zekâ yoktu. Nefesini tuttu, gözlerini kapıya dikti. Solda, üç kadının oturduğu muşamba kaplı masadan yumurtalı bir yemeğin kokusu geldi. Kadınların saçları ıslaktı, neşeleri yerinde. Kızın cam kapıdan girmesini bekleyip kalktı. Ayağındaki galoşlardan biri daha ilk adımda dağıldı.

Kasanın başında beklerken, arkada olmanın rahatlığıyla tepeden tırnağa inceledi kızı. Yirmili yaşların ortalarında, kısa boylu, beyaz tenli, etine dolgun. Kendi kızından en fazla üç beş yaş büyük. Sessizce bilgisayarın açılmasını beklediler. Sırada ikisi dışında kimse yok. Varlığının fark edildiğine dair işaret de yok. En azından şimdilik.

Durdukları yer eski hamamlarda camekân denen kısım olmalı. Yıllar önce kızının dönem ödevinden aklında kalanlar, okul sıralarında dayakla öğretilmiş formüller gibi pat diye çıkıyor su yüzüne. Camekân, ılıklik, sıcaklik, külhan. Kelimelerin sakinleştirici bir etkisi oluyor tekrar ettikçe. İpe dizilmişler gibi. Camekân, ılıklik, sıcaklik, külhan. Bir şey daha vardı, neydi adı, hatırlayamıyor. Hafızasına söylenerek giriyor kabine. Kız hemen sağında. Nazan soyunmaya başladığında, o kapısını açmakla uğraşüyor hâlâ.

Kabin dedikleri şey zar zor dönülen dolap kadar bir yer. Çok hızlı soyunuyor, yan tarafta gürültü devam edince oturup bekliyor mecburen. İçerisi havasız. Yine de kararlı, kızdan önce çıkmayacak. Soluk ışık altında, şu birkaç günün uykusuzluğu ile perişan olmuş yüzüne bakmamaya çalışarak saçlarını çekiştiriyor. Sağ

gözü ortada, suçüstü yakalanmış gibi büyümüş. Diğeri bir tutam saçın arkasına sinmiş, doğru düzgün görmüyor bile. Böyle asimetrik bir kesime ikna olmazdı asla ama tam da o ana denk geldi kuaförünün ısrarı. Her şeyi kırıp dökmek isteyip nereden başlayacağını bilemediği o ana.

Kız ya bir şeylere çarpıyor ya da düşürüyor. Ses kesilmiyor bir türlü. Eskiden çocuklar evden çıkmak için hazırlanamadığında hissettiği öfkenin aynısı yükseliyor içinden. Şükür diyor kapı sesini duyunca. Ona kadar sayıp kendini dışarı atıyor. Kız yine kilitte uğraşılıyor. Anahtarı elinden alıp kafasına vurmak geçiyor içinden. Ya sağa ya sola döndürülecek bir mekanizma ne kadar zor olabilir? Dalgın falan değil, basbayağı aptal biri var karşısında.

Kasadaki Rus aksanlı kadın, arkalarından seslenip, masaj isterlerse saat ondaki randevuların iptal edildiğini söylüyor. Düşüneyim, diyor kız, işaret parmağı şakağında. Birileri şirin olduğunu söylemiş belli ki. Göreyim derken gözünü, seveyim derken de kalbini mi gösteriyor acaba? Kadın Nazan'a sormuyor. O saçma hareketi ortak cevap kabul edip kasanın önündeki gruba, gelin paketine dâhil olanları saymaya başlıyor. Kızlar yirmili yaşlarda. Saçları, kıyafetleri, bir ayak önde kaykılarak duruşları aynı. Kuş sürüsü gibi ortalığı yıkıyorlar. Seslerini ayırt etmek imkânsız. Birlikte yükselip inen kahkahalarına sonradan eklenmiş şımarık ton bile aynı.

Peştamalı bikinisinin üzerine alelacele sarıp içeri atıyor kendini. Nerede duracağını bilemeden bakınıyor bir süre. Kız kese istediği için o da düşünmeden evet dedi. Bileklikteki numara kese sırası için. Ortalıkta kimse yok. Sıcaklıktaki on, on beş kurnadan bazıları açık bırakılmış, büyük bir göbek taşı ortada. Eliyle taş dokunuyor. Hamamın nasıl ısıtıldığını merak ediyor birden. Hiç ihtimal vermiyor ama eski usulle külhanda bir ateş yanıyorsa, yanan ateşin dumanı da, işte o kanalların içinden geçip bütün hamamı dolaşıyorsa eğer, burası bütün çirkinliğine, ağzında bıraktığı rezalet pasına rağmen kendisinden bir iki puan alabilir yine de. Etrafa bir ipucu arayarak bakınıyor. Sol tarafta, kese için ayrılıp yan yana konmuş dört taş dışında bir şey yok.

Kız, buhar Nazan'ı daha da görünmez yapmış gibi çarpacak kadar yakınından geçip taşlardan birine uzanıyor. Hemen yanındaki yerleşmeyi düşünüyor önce, vazgeçiyor. En iyisi bir numaralı

müşteri mesafesinde kalmak. Zamanlamaya dikkat ederek tabii. Her şey senkronize olmalı. Aynı anda. Yoksa kesenin ortasında kalkıp köpükler saçarak onu içeride aramak zorunda kalabilir. Kıza bakmamak için bileklikteki numarayı çıkarıp tekrar takıyor yerine. Sonra bir daha. Ellerin sabahki kadar titremediğini görüp seviniyor. Bekliyor. Tam birisine seslenmeye karar verdiğinde, siyah şort mayolu, omuzları güreşçiye benzeyen kadın burnunun dibinde bitiyor. Numara falan sormadan şuraya geç hayatım, diyor. Bir tas su döküyor yatacağı yere. Huylanıyor. Buraya kadar gelip hijyeni sorgulamak da komik. Hem temizlik takıntısı olan kendisi değil kız. O çoktan uzanmış bile.

Natır, canım, güzelim, hayatım diyerek kolunu bacağını yönlendiriyor. Hafif bir yumurta kokusu geliyor ağzından. Maşallah diyor fiziğine, bu yaşta taş gibisin. Dilinde çingene falcıların bahşiş beklentisini hatırlatan bir şey var ama olsun, okşanıyor gururu. Sanki saçının sabahtan beri çekiştirip durduğu kısmı uzayıp eski halini alıyor. Her zamanki gibi yok canım, bizden geçti falan demiyor. Kızın da bu iltifatlardan birazını duymasını istiyor. Aralarında bir taş var. Oraya kimse uzanmadı henüz. Sabriye abla dediğini duyuyor arada kızın, devamını anlamıyor. Muhabbetleri hararetli. Samimi bir tonda konuşuyorlar. Dikkat kesilince iyiden iyiye uğultuya dönüyor sesleri. Başını çeviriyor ama siyah şort mayo görüşünü kapatıyor.

Yirmi dakika sonra aynı anda bitiyor işleri. Kız önu sıra yürüyüp saunaya giriyor. Nazan bir iki adım atıyor ama nefesi tıkanıyor. Aldığı hava zorla yutturulmaya çalışılan ılık bir içecek sanki, ağzında toplanıyor. İnmiyor bir türlü ciğerlerine. Peşinden gitmeyi gözü yemiyor. Dinlenip bir kendine gelmesi gerek. Bu işin daha havuz kısmı var, sonrası artık nereye giderse. Enerjisini toplamalı. İncecik bir baş ağrısı mide bulantısıyla birlikte yoklamaya başladı zaten. Buralarda düşüp bayılırsa bir de, rezalet o zaman taçlanır işte. Çıkıp hava alması şart. Bol su içmeli, soda, belki buzlu bir çay. Camekânlıkta kabinlerin kıyısına yerleştirilmiş buzdolabında aradığı markalardan hiçbirisi yok. Yine de gözüne çarpan her şeyden birer tane alıyor. Ortaya kare olacak şekilde konulmuş at pisliği renginde, hantal dört kanepeden birine peştamalını serip oturuyor, sırayla tüketiyor aldığı içecekleri.

Kız düşündüğünden erken çıkıyor saunadan. Elinde soda ile

sağındaki deri taklidi kanepeye oturuyor. Hamileliğinin son aylarında görünen sarı mayolu kadınla senli benli bir sohbeta giriyor hemen. Kadın kısa kısa cevaplar veriyor. Kızın anlattıklarını başını sallayarak dinliyor, gözü kasada. Göbeğini okşuyor sürekli. Kalktığı anda yürüyüşü patron doğuracak bir patrona dönüşüyor. Kasadaki Rus aksanlı kadını Türkçe azarlıyor.

Gelin grubunun sesi derinlerden geliyor yankılanarak. Alt katta, okla gösterilen yerde manikür pedikürde olmalı hepsi. Ortalık sakın, kız başından beri ne kadar ilgisizse hâlâ öyle. Demek ki hiç konuşulmamış hakkında, neye benzediği merak bile edilmemiş. O ilgisizlik şu an işine yarıyor ama sevinemiyor. Öfkesi yavaş yavaş artıyor. Kız telefonuyla oynuyor, arada başını kaldırdığında şöyle bir göz atıyor televizyona. Nazan pür dikkat bakıyor ekrana. Kaşlarını çattığı yer acıyor. Peştamalı buz gibi değişiyor bacaklarına. Kız kalkınca hemen peşine düşmüyor. Sakinleşmiş, daha yavaştan alabiliyor artık. Bir çay daha söylüyor.

Yüzme havuzu dedikleri yer evinin salonundan biraz daha hallice. Duvarlar mavi fayansla döşenmiş, askıda unutulmuş bir çocuk bonesi var. Kız havuza inen merdivenin başında oyalanıyor. Nazan arkasında yerini alıyor yeniden. Çok yakınlar. Gözlükleri olsa, kırmızı bikininin üzerindeki minicik yeşil desen ananas mı yoksa kirpi mi karar verebilirdi. Seçemiyor. Omuzlardaki irili ufaklı benlerden, sol kalçanın altındaki bozuk paradan büyük morluğa kayıyor gözü. O iz başka bir şey yüzünden olamazmış gibi cız ediyor içi. Boynu sertleşmiş, bağıra çağıra yapılan bir sevişme zorla izletiliyor sanki, çeviremiyor başını. Tavanda birikmiş su tomurcuklarından birkaçı birleşip iniyor aşağı. En ufak ses nasıl da yankılanıyor! Dışarıda mola vermiş natırların ortalığı çınlatan kahkahaları su damlaları gibi aynı anda kopuyor.

Kız şimdi yüzünü Nazan'a dönmüş, tırabzana tutunarak, en fazla dört beş basamaklı merdivenden iniyor. Dövmeyle kalınlaştırılmış kaşları çatık, iyice pembeleşen dudakları büzülmüş. Yuvarlak yüzünde ciddi bir ifade. Havuza değil uzay mekiğine giriyor sanki. Son birkaç gününü zehir eden bela, bu sersem görünüşlü kız mı gerçekten? İçine bir şüphe düşüyor. Defalarca üzerinden geçmemiş olsalar “Bak beni rezil etme elin sümüklüsüne, emin misin?” diye arayıp sorabilirdi Hale’ye. Hale de aynı şevkle kelimesi kelimesine öğrendiklerini tekrarlardı. “Dedim ya şekerim, gündelikçimin üst

katında oturuyormuş. Çimentepe mi çimento tepe mi, hah işte o fare yuvası gibi olan bir artı birlerde. İşte Huriye abla kızının me-
zuniyeti için elbise alacakmış, ben de fikir olsun diye instagramı,
face'i açtım, hani şu Ebru'nun nişanında giydiğim petrol yeşili el-
biseyi gösteriyordum ki kadının rengi gitti. Aman dedi, Hale Ha-
nım benden duymuş olma, ben bu bıyıklı abimi bizim apartmana
girip çıkarken görüyorum üç aydır. Şimdi sen yüzleştir desen şeke-
rim yapamam, yemin ettirdi ondan duyduğumuzu söylemeyelim
diye. Hem kızla da bir hukuku var, üst kat komşusu nihayetinde.
Ama merak etme, ben ağzından aldım her şeyi. Kemeraltı'nda gü-
zellik merkezinde çalışıyormuş bu. Sen bakma estetisyen deme-
lerine, artık ağda mı yapıyordur, toynak mı kesiyordur bilinmez.
Nereden bulaştıysa seninkine yapışmış işte. Her salı öğleden sonra
Arif abi soluğu onun evinde alıyormuş. Huriye hanım salı diyor ama
kadının boş günü o, kim bilir başka günlerde de gelip gitmediğini.
Orospu üç aydır kilo vermek için Nazenin Hamamı diye bir yere gi-
diyormuş saunaya, yüzmeye. Hamamın adresi bu. Profil fotoğrafını
da sayfasından indirip gönderiyorum cebine. Ay Nazan astımım ol-
masa ben de geleyim derdim yeminle, ama işte..."

Zihninde konuşmaya devam eden arkadaşını boğmak ister gibi
atıyor kendini havuza. Karnı düşündüğünden daha hızlı çarpıyor
suya. Batmanın imkânı yok zaten, bir buçuk metrelik derinlikte
dikilip kalıyor. Kız dönüp bakmıyor arkasındaki gürültüye. Az
ilerde, iki kulaçta bir durarak yüzmeye çalışıyor. Beceriksizliği
kendi gençliğini hatırlatıyor. Teni gergin, eti diri. Bunlar dışında
bir artısı yok. Nazan'a ne yüzü, ne vücudu kendisinin şimdiki hali
kadar bile biçimli gelmiyor.

"Biçim ne ola ki, kimin işine yarıyor? Ne biçim bir şeyim ben
şimdi mesela?" Sorular dışarıdan gelmiş gibi sağa sola bakınıyor.
Kırkly yaşların sonlarında, kocasının kırığının peşinde, omuzlarına
bile gelmeyen suyun içinde dikilmek ne biçim bir şey mesela? Bir
an için kızı unutup, hamama gelme nedenini de. Çocuk havu-
zuna bırakılmış bir yetişkin gibi, sığ suda dikilirken, kafasını top-
lamaya çalışıyor. Her zaman sağduyulu kararlar veren akli, sisin
içinden sıyrılıp çıkamıyor bir türlü.

Ayaklarının altı yanıyor. Kıza doğru yaklaştıkça bir kanal aşā-
ğıdan onu takip ediyor sanki. Dumanla dolu, ateş bile değil. Sadece
duman. Sıcak, boğucu. Oysa su serin.

Kızı açık açık, ilk kez başka bir gözle inceliyor. Çok genç olması mı sorun? Yoksa artık başkaları tarafından bilinip Nazan'ı gülünecek biri haline çevirmesi mi? Bu yüzden mi burada? Yanan şeyin burada olmadığını biliyor bal gibi. Onca yıl anlam yüklediği evliliği ötede pis pis tütüyor, buraya gelen sıcak bir duman sadece.

Havuza gelirken söyleyecek çok şeyi var zannetmişti. Şimdi önü sıra sersemce yüzmeye çalışan, kolunu bacağını gerdirerek zayıflayacağını sanan bu kıza ne demeyi düşünüyor sahiden?

“Yanlış sularda oyalanıyorum,” diye söyleniyor merdivene doğru giderken. Dönüp son kez bakıyor. Kız yukarıdan dökülen suyun altında durmuş kendi kendine gülüyor. Bonesi kaymış, sersemliği yaşına yakışır bir neşeyle yer değiştirmiş. Hayır. Evliliğini yakıp ortalığı dumana boğan, hayatını cehenneme çeviren kişi bu olamaz.

Hatırladığı kelime yüksek sesle çıkıyor ağzından. Cehennemlik tabii. Dumanı külhandan taşıyan o borular. Cehennemlikti adı. Kız yankılanan söze anlam vermeye çalışır gibi ilk kez ilgiyle bakıyor yüzüne. Göz göze geliyorlar. Nazan hafifçe gülümseyip, içinde yükselen anlayışı boyunu aşmadan dizginliyor.

İkinci basamağa ayağını uzattığında “Ay bunu denemeniz lazım,” diye arkasından sesleniyor kız. “İnsanın aurasını temizliyor bu şelale resmen, bütün negatif enerjiyi alıp götürüyor.”

Az önceki anlayış yükseldiği yerden kayıp suya düşüyor. Yüzünde çarpık bir gülümseme, “Hepimizin ihtiyacı,” diyor Nazan. İki kulaçta kızın yanına varıyor.

Kulübedeki Köpek

Başkalarının geçmişİ sokak köpeği gibi ortalığı birbirine katar. Benimki sessizce oturur bıraktığım yerde, nasıl hatırlamak istersem öyle söyler. Der ki;

O düğünde herkes hayran oldu sana. Gelinden güzeldin. Ayağın kaymadı, düşmedin. Sevgilin yan masadaki kadınla, servis yapan garsonla, şarkı söyleyen kızla aynı anda kırıştırmadı.

İnsan geçmişini yaşlı bir köpek gibi karşısına alıp, ağzını ne kadar açabileceğini her gün yeniden göstermeli. Yoksa olur olmaz yerde, azıcık zinciri gevşedi diye, kafasına göre ulumaya başlar.

Ankara der, bir hafta işinden izin alıp gitmiştin. Dört gözle beklendiğini sanarak. El ele yürürken, komşusunun kızına denk geldiniz. Sen vitrinlere bakıyordun, sarı bir eteğe takılmıştı gözün. Bir karış, payetli. Etek güzel değildi. Sen onu giyecek olanın cesaretine bakıyordun. İmrendiğini, kıskandığını belli etmeden. Sonra kızla burun buruna geldiniz. Adını bilmediğin ağaçtan, şekli kalbe benzeyen yeşil bir yaprak düşüyordu. Bir kadın pazar arabasını sürüyerek geçiyordu yanınızdan. Tekerlerinden biri yanlış yöne dönüyordu. Her şey ateşte fazla kalmış gibi bir renk almıştı. Sokak, insanlar, ağaçlar, hepsi, akşam yüzünden değil, birileri onlara aşkla bakmayı unuttuğu için kararmaya başlamıştı. Bunu sevgiline söylemedin. Onu garip düşüncelerinden, yanan kuyruk gibi içinde sağa sola vuran cümlelerinden sakınıyordun. En normal görünmeye çalıştığın yerdeydin, çok çabalıyordun. O etek sarı sarı parlıyordu. Sen aklından geçenlere bin kere çeki düzen veriyordun.

Sonra kızı gördünüz. Sevgilin elini çekiverdi birden. O ana kadar bir elin var mıydı farkında bile değildin. Unutmuştun. Elini unutturduğu için, aşka minnet duymuştun. Onunkinin yokluğuyla yerini öğrendin. Bir baktın, elin öylece boşlukta. Sevilip tutulmamış da, kazara dokunulmuş sanki.

O seni komşularının kızından saklıyordu. O senin elini tutmayı, Ankara'da, o caddede el ele tutuşmanızı, başka bir şehirde beraber büyüdüğü o kızıdan saklıyordu.

Sen böyle susup izin verirken eğer, geçmişin ortalığı ayağa kaldırıp anlatmaya devam eder. Sonra eve geldiniz, der. Sevgilin yanlış anladın sen dedi, gözlerine bakamıyordu. Yüzünde bakamadığı yerlerin ağlamaktan aşınmıştı. O uzattıkça, cümlesi ağzının içinde çürüdü. Ne yuttu ne tükürebildi. Bıraksaydı, sen o sessizliği yalanla doldururdun, sevmeye o kadar istekliydin. Bıraksaydı, devam ederdin kaldığın yerden. Kırıldığın, o kaldırımda eli boşlukta kaldığın yerden havalanır, uydurduğun bir yere inerdin. Sussaydı unutturdun. Unutacak kadar uydururdun. Sana boşluk bırakmadı. Gitmen gerekirdi ama kaldın. Gidersen peşinden gelmez sandın.

Bak bu cümleler buraya kadar uzadı ya, hep zincirin salınmasından. Çekip diyeceksin, kes sesini, olmadı öyle bir şey. İşin aslı şu;

Ankara'ya gittin. Geç vakitte indin otobüsten. Çok yorgundun, hemen uyudun. O seni seyretti sabaha kadar. Çünkü çok güzel uyuyordun. Gündüz sana şehri gezdirdi. Acıktınız, o iki yarım ekmek kokoreç yedi. Sen çeyrekte kaldın. Zaten aç değildin. Sonra el ele yürüdünüz. Sarı eteği gördün. Bir karış. Sonra kızı. Birbirlerine bakışlarını gördün. Etekten daha fazla şey söylemedi o bakış. Kısacıktı o da. Elin işte tam o anda boşluğa düştü. Kazara, boşta bulundun. Elini aslında sen düşürdün. Biraz hassastın. Her şeyden, herkesten kuşku duyduğun zamanlardı. Kız sana öyle baktı diye. Yan masadaki kadın, servis yapan garson, şarkı söyleyen kız, öyle baktılar diye. Hepsiyle yatamayacağına göre, doğru mu? Yani bunu araya katmak niye? Bir anıda kaç kişi üzmeli seni? Kalabalığa gerek yok. Hem ortada bırakılmış bir el de yok. Eli şimdilik karıştırma.

Ankara'ya gittin o seni karşıladı. Eğer bir şey biliyormuş gibi uluyabileceğini sanırsa, tam karnına bir tekme atacaksın köpeğin. Senden önce Ankara derse, devamını getirmesine izin vermeden bir tekme daha. Sen cümleleri bitirinceye kadar inleyecek. Sadece sen bileceksin. Bazı şehirleri inlemeden anlatamazsın.

Köpekten gözünü ayırma. Nefesi düzeldiğinde, seni gösterip bir hafta evde oturdu, diyecek. Sabahtan akşama kadar sandalye üstünde, cezalı gibi, onun işten gelmesini bekledi. Başını sallayıp onayla. Bunda utanacak bir şey yok. Yalan değil, bekledin. Bir sürü

kadın gibi. Sen tektin ama bir sürü bekledin. Kendini onlardan biri gibi düşün. Şimdi daha rahat anlatabilirsin.

Kaç gün şehri salon penceresinden izledin. Bu yüzden hâlâ tek caddeden ibaret bir şehir Ankara senin için. Gece seviştiniz, gündüz o işe gitti, sen yine sokağı izledin. Sandalye cevizdendi. Ellerinin dizlerinde, parmakların pençe gibi geçirilmiş kendine, üstünde saatlerce tüneyip bekledin.

Kabul et yenilip yutulmaz bir anı bu. Hem tatsız hem de sert. En iyisi sen, şöyle yumuşak bir şey bul, dök köpeğin önüne. Unutma, o kap boş kalmamalı. Yoksa dışlarını gösterip, annesini anlat sana der. Yalancı annesini, çocuklarını kocasına yem eden annesini. Oğlu seninle evlenmek istediğini söylediğinde bayılmıştı hani. Diyemeyecek. Çekersin yem kabını önünden, aç susuz bırakırsın. Annesi zaten bayılırdı. Hayır. Annesi keşke tanısaydım demiş fotoğrafına bakınca. Ne hanım kız. Yüzü solgun biraz ama ne hanım kız. Hanım kızlar solgun olur, yemek pişirir, sevgilisine nasıl yapacağını öğretir. Sonra sevgili gider annesine yapar o yemeği. Çok sevinir annesi.

Hikâyenin aslı bu. Beraber yemişler ailecek. Kavgasını edemedikleri daha büyük şeylerin yerini almamış o zavallı yemek. Cam kırılmamış, karidesler ortaya saçılmamış, sevgilinin eline bilmem kaç dikeş atılmamış. Annesi elbette bayılmamış.

O evden, o lanet olası evden bir an evvel çıkmalısın. Onun zavallı çocukluğu için bir şey yapamazsın. Annesi bile gözünü kapamışken. Orayı sen temizleyemezsin. Çık o evden, kim isterse o anlatsın.

Sizin hatırlamaya değer başka şeyiniz yok mu? Başka yerler, başka insanlar. Bir düşünsen eminim bulursun. Askeri kampa gitmiştiniz hani, her şey nasıl havacı mavisî. Plajın en ucuna oturup, intizamlı bir şekilde kıyıya vuran dalgaları izliyordun. Sevgilinin gazineye gidip bira almıştı. Arkadaşları dışarı çıkıp sana baktı. Uzaktan bakılınca nasıl görüldüğünü bilmiyordun. Kendine hiç uzaktan bakmamıştın. Senin gözün lacivert mayolu kadındaydı. İki kolu dirseklerine kadar altın bileziklerle dolu. Kadın askeri çağırıyor, bilezikler emir veriyordu. Müşteriler konuşmuyor rütbelerine göre çınılıyordu. Yine de siparişler eksiksiz geliyordu.

O kadının sadece kolları kaldı aklında. Hafızanla ilgili değil. Kolları kadar uzanabildi sana. Ama bir kadın vardı mesela, onun

yüzü aile fotoğrafı gibi gözünün önünde hâlâ. Ufak tefek küçücük bir kadın. O da Ankara'daydı. Sevgilin seni garajdan eve getirirken göstermişti hani. Saatlerce caddeyi arşınılıyormuş, her gün. Kaldırımın ucuna gelmeden, hep aynı yerden geri dönerek. Hem sevgilin hem de yakışıklı arkadaşları onu korkunç buluyormuş. Kadın kafasını çevirdi siz geçerken. Göz göze geldiniz. Çok çirkindi. Asıl korkutucu olan bakışıydı ama. Herkes utanmasını, başını eğmesini beklerken, böyle çirkin bir kadından ummadıkları kadar uzun bakıyordu genç erkeklerin yüzüne. Alacaklı gibi. Elinde rugan çantası, çivi gibi ses çıkaran ince topuklu ayakkabıları ile bütün gece aynı yerde gidip geliyordu. Kimse ne iş yaptığını bilmiyordu. Sevgilin, sokak kadını olmaz bundan demişti, çok zayıf, insan bile değil, olsa olsa Azrail'dir bu. Kaç kilonun altında sokak kadını olunmaz diye sormadın. Azrail kısmını ciddiye almamıştın. Ama gerçekten korkuyordu kadından.

Sevgilin öldü, o kadın şimdi kimleri korkutuyor bilmiyorsun.

Köpek başkalarının gibi arsız olsa, anlattıklarında eksik bir şey varmış gibi kulaklarını titreterek atılacak hemen. Kadın sana o kadar korkunç gelmemişti, itiraf et diyecek. Sevgiline çaktırmadan gülümsemiştiniz birbirinize.

O kadar çirkin de gelmedi ama söylemedin.

Yarım ekmek kokoreç istedin ama söylemedin.

Komşunun kızının ne olduğundan emindin ama söylemedin.

Gördüğün o tek caddeden, oraya bakarak akşama kadar sandalyede tünemekten nefret ettin ama söylemedin.

Sevgilin ve arkadaşları gibi gençtin ama sen başka şeylerden korkuyordun.

Sarı eteğin rengi soluyordu. Dünyanın pulları dökülüyordu. Sevgilin komşu kızıyla yatıyordu.

Şimdi köpek kulübede, fısıldamadan söyleyebilirsin; hep bir kapıyı çekiyordum ben diyebilirsin. Daha içindeyken arkada bırakmak için. Bilmiyordun, gölgesini gördüğün şey bir kuyu mu yoksa bir otobüs basamağı mı? Bir adım atsan, olduğun yere mi gömer seni yoksa götürür mü uzağa? Yine de çekiyordun kapıyı. Önünde büyük bir boşluk oluşuyordu hemen. Öyle bir boşluk ki sen düşünürken artıyor derinliği. Ayağının altında değil sadece, kafanın içinde de. Tarif etmeye kalksan kimse kalmayacak yanında, bu yüzden susuyorsun.

Bu senin kâbusun.

Köpek bunların hiçbirini göremez, arkada, uyuduğunu biliyor-
sun.

Geçmişin kulübedeki bir köpek kadar zarar verebilir ama sen yine de güvenme uykusuna. Bağla zincirini, kısa tut boyunu. Sonra ister yat uykuya, ister kendini kandırarak sabahla.

Sen bütün kapıları çekerken o içeride uyuyor nasılsa.

Kalbi diyorsun, ne şanslı, hem deri hem kürkle kaplı. Seninki hem yaralı, hem öylece bırakılmış ortada.

Nen Var Kuzum?

Hepimiz aynı şeyi istiyormuşuz. Öyle diyor abim. Herkesin oradan gelecek paraya ihtiyacı varmış. Kimse sokağa atılmadığına göre, oturup konuşulur, usulünce bir yol yöntem bulunurmuş.

“Değil mi koçum?”

Acayip bir ifade ile bakıyor yüzüme. Kararlı mı yoksa gaz sancısı mı çekiyor belli değil. Cevap vermiyorum. Kestirmeden gidiyor bu kez.

“Sen mevzuyu açacaksın sadece, biz arkadan geleceğiz, bu yani.”

Tabağını ikinci kez dolduruyor bir yandan. Oturmadan, ayaküstü yiyor yarısını. Aceleyle. Taziyeye gelen akrabaların önüne böyle bir tabakla çıkmak istemiyor sanırım. Ağır gövdesi zaten ilgi çekiyor. Kız kardeşim abimin susmasını fırsat bilip tekrar yüklüyor.

“Neyi düşünüp duruyorsun ya! Ev annemin değil mi, ona soracak değiliz herhalde ne yapacağımızı?”

Sesi otoriter. Aramızda iki yaş var ama büyük olan kendisiymiş gibi davranmayı seviyor. Yuvarlak yüzü, teninin çamur rengi çocukluğunda nasılsa öyle. Değişen tek şey sesi. Söz konusu para olunca daha ince, daha cırtlak. Uzanıp koluma dokunuyor, cevap istiyor ısrarla.

“Biz kiralarda süründük, o bunca yıl bedava kaldı, bir de buradan bak istersen.”

“Anneme kim baktı peki bunca yıl Servet, neresi bedava bunun?”

Sorumu geçiştirirken alt perdeye iniyor sesi, hâlâ tiz yine de.

“Allah razı olsun, ona bir şey demedik. Hem baktı hem kaldı işte. Şuradan gelecek paraya hepimizin ihtiyacı var yoksa zalimlikten demiyoruz çıksın gitsin, öyle değil mi abi?”

Abim başını sallıyor, ağzı dolu olmasa vereceği cevap yine bundan fazlası olmazdı. Onaylayan benmişim gibi kaldığı yerden devam ediyor kardeşim.

“Babamın maaşı onda zaten. Satıştan da herkes gönlünden ne koparsa verir. Biraz şehrin dışına çıksa, her yer kiralık daire. Burada yaşaması şart mı? Daha küçük bir ev neyine yetmiyor? Tek kişi sonuçta. Temizliği kolay, masrafı az. Kötülük yapan yok yani.”

Camdan dışarı bakıyorum. Ters bir şey söylememek için tutuyorum kendimi.

“Sen böyle sessiz kalınca, insan kendini suçlu hissediyor vallahi.”

“Na’payım Servet, ne desem ikna olmuyorsun. Söyle ne kadar lazımsa o kadar daha konuşayım madem, hayret bir şey!” Sussun istiyorum, sesine tahammülüm azalıyor gittikçe.

“Ne dedim ben şimdi ya? Sen kim öz, kim üvey unutuluyorsun galiba arada.”

“Ben unutmuyorum. Sen de bazı şeyleri hatırla bir zahmet. Kadın on yıldır annemize bakarken payımıza düşeni bu kadar ince hesaplamadık. Şimdi herkeste bir telaş, bismillah ya, ne bu acele?” Abim çiğnemeyi bırakmış yüzüme bakıyor.

“Yalan mı abi?” diyorum, “daha kaç gün olmuş cenaze kalkalı, yaptığımıza bak! Tamam, eninde sonunda satılacak bu ev ama icra memuru muyuz biz? Biraz zaman versek, biraz anlayışlı olsak.”

İkisi de susuyor. Ablam sadece babama değil, o öldükten sonra annemize de baktı şikâyet etmeden. Hem evde hem hastanede. Kız kardeşim kocasının hastalıkları yüzünden ayrıca muaf sayıldı. Abimle ben sapasağlamdık, başka şehirlerdeydik sadece, tek bahanemiz bu. Yüğü sessizce ona devredip geri çekildik. Sağlık bir yana, hastalıkta da yoktuk öyle aman aman. Hiç refakatçi olmadık mesela, hep ziyaretçiydik biz. Bu yüzden servislerinden çok kafe-teriyalarını hatırlıyoruz hastanelerin. Kadın, her işi tek başına hallederken bizden biriydi, şimdi anneme ait evi bölüşürken, elinde eski bir çantayla gelen üvey ablaya döndü tekrar.

Yengem hepimizin yüzünü araştırarak giriyor mutfağa. Kocasının tabağına ters ters bakıp “Havva teyzeler gidiyor, hani uğurlamak isterseniz,” diyor. Kimse kımıldamıyor.

“Azıcık bekleyelim diyorum ya, hiç olmazsa o açsın mevzuyu, ne kaybederiz?”

Sözlerimin duyulduğuna dair tek işaret abimin yeme hızının artması. Kız kardeşim önerimi cevaplanacak bir şey olarak görmüyor bile, yengemin arkasından kendini dışarı atıyor. Abim:

“Sen konuş sen,” diyor. Ben az önce hiçbir şey söylememişim gibi. “Senden duyarsa akli basar, kırılmaz falan. Sizin aranız iyidir. Burası kalabalık geliyorsa, al götür aşağılara, şöyle baş başa, bul bir yolunu, konuş, ikna et.” Ağzının kıyısında bir peynir parçası kılmıdayıp duruyor.

“Bak aslanım, hepimizin işi gücü var. Herkes dağılacak evine. Bir daha toplanmayalım artık bunun için. Neyse işte alalım satalım, halledip gidelim.”

Boş tabağı lavaboya koyuyor. Kız kardeşim koridorda durmuş, gözüyle kapıyı işaret ediyor. Ablam helva dağıtmaktan dönmüş. Cenazeden sonra işle ilgili bir mevzu yüzünden hemen ayrılmam gerekmişti. Döneceğimi söylemiştim ama beklemiyordu demek ki, şaşırmış gibi bakıyor. Gülümseyip doğruluyorum yaslandığım yerden. Koşup sarılıyor, gülüşü tedirgin. Un kokusu alıyorum, kavrulmuş leblebi gibi kokuyor. Bu sarılma, yapmam beklenen konuşmayı daha da acımasız kılıyor. Yavaşça çekiyor kendini geri.

Şu birkaç günde daha da zayıflamış. Elbisesinin omuz çizgisi aşağı düşmüş iyice. Gözlerime bakmadan, elindeki boş tepsiyi koyacak yer açıyor tezgâhta. Abim ağzında zor çevirdiği koca bir lokmayla kaçır gibi içeri geçiyor. Ne diyeceğimi bilemeden, yüzümde sersem bir gülüşle bakıyorum.

“Nen var kuzum, gergin görünüyorsun?” diyor birden. Sesi siyah beyaz filmlerdeki gibi, genizden, abartılı. Gülüyorum, üstümden bir yük kalkıyor. Bu bizim gençlik yıllarına ait repliğimiz. Ne zaman ikimizden biri, diğerinin ıkınıp sıkındığını hissetse, kestirme yol için kullanırdı. Arkasından, araya en parlağını bulup katmaya çalıştığımız eski kelimelerle dertleşmeye gelirdi sıra. Bunun, anlatacağımız şeyin ciddiyetini kıran, yükünü alan bir etkisi olurdu her zaman. Evdekilerin tuhaf bulduğu konuşma şekli ikimize özel kan bağıydı sanki. Üniversiteye başladığım yıl, birçok şey gibi onu da çocukça sayıp bırakıverdim. Ablam bir iki deneyip benden karşılık gelmeyince sitem bile etmeden sustu. Şimdi o yakınlığı hatırlatan cümleye minnet duyuyorum. Gevşiyorum iyice. O an aklıma bir fikir geliyor. Uzanıp poğaça alıyorum, planlama yaparken zaman kazanıyorum kendimce.

“Ehemmiyetli bir şey değil ama yol boyunca bir şarkı takıldı dilime. Babam istedi diye doldurtmuştum kaseti. Annem çok severdi, dönüp dönüp dinlerdi hani. Babam ölünce şunu da öbürlerinin yanına kaldırı demişti rahmetli. Kolilerden birine koymuştum ben de.”

Bir garip bakıyor yüzüme.

“On yıl oldu neredeyse, hatırlar mısın bilmem.”

Dudaklarını ısırarak dinliyor. Lafın nereye bağlanacağını merak ediyor sanki.

“Yani atılmış da olabilir gerçi.”

“Ne münasebet, bu evde hiçbir şey atılmaz, ne varsa bodrumda hepsi.” Ellerini kuruluyor bir yandan. “Bakıp gelirim hemen,” diyor.

“Bunca işin arasında vaktini almayayım şimdi?”

“Vakitten bol ne var artık kuzum.” Söyleyecek şey bulamıyorum bu kez. Tepsiyi yeniden eline alıyor, koyacak yer arar gibi bakınıp aynı yere bırakıyor.

“Meşakkatli bir iş değil nihayetinde, hallederiz şimdi.”

O eski kelimelerden biri, uzağa giderse konacak çiçek bulamayacağını bilen hımbıl bir arı gibi, dudaklarında yine. Yanakları pembeleşiyor. Dinlemek bir yana, onu konuşurken izlemek de güzelmiş. Unutmuşum.

Asansörün önünde gülümseyerek bekliyoruz. Yüzünde canlı, neşeli bir ifade. En eski, en havalı kelimeyi arıyor sanki.

İçeri adımımı atar atmaz gözüm zemindeki reklam broşürüne takılıyor. Özel tıp merkezlerinden birine ait.

“Yeni yapılan hastane buradaki fiyatları arttırdı mı abla, kaçıyor evler şimdi?”

“Haberim yok ama acilse çıkışta sorarız komşulara.”

Sesi titriyor. Başımı kaldırıp bakıyorum. Bozguna uğramış gibi ifadesi. Yüzüm kızarıyor. Sözlerimin altında başka maksat olmadığını gösterme gayretiyle, “Yorgunluktan hepimiz perişan olduk,” diyorum. “Beş gündür sen de ne haldesin kim bilir.”

“Yedi,” diyor, “bugün yedi gün oldu.”

Sırtını neredeyse tamamen dönüp zemin kat düğmesine basıyor. Kendi içine çekiliyor. Sustukça daha da yabancılaşıyor. Sadece saçlarının kıvrıcıklığı kalıyor tanıdık. Eskiden simsiyah olan bu çallık, şimdi sisli havada donmuş bir çimenliğin rengine sahip.

Uzanıp parmaklarımı daldırısam içine, gülse, “Nen var kuzum?” dese, kaldığımız yerden bir daha denesek.

Abim aşağıda baş başa olursunuz deyince aklıma gelen yere bak! Caddede bir sürü pastane, kafeterya varken yerin dibine indiriyorum kadını konuşmak için. Sıfır incelik kadar sıfır yaratıcılık da anne tarafından miras demek ki.

“İnmeyecek misin?” Asansörün kapısını tutmuş bekliyor.

“Burası ne zaman kentsel dönüşüme giriyor abla?” Bodruma yaklaştıkça bir ebleh çıkıyor içimden. Yemin ederim, gerçekten, planlayarak değil. Kırk yıldır aynı yerden ufalanan duvara bakıyordum sadece. Aklıma öylesine geliverdi soru. O benden sakın görünüyor.

“Bilmiyorum,” diyor, yabancılara sunulan türden bir gerilme dudaklarında, gülümseme değil kesinlikle. “Toplantılarda mevzu bahis edilmedi hiç. Sorarız istiyorsanız onu da.”

Elimi uzatıyorum işe yaramak hevesiyle, yana kayıp avucunda tuttuğu anahtarlığı veriyor. Birbirine çok benzeyen iki anahtardan birisini deliğe sokuyorum. İki seçeneğe düşsem de doğru olanı yine tutturamıyorum. Çıkarıp bakıyorum anahtara, hatasını arar gibi. Yüzünde birden beliren tebessüm büyük çocuklara has. O hem sevip hem acıtmayacak kadar alay etme ifadesi, ilaç gibi geliyor o anda. Bu kadar çabuk kaybolmasa sarılacağım o gülüşe. Söylenerek diğerini sokuyorum. Saçma bir şekilde ters yöne çevrilmesi gerekiyor anahtarın. İçeri giriyoruz. Bodrumun iki ışığını birden yakıyor. Yerler nemli.

“Geçenlerde lağım bastı burayı,” diyor. Koku, açıklamasını bulunca daha rahat yayılıp görünür oluyor adeta. Genzim yanıyor.

“Kimsenin aklına gelmiyor mu ya burayı havalandırmak? Bok kokusunu da mı saklıyor bu insanlar?” Başını eğiyor. Zayıf sırtına, her eleştiriye kendi yükü gibi taşıyanların kamburluğu yerleşiyor hemen.

“Açınca beklemek gerek, yönetici seçimi yapılamadı uzun zamandır, kimse de bu işi vazife telakki etmedi.” Yüzüme bakmıyor, şimdi o eski kelimeler benim için değil, alışkanlıkla çıkıyor ağzından. Saçma sapan bir şey daha söylemekten korkuyorum.

Yumuşak bir şeye basıp eziyorum. Duvar köşelerine paketler halinde bırakılmış fare zehirlerinden birine benziyor. Karşılıklı duran kapıların çoğunda iki ayrı kilit var. Hemen hemen hepsin-

de, ikinci kilit diğere göre daha yeni, daha parlak. Şu an ortalıkta görünmüyorlar ama farelerin cirit attığı böyle bir yere, insanlar üst üste iki kilit takacak kadar kıymetli neyi koyuyorlar acaba?

Sırları dökülmüş toprak saksıyı yana alıp derinlerde kalan iki kolıyı çekiyor.

“İşin aslı hırsızlık da oldu yakınlarda, münferit bir olay,” diyor, hâlâ iğrenin neden havalandırılmadığını açıklama derdiyle.

“Buranın çivisi çıkmış artık, daha güvenli bir semtte oturmak şart oldu desene.” Allah benim bin türlü belamı versin! Kötü niyetli emlakçılar gibi, iki lafımdan biri ev!

Duymazdan geliyor. Biraz daha eğiliyor kutuya. Burası sinirlerimi bozuyor. Öyle olmalı. Bu değilim ben, ablam beni tanır. Onu üzecek en son kişi benim. O bilir beni. Kesin burası yüzünden. Ben aslında nefret ederim bodrumlardan. Cehenneme inseydik daha iyiydi.

Ablam hassasiyet gerektiren bir iş gibi, bütün dikkatini vermiş, kutunun bandını açmak için uğraşılıyor. Sonrasında üzüleceğim yeni bir şey söylememi engellemeye çalışıyor belki, konuyu bodrumda hapis kalmış kokuya getiriyor yeniden.

“Hırsızlıktan sonra kimse havalandıracak kadar oyalanmıyor burada, herkes birbirinden şüpheleniyor.”

Raftaki çatlak mavi leğeni alıp uzatıyor. Çıkardığı kasetleri içine koyuyor.

“Allah allah,” diyorum gülerek, “burada çalacak ne bulmuşlar acaba?” Karşıdaki kapıya dikiyorum gözümü. Üzerindeki bir karış boşluktan dışarı taşan eşyaların sefaleti ortada.

“Öyle deme,” diyor, “bütün kilitleri kırmışlar, amilini hırsızlık say, herkesten bir şeyler almışlar nihayetinde.”

Aradığım kaseti seçip leğeni geri uzatıyorum. “İnşallah bozulmamıştır bu” diyorum. Cevap vermiyor, leğendeki kasetleri kurcalamaya devam ediyor. Başımı çevirip evi kadar düzenli olan raflara bakıyorum. Yarı boyanmış ahşap tepsiler, kutular. Bir yığın boya. Böyle bir hobisi olduğunu bilmiyordum. Demek ki anneme bakmak için vazgeçmiş ondan da. İçim acıyor. Üzerinde acemice boyanmış çiçek deseni olan, ne işe yaradığını tahmin edemediğim kutuyu alıp abartılı bir merakla inceliyorum.

“Bitseymiş çok güzel olacaktı abla,” diyorum. “Eline sağlık.” Konuşacak zararsız bir şey bulmaktan memnunum.

“Onları Cemile abla yapıyordu,” diyor. Elindeki kaseti elbisinin cebine koyup doğruluyor. Annem bunlarla ilgilense, geliş gidişlerimin birinde başına oturmuş görürdüm herhalde. Bozulduğumu belli etmemeye çalışıyorum.

“Bir ara merak salmıştı,” diyor, “kemoterapiden sonra kokular ağır gelince buraya kaldırdık ne varsa. Daha güzellerini yaptı iyiken, birer tepsi boyadı hepinize. Onlar yukarıda.”

Gülümsüyorum yarım yamalak. Karşılık vermiyor. Çıkardığı eşyaları özenle yerleştiriyor geri. İçeriye son bir kez daha bakmak için kafamı uzatıyorum. Bir şey, onunla ilgili önemli bir şeyi çoktan kaçırdım, biliyorum. Bir ipucu arıyorum. Rahatça görsem ne var ne yok işim kolaylaşacak. Kelimeleri çağırmak için eşyalardan medet umuyorum. Oysa eşyalara güvenilmez, az önce ispatlandı. Hele vazgeçilmiş olanlar, onlar, ne söyleyeceği kontrol edilemeyen yaşlılara benzerler. Yine de bir umut bakınıp duruyorum.

“Var mı başka bir şey?”, sesi ilk kez sert çıkıyor. Ben içeri baktıkça huzursuzluğu artıyor. Sanki odasında eşyalarını kurcalıyorum, bir sinirlilik geliyor üzerine.

“Abla sırası değil belki ama evin satışını konuşmak istiyor bizimkiler.”

Yine yanlış anahtarı kilide sokmuşum, çevirmeye çalışıyorum.

“Bir kere döndürsen kifayet eder,” diyor.

“Abla bir konuşsak.”

Muğlak bir ifade ile bakıyor yüzüme.

“Bunun için neden buraya kadar indik kuzum? Mutfakta da söyleyebilirdin.”

Haklı. Belki de en müstesna andı mutfakta yakaladığımız, sarıldığımızda donmalıydı kare. O anda ne söylesem doğru anlaşılacaktı. Burada, bu bok kokusunun ortasında, zehirlenmiş bir böcek gibi debelenip duruyorum. Bana ait olmayan, nerenden çıktığını anlayamadığım cümleler kurarak. Çok utanıyorum, omuzlarım çöküyor.

“Demek ki bir aciliyet mevzu bahis,” diyor, acıyor belki de halime. “İhtiyacınız var demek ki. Ne zaman boşaltayım peki?”

“Aşk olsun abla ya, yani hemen öyle...”

“Niye kuzum? Evveleminde, evin tamamının şu çer çöp kadar bile değeri yok gözümde, nasıl isterseniz öyle olsun.”

“Abla yemin ederim, yani benimle ...”

“O adamın sesinden nefret ederdi,” diyor. Gözleri, elimde konuşurken sallayıp durduğum kasette. “Babamı sakinleştirdiği için razı oluyordu yüz kere çalınmasına.”

Ne dediğini anlamıyorum bir an. Yüzüne cevap arayarak bakıyorum ama hiçbir şey göremiyorum. Bütün ışıkları çoktan söndürmüş. Sadece sesi tanidik.

“Siz kafası karışık sanıyordunuz lakin son zamanlarında çok daha kötüydü babam. Nedense bunu çaldığımızda sakinleşirdi bir tek. Oturup dinlerdi. Hiç kımıldamadan. Şarkının işe yaramadığı da oluyordu tabii. Elindeki bastonu indiriverirdi o vakit. Önüne hangimiz çıkarsa ama en çok da Cemile ablaya. Hâsılı kelâm, annen bileğini düştüğü için kırmadı o yaz, babamız bastonla vurdu. Yine de sizin iki günlük ziyaretlerinizde üst üste çalmaya devam ettik, tedbir mahiyetinde. Yoksa nefret ederdi annen bu şarkıdan. Ben de öyle.”

“Babam,” diyorum, sesim boğazımdaki bir düğüme takılıyor, yutkunmadan devamı gelmiyor cümlemin. “Babamdan bahsediyorsun abla, tanıdığımız en nazik adamdan, nasıl böyle...” Kestirip atıyor.

“Nezaket öyle dört mevsim sürmüyor demek ki kuzum. Size baharı bize kışı düştü adamın.”

“Abla,” diyorum. Elimden geldiğince sakin olmaya çabalıyorum. Kalbini kırmak istiyorum aslında, paramparça etmek, ama anlıyorum da bir yandan. “Abla bize kızılıyorsunuz, haklısın ama şimdi böyle, ölmüş insanların arkasından asılsız şeylerle...”

“Asılsız öyle mi? Peki buna ne dersin küçük bey?” Yüzü birden yaklaşıyor yüzüme. Ağzı çirkin bir şekilde açılmış, filmlerin kötü karakterlerine benziyor bakışı. Bir adım geri çekiliyorum gayri ihtiyari.

“Babam içeride kalp krizi geçirip düştüğünde, Cemile abla kapısını tutmuş banyonun. Dışarı çıkıp ilaçlarına ulaşamasın diye. Geçen yıl anlattı bana da. Kemoterapinin işe yaramadığını öğrendiğimiz gün. Çok ağladı anlatırken. Size söylemek istemedi. Bunca zaman nasıl biliyorlarsa bizi, öyle kalsın dedi. Ben de tamam dedim.”

“Ne diyorsun sen ya?” Ağzım dilim kupkuru. “Annem katil, babam psikopat öyle mi?” Cevap vermiyor.

“Neden gitmedin madem karakola? Niye sustun bunca zaman?”

“Annen yüzünden. Babamı bilmem ama Cemile abla dünya güzeli bir insandı. Keşke daha fazla tanısaydınız onu.”

Cümlesi tepeme inen ağır bir şeye dönüşüyor. Sanki az önce annem için onca suçlamayı yapan benim. Utandırması yetmiyor, benden kalanı iyice ezip şu ıslak zemine gömmeye çalışıyor.

“Sen ne hakla...”

“Nasıl istersen öyle düşün kuzum.” Az önce cebine koyduğu kaseti çıkarıp uzatırken “Lakin hâlâ dinlemekse niyetin,” diye ekliyor, “annenin en sevdiği buydu, sondan bir önceki de en sevdiği şarkı, aklında olsun.”

Buradayız

Muayene odasının ön duvarını neredeyse tamamen kaplayan pencere sıcağa rağmen kapalı. Dış cephede ağırdan alınan bir tadilat çalışması var. Aylar önce kurulmuş iskelenin üstüne boya kutuları, kovalar bırakılmış. İşçiler ortalıkta görünmüyor, yukarılardan gelen seslerini duyuyorsun sadece. *Tanaffus vahti*, diye bağırıyor içlerinden biri. Özbekçe olmalı belki de Azerice.

“Bizim açımızdan bu ameliyat ilkinden daha kolay ama senin için değil.”

Doktorun bilgisayar ekranının arkasından gelen sesi, önemli yerlerin altını çizen bir kalem gibi. Yüzü yok. Dikkatini masanın üzerinde hareketsiz duran kısacık yapıllı kollara veriyorsun. O kollar, senin uzun bacağına çatur çutur kıracak. Düşünmen gereken şey bu ama aklın tanaffustan dönüp gelemiyor odaya.

“Altı yılda tıp ilerledi, ama aşağı doğru giden nedir dersin, o da senin sağlığın teyzeciğim.”

Eğer iyi olmazsan, suçlunun sen olacağı baştan ilan edildi böylece. Sabahın köründe kalkıp yollara döküldüğün, özel muayene farkı ödediğin halde iki saattir dışarıda beklediğin şu kıymetli görüşmede bir teneffüs hakkın olsa şimdi alırdın. Ya da dur, şu soruyu da cevaplayıp öyle at kendini dışarı.

“Bu ameliyat bakım ister, var mı ilgilenecek biri?”

Ayağın tıbbi konu olmaktan çıkıp tatillerde komşulara bırakılan bitkilere dönüşüverdi. Bir annem var seksen yaşında, daha genç olsa yine refakatçi olmazdı, demiyorsun. Bunlar filmlerinde görünmeyen, kanında çıkmayan şeyler. Bu yüzden konuşmaya değmez. Sadece, ne kadar diye soruyorsun.

“Tek başına ameliyat mı, yoksa toplam mı?”

“Onlar değil, yani ne kadar süre bakım ister?”

Sen olsan çok utanırdın bak. Hastam her şeyi para ile ölçüyo-

rum sanacak, bari eğeyim başımı, bilgisayarın arkasından hiç çıkmayayım derdin. Buraya da fazladan bir teneffüs iyi giderdi.

“Valla teyzeciğim bakımın ne kadar süreceği senin gayretine bağlı.”

Belki de doktorun refakatçı olmalı. Seni teyzesi yapmaya bu kadar hevesliyken kaçırmamak gerek fırsatı. Küçük, pazılı kollarıyla, tekerlekli sandalyenin arkasında. Gözünün önüne gelen sahne komik ama gülümsemene bile yetmiyor şu an.

Yaşlılığın en çok ne zaman farkına vardım biliyor musun Meral, demişti arkadaşın. Artık eskisi kadar gülmüyordum. Ne söylenen söze ne aklımdan geçene. Böyle, gözlerimden yaş gelinceye kadar gülmek bitivermişti yani.

Ona baktığında, dert ettiği şeyden fazlasını görmüştün. Bükülmüş bel, incelmış kaslar, dökülmüş saçlar. Yine de gülmek, sürgün edildiği yaştan bakınca, geride kalan en değerli, en çok özlenen şeydi demek ki. Bu fikre de gülebilirdi insan. Elinden gelse. Anlayışla başını sallamıştın sadece. O da kalkıp, rakı bardağı elinde, artık incelmeye başlayan davudi sesiyle ayaküstü uydurduğu şiiri okumuştı. Müstehzi bir gülüşle bakmıştınız birbirinize. Gülümsemiştiniz. Tam da bunu diyorum işte, demişti, tam da bu.

Gel buna gül bakalım Necati, demek isterdin. Ölmemiş olsa. Bak, dizim altı yıl içinde ikinci kez ameliyat olacak, hadi bana gülecek bir şey bulalım. Annem evde bekliyor, gençliğinden devreden nemrutluğuyla. Kedim kanser oldu, kocam boşanmamızın üzerinden on yıl geçmesine rağmen, her sarhoş oluşunda küfretmek için telefon açıyor. İlk seni aradım, diyor üstelik. Bu kısma belki gülebiliriz, ha Necati?

“Bununla vezneye gidiyorsun, onlar sana ne kadar yatıracağını söyler. Kalanı taburcu olurken.”

Ya taburcu olmadan ölüverirsen, yoğun bakımda falan, o zaman parayı annenden mi isterler peki? Altı yılda bir sürü şey değişmiş. Oranı buranı ikinci kez kırdırmadan önce, asıl bunları öğrenmeliydin. Ama süre doldu. Kapıdaki hasta sen yerinden kalkmadan odaya girdi bile.

Ödeme için ayrılmış veznedeki adam, uzattığın kâğıda bakıp, kavanozun içindeki iri bir sinek gibi vızıldıyor. Kulakların hastaneye girdiğin anda tıkandı. İleri atılınca kafan küt diye çarpıyor cama. Adam ikinci kez tekrar etmiyor sorusunu. Bıyık altından

gölüyor. Ağa takılan bir şey gibi olduğun yerde kalıyorsun. Gelecek soruyu kaçırma kaygısıyla gerilmiş, bilgisayarın tuşlarına tek tek basan parmaklara bakıyorsun pürdikkat. Adam seni gözlüklerinin üzerinden süzüyor arada. Konuşmadan. Uzattığın parayı yavaş yavaş sayıyor. Bilgisayardan çıkan kâğıdı başka bir kâğıda aynı hızla zımbalıyor ama geri vermiyor hemen. Bunu komik buluyor olmalı. Tekrar cama yapışıp gözlerinin içine bakmanı sağlıyor, sonra özel oda için iki kat yukarı çıkıp başhemşireyi görmeni söylüyor. Tam karşıdaki asansörü beklerken, nedense hâlâ arkandan baktığını düşünüyorsun.

Başhemşirenin karşısına biraz da bu sarsılmayla çıkıyorsun. Yoksa böyle suratsız birine karşı senin de silahların var. Otuz iki yıl memuriyet yaptın sen. Bir sürü yönetici, kompleksli insan gördün. Ama veznedarın seni yapıştırdığı camda dağıldın kaldın, toparlanamıyorsun. Sessizce dinliyorsun özel oda ücretlerini.

Kadın adını bir yerlere not ederken neredeyse yüzünü buruşturuyor. Dudaklarının iki yanından aşağı inen hoşnutsuzluk çizgisi yol yapmış. Yetmemiş o da üstüne asfalt dökmüş. Genç bir kız kapıyı tıklatıp cevap beklemeden içeri giriyor. Çık dışarı, diyor başhemşire. Kapı kapanıyor anında. Pencerenin dibinde, saksısına kurdele bağlanmış çiçeğin dalları titriyor. Rüzgârdan değil, korkudan. Çok yaşamayacak o çiçek. Bu kadının yanında yöresinde, bitki ya da hayvan fazla dayanamaz. Tecrübeyle sabit; kedi besledin, çiçek baktın, boş konuşmuyorsun. İnsan dışında başka bir varlık şu ifadeye uzun süre tahammül edemez çünkü. Çiçek olsa kurur, hayvan olsa kaçır. Bir tek insan dayanır. Aynı eve tıklıp bir tebessüm görmeden yaşayıp gider. Bu da tecrübeyle sabit.

Sen çiçekti kedydi derken, kadın cümlesini kısa kesip yüzüne bakıyor. Birden, elinden bu kadar kolay kurtulamayacağını göstermek istiyorsun. İş çıkarmak. Odalardan birini görmeyi talep ediyorsun. Görülecek bir şey yok, hepsi aynı, cevabı geliyor. Aynıyı görmek istiyorum, diyorsun. Mümkünse, diye ekliyorsun bastırarak. Başhemşire bu eki nasıl okuyor belli değil. Bir personelle birlikte boş odaya gönderiliyorsun.

Kliması çalışmayan, banyosu lavabosu küflenmiş odayı sanki alternatifi varmış gibi inceliyorsun. Ağrıyan dizin, tıklayan bastonunla neden koridorun sonuna kadar götürüldün? Diğer odalar da aynıysa, ilk oda gösterilebilirdi pekâlâ. Bir bedel ödediğinin far-

kındasın. Geri döndüğünde başka oda istiyorsun. Kadın, başka oda yok, diyor, sadece bu. Sana bakmıyor konuşurken. Maalesef, diye ekliyor vurgulayarak. Bu da onun intikamı.

İyileşmek yerine ölüvermek istiyorsun o an. Ama hemen değil, özel odada taburculuğa kadar yattıktan sonra. Tam para ödeme vakti geldiğinde, şu masaya doğru devrilip, titrek çiçeğin yanına iki seksen uzanıvermek mesela. Ya da en güzeli, kadının üzerine doğru düşüp, metal takılmış dizi tam o sivri çenenin altında küt diye havaya kaldırmalı. O daha şahane olurdu bak. Hem egzersiz, hem insanlık için küçük bir vuruş.

Çarptığını zannediyorsun ama ses falan çıkmıyor kapıdan. Yürüteçlerin, tekerlekli sandalyelerin yanından aksayarak servis çıkışına doğru gidiyorsun. Odalarda, koridorda, herkesin yanında refakatçi var. Yine bir bakıcı tutacaksın elbette ama ne kadar dikkatli seçersen seç, kadının senden çok başkalarının yanında zaman geçireceğini biliyorsun. Gözünü kapattığında, ne vakit o kadar samimi olmuş anlayamadığın odalara geçip, hakkında ne öğrendiyse anlatacak. Kaç yıl memuriyet yapmış ama bak kim var yanında, çocuk da olmayınca böyle kimsesiz kalmış işte teyze, diyecek. Yürümek zorunda olacağın koridor boyunca, açık kapılardan sana bakan refakatçılar, define sandığıymış gibi hastalarına daha da yapışırılar artık. İzin versen sorarlar hemen, çocuğun yok mu teyze. Yok, sizde fazla var mı, işinize yaramayanı? Gerçi işinize yarayan var mı, bakmak lazım. Gencecik çocuklarınız evde yan gelip yatarken, saçı ağarmış kardeşleriniz, ayağını sürüyen anneleriniz refakatçi oluyor ama sorun değil, siz nedense bir heves sormaya devam edin bakalım, çocuğun yok mu teyze, diye.

Yavaş yürüdüğünü sanıyordun ama nefes nefese kaldın. Servis kapısından çıkmak üzereyken durup yürüteçli iki kadına yol veriyorsun. Yakasında fizyoterapist yazan iri kıyım, asık suratlı adam, hastaları beklemeden, açtığın boşluktan önlüğünün eteklerini savurarak geçiyor.

“Pis herif,” diyor kadınlardan uzun boylu olan.

Adamın koca kalıbına, geniş omuzlarının hayatın yükünden değil, kimseyi taşımamak için içe doğru dönmüş bencil kavisine kaşlarını çatarak bakıyorsun.

“Felçli olsan, bu naletin elinden kurtulmak için yeminle kalkıp yürürsün,” diyor öteki.

Onlarla birlikte adamın arkasından bakmaya devam ediyorsun. Gülümsüyorsunuz karşılıklı. Yandaşlığını anında kabul ediyorlar. Dizine bile iyi geliyor bu.

Kantinin önünde hep birlikte dikiliyorsunuz. Ameliyatlarını soruyorsun, doktorlarını, kaç gündür hastanede yattıklarını, nerede oturduklarını. Çocuklarını sormuyorsun.

Pembe çiçekli geceliği olan, ısmarladığın çayı karıştırırken “Benim kız bu hastaneden emekli oldu,” diyor. “Hemşirelik yaptı, sorumluluk yaptı, başhemşire yine de en kötü odayı verdi bize. İndirimi geç, kusura bakmayın bile demedi.” Başını yapmıştır dercesine sallayıp onaylıyorsun, başhemşireyle bir maziniz var sonuçta.

“Para değil mesele ama çok bozuldu yavrum, hani bir teşekkür bile yok onca yıllık emeğine. Ben de dedim, kızım üzülme, biz üç gün görüp gideceğiz, bunun yüzünü her gün çekenin vay haline.”

Diğeri sözü fizyoterapisteye getiriyor yeniden. “Bunun kullandığı o alet var ya,” diyor. İkisi birden buruşturuyor yüzünü. “Dayıyor yatağa, kaldır ayağını diyor, sanırsın süt sağmaya gelmiş. Ninem bile kaldır ayağını kızım derdi ineğine, bu kaldır ayağını diyor. Kavat. Kolay mı öyle, ta buraya kadar sarılı bacak. Gücün var mı sormuyor adam, yüzüne bakmıyor. Takıyor fişi gidiyor, şöyle iki düğmeli bir alet.”

“Biliyorum,” diyorsun. Bir benzeri vardı ilk ameliyatında, demek ki o kadar da ilerlememiş tıp altı yılda.

Okulun zorbalarına karşı birleşmiş çocuklar gibi heyecanlı, servis çıkışındaki kantinde kâğıt bardaklardan çay içiyorsunuz. Eve gidesin yok. Israr ettin ikincisini ısmarladın, anlatacağın bir sürü şey canlanmış, dilinin ucunda.

“Sen okumuş birine benziyorsun kızım,” diyor pembe gecelikli. Adı Nazife. Neredeyse seksene yakın yaşı, gözleri seninkinden canlı, pırlıl pırlıl. Annenden bile görmediğin bir ilgiyle bakıyor yüzüne. Bu kadınla vezneye yeniden gidebilirsin işte. Cümle odaların hepsine girebilirsin, bütün sorulara cevap verebilirsin. Teneffüse ihtiyaç duymadan hem de. Eli elinin üstüne konuyor bir an.

“Çok içimden geçti ama” diyor, “kızıma ayıp olmasın diye yapmadım. Bu herif senin bacağı da nasılsa koyacak alele. Bantları bağlarken eğilecek ya, dizini şöyle havaya kaldırıp çenesinin tam atından vur. Sonra bayılıver gitsin. Ağrıdan oldu, ben biliyor muyum ne yaptığımı dersin.”

Genç kızlar gibi birbirlerini dürterek gülüyorlar.

“Nazife Abla, ama ben o vuruşu başhemşire için ayırmıştım ya,” diyorsun kıkırdayarak.

“Ona da kalır merak etme kızım,” diyor “ok ilerledi tıp, sağlam malzeme kullanıyorlar artık.”

Belki ortalığı ınlatmıyor ama biz h    buradayız diyen bir sesi var g   ş      n.

Sen Seversin

Almaya gelelim mi, diye soran olmadı. Bir arabaları var mı bilmiyordu. Olsa bile kabul etmezdi zaten. Evi bulursun değil mi, demişti annesi. Taksi tutup adresi söyledi. Arabanın radyosunda adını bilmediği bir şarkıcı ayrılık acısıyla bas bas bağıırıyordu. Sesini yükseltip adresi tekrar etti. Şoför elini uzattı ama radyoya dokunmadı. Şarkı hızını kesmeden devam etti. Gör bak diyordu, bana neler yaptın, gör bak. Şuna bak, buna bak. Sanki ne olduysa az önce olmuş, taksiye değil tanık yazılacağı olay mahalline gelmişti. Kadın acı acı inledikçe, darbuka onu yalancı çıkarmak ister gibi coşuyordu. İçlerinden biri yalan söylüyordu. Şoföre baktı. Direksiyondaki parmaklar bir an kasıldı, ucundan anca yakaladığı ritmi hepten kaçırdı. Darbuka, ortalığı birbirine katan ev hayvanı gibi şoförün, küt parmaklarının, inleyen sesin sağında solunda, tepesinde koşturdu, sonra birden kayboldu. Arka arkaya sitem eden üç şarkı daha dinledi. Şoförün yolu uzattığından şüphelendi ama ses etmedi. Beş on dakika geç ya da erken, fark etmezdi.

Sokağın girişinde indi. Sigara paketini yokladı, geceyi çıkaramayacak. Hemen sağında tabelası kapısından büyük görünen bir market vardı. Ön camı elle yazılmış ilanlarla dolu. Demirleri küflü tabela sallandıkça, neon ışıkları vitrindeki yazıları önce mora sonra parlak bir yeşile boyuyordu. Bu dükkân eskiden beri buradaysa eğer, çocukken mutlaka birilerinin elinden tutup bir şeyler almış olmalı. Kapıdan girerken dikkatle inceliyor etrafı. Ne kasadaki yaşlı adam ne de arkasındaki siyah perdeyle ayrılmış bölüm tanıdık geliyor.

Dışarı çıktığında bir sigara yakıyor. Tepesinde cızırdayan yazıya bakıyor yeniden. M ve R harfleri diğerlerinden daha sönük yine de ışıklar marketten çok pavyona yakışacak kadar göz alıcı. En azından bunu hatırlardım diye düşünüyor ama zorlamıyor. Sabı-

kalı bir zihni var. Sıkıştığı yerde elinden kurtulmak için ayaküstü hikâyeler uydurabilir. Hatırladığını sandığı olaylar için bile kendisine tanık gerekli, mekânlara garanti verecek durumda değil. Karşı tarafta, apartman duvarına çivilenmiş levhada Kamer Sokak yazıyor. Doğru yerde. Önemli olan bu. İkişer ikişer artan numaraları takip ederek sokağa dalıyor.

Hava birkaç saat önce karardı. Yemek vakti çoktan geçti ama balkonlardan çatal bıçak sesleri geliyor hâlâ. İnsanlar gülüp konuşuyorlar. Kendini asık suratlı sessizliğiyle daha da yabancı hissediyor. Ayakkabılarının gıcirtısı su birikintisi gibi bir süre daha kalıyor arkasında, sonra o da buharlaşıyor.

Yasemin Apartmanı, pencerelerinin etrafı kahverengi çizgilerle kontur çizilmiş, soluk yeşil bir bina. Mavi olması gerekiyormuş gibi tereddütte kalıyor. Uzaklaşıp bir daha bakıyor. İkinci kez zile basmadan otomatın sesi duyuluyor. Kapı görüldüğünden ağır, neredeyse omzuyla yüklenerek açıyor. Apartmanın girişi klimalı mekânlara taş çıkartacak kadar serin. Burayı da yabancılıyor. Sağ tarafta, içinde elektrik saatlerinin durduğu bir dolap olması gerekiyordu sanki. Kocaman, asma kilitli. Plastik çerçeveli çiçek resmiyle Atatürk portresinin arasında. Ortalıkta dolaba benzer bir şey görünmüyor.

Girişin serinliğinden, asansörün sıcağına geçince sersemliyor. Altıncı kata kadar, sigara dumanıyla ağırlaşmış havayı solumamak için kesik kesik nefes alıyor. Annesi üstüne sinen kokuyu alacaktır. Sarılırlarsa şayet. Arada bir iki tane içtiği sigarayı paket paket tüketiyor sanacak. Sıkıntısı, iftiraya uğramış gibi artıyor.

Evin kapısı aralık bırakılmış. Dokunduğunda yavaşça açılıyor. İki adım uzakta, karanlığın içinde buzlanmış bir görüntü. Kadın mı yoksa erkek mi, belli değil. Bir soru işaretinin başı beliriyor önce. Sonra kollar ve bacaklar. Evet, bu annesi olmalı. Aralarındaki mesafe azalıyor gittikçe. Az sonra bir şey söylemesi gerekecek. Merhaba çok samimi, nasılsın fazla ilgili. Ne diyecek peki? Sesi utangaç bir çocuk gibi saklandığı yerden çıkmıyor hemen. Öksürüp zaman kazanmaya çalışıyor. Karşısındaki onun kadar sabırlı değil, hızlıca eşiği geçip sarılıyor. Kollarının soğuğunu belinde hissediyor. Orada erimeye başlamışlar gibi değdikleri yerde bir ıslaklık bırakıyorlar. Ürperiyor. Geri çekilip:

“Asansörünüzde sigara içmiş birisi,” diyor. Cümle işe yarıyor. Eller çözümlüyor.

“Yirmi sekiz numaradaki tesisatçıdır.” diyor kadın. “Kaç kez uyardık, pis herif, ispatlayın deyip geçiyor.”

Başlarını sallayarak dikiliyorlar. Tek repliği olan ama oyunun sonuna kadar sahnede kalan oyunculara benziyor duruşları. Arada kaçamak bir bakış atıyor kadına. Onu bütün halde hatırlamıyor, kopuk kopuk parçalar var elinde. Ayaklarını değil, ince çoraplarının rengi sararmış parmak uçlarını, yüzünü değil boynunun beyazlığına gölgesi düşen küpesini hatırlıyor. Bir de çok zayıf ve uzun boylu olduğunu. Hatıralar da nesnelere benziyor, çok fazla oynandığında şekilleri bozuluyor demek ki. Bu kadar farklı hatırlaması, yanlış bir şey söylemiş gibi gözlerini kaçırmasına sebep oluyor. Şişman, kısa boylu kadının öne geçmesi için geriye çekiliyor iyice.

Koridor safra rengine, berbat bir sarıya boyanmış. Alttaki bir şeyi kapatmak ister gibi kat kat vurulmuş boya. Hastalıklı cilde benzemiş duvarların dokusu. Ağzında kötü bir tat. Midesinde sürünerek çıkışı arayan ağır bir şey var sanki. Banyonun hangi kapının ardında olduğunu kestirmeye çalışarak bakıyor etrafa. Kadın bir soruyu cevaplar gibi telaşlı:

“Nevzat abin yok, selam söyledi işi uzamazsa gelecek,” diyor.

Ev kısacık bir an yabancı olmaktan çıkıyor.

Mutfığa geçiyorlar. Dolaplar, masa, kapacak, hepsi sıradan, akılda kalacak bir özelliği yok hiçbirinin. Sadece ocaktaki tencereleri yadırgıyor. Küçük, oyuncağa benziyorlar. Babaannesi yemeklerini bunların en az üç katı büyüklüğündeki kaplarda pişirirdi. Komşuya, eşe dosta birer tabak giderdi mutlaka. Kalan kedinin köpeğin payı sayılırdı, ziyan denmezdi sofrada artana.

Gözüne çarpan her şey iki kişilik. İki su bardağı, iki Amerikan servis, iki sandalye. Minderlerin süngerini ezilmiş, kumaşa yapışmış iyice. Kendisinden azıcık boşluk kaldıysa geride, anlaşılan onu da beraber şişmanlayarak doldurmuşlar. Sığır boku, derdi babaannesi adamın adı geçtiğinde. Hem büyük hem yayılmış. Gülüşüne kayıtsız kalamazdı kimse. Birden onun ölümünden beri hiç gülmediğini fark ediyor. İçinden sessizce geçen sıska bir tebessüm bile yok. Yapayalnız hissediyor kendini.

Tok olduğunu söylemesine rağmen el kadarcık tencerenin altı yakılıyor.

“Sen seversin nohudu, biraz da pilav var,”

Daha cümle bitmeden midesi tekrar ayaklanıyor. Yolculuktan olmalı, yoksa nohutla bir alıp veremediği yok. Yerken aklına bile gelmez sevip sevmediği. Önüne biraz turşu konuyor. “Babaannenin mezarını pek güzel yaptırmışsın, öyle mi?” diyor kadın. Yüzüne bakmıyor, turşudaki salatalığı doğruyor. “Aferin, sana da bu yakışır.”

Sonra babaannesinin ne kadar hanımefendi bir kadın olduğunu ekliyor. Az önceki hasretin yanık gibi koku saldığından kuşkuluyor bir an. Birisini özlemek, dile gelmese bile, içini yakıyorsa eğer, tütebilir de. Burnunu çekerek dinliyor. Nereden duyduğunu bilemediği şeyleri birbirine ekleyip anlatıyor annesi. Evlenir evlenmez haritanın öbür ucuna postaladığı çocuğunu bir kez bile ziyaret etmediğini, oğluna on sekiz yıl bakan kayınvalidesine telefon açıp teşekkür bile etmediğini unutmuş görünüyor.

Annesi hiç aramadı. En azından onunla görüşmek için. Arasa babaannesi söylerdi mutlaka. Torununun aranmasını isterdi. Kendisi dışında birilerinin de onu sevmesini. Sevginin fazlasından korkan bir kadın değildi. Ama aranmadı.

“Babaannen severdi beni, üzülmemi istemezdi.” Parmaklarından turşunun suyu damlıyor. “Sen çok hastalandın, öyle olur olmaz yerde bayılmalar falan. Götürmediğimiz doktor kalmadı. Eridin gittin. İçim kan ağlaya ağlaya verdim seni. Ama maşallah çok güzel bakmış sana, iyileşmişsin, vatana millete hayırlı bir insan olmuşsun.”

Cevap vermiyor. Ayıp olmasın diye yemekten bir kaşık alıp sigara paketini çıkarıyor.

“İçiliyor mu?”

“Pencere açık, o tarafa üflersen eğer,”

Önüne bir çay tabağı konuyor.

“Kül tablası yok evde. Nevzat abin sigarayı bırakınca çöpe attı hepsini. Hatırlatmasın diye.”

“Adam haklı, kaldırıp atacaksın ki aklına gelmesin hiç,” Annesinin yüzü değişiyor, rahatsız olduğu belli. Koca evde kendisine ait kibrit çöpü kadar bir şeyin saklanmadığından emin, gezmesine gerek yok.

Kadın bir şeyleri kaldırıp koyuyor durmadan. Başını çevirdiğinde, tek sıra kalmış kaşları hafifçe çatılmış, yuvarlak yüzünde zorlama bir gülüş.

“Çocukken sapsarı bir şeydin, hep öyle kalacaksın sanırdım,” diyor.

“Yo, aynıyım aslında, ben bildim bileli saçım böyle.” Gözü gayri ihtiyari mutfak camındaki görüntüsüne kayıyor. Sakalları sanki şehre adını atar atmaz uzamış. Saçının rengi neyse o.

“Ne bileyim” diyor kadın, “başka biri gibi büyümüşsün sanki.”

Susup ellerine bakıyor. Sakin olması gerek. Kavga değil derdi. Bunun için gelmedi. Uğrayıp geçecek.

“Eee, kalacak mısın biraz?”

“Yok, on iki otobüsüyle devam edeceğim yola.”

Kadın başını sallıyor, yüzü cevapla rahatlayıp gevşiyor sanki.

“Çay koyayım sana, seversin,” diyerek ayaklanıyor. Sigarası parmaklarının arasında titriyor. Annesi ne halde olduğunun farkında değil. Konuşuyor sadece. İkisi için bir geçmiş uydurmuş, onu da çayı seven, nohodu özleyen birine dönüştürmüş. Öyle şen şakrak, bir mazileri varmış gibi yiyeceği, içeceği önüne sürüyor. Hadi ye diyor, soru sormaya gerek yok, birbirimiz hakkında her şeyi biliyoruz nasılsa. Neyi sever neyi sevmeyiz, yani o kadar tanıyoruz birbirimizi. Ne kolay!

Çoktan pişman oldu geldiğine. Babaannesine söz vermemiş olsa yola düşmezdi belki. Kızgın değil kırılmış hissediyor. Kadının yıllardır yaptığı bir şeyler varmış da artık yapmayı bıraktığı için üzülmüş gibi. Demek ki kırılabilecek kadar bir şey kalmış o günlerden, kızacak kadar. Küçük bir anı, başlangıcı olan, sonra gelişen, sonuca bağlanan. Var mı peki gerçekten? Yok. En azından onda yok.

“Tayinin de çıkmış öyle mi, neresi?”

“Rize, yani kasabalarından biri.”

“Aman çok iyi, oralar serindir hem. Sevmezsin sen sıcağı.”

Engelleyemediği bir oflama çıkıyor ağzından. Birisi bağırması gibi sıcıyor kadın. Yüzünde büyüyen kaygı, ışığın altında boyutları daha da netleşen bir böceğe benziyor. Birden o hayvanla göz göze geliyor. Buymuş demek ki. Onları sokağa atmaması içinmiş bütün bu laf kalabalığı, seversin sevmezsinler. Derin bir nefes alıyor. Elleri daha az titriyor, midesi aynı ama alışık ona, dert etmiyor. Bir sigara daha yakıyor. Dumanını mutfağın tam ortasına üflüyor. Raflarda, tavanda küçümseme sandığı bir bakışla gezdiriyor gözlerini.

Sokaktan küfreden iki erkeğin sesi geliyor. Adamlar tam zamanında olaya dâhil olmuş gibi, pencereyi gösterip “Buralar çok bozuldu,” diyor kadın, “eskisi gibi değil artık.”

Ellerini ovuşturup duruyor konuşurken, “Yaşanacak yer olmaktan çıktı mahalle. Bir sürü insan göçüp geldi oradan buradan, ne idiği belirsiz. Geçende birini bıçakladılar, hani senin oynamayı sevdiğin parkta, dükkânlardan bir kişi çıkıp da... ” Nefes almadan mahalleyi kötülüyor. Mekânların başına beraber “severek” yaptıkları bir şeyi ekleyerek. Cümleler, sayıları arttıkça, üst üste rastgele konan taşlar gibi sallanıp onu da altında bırakacak güvenilmez bir şeye dönüşüyor.

Annesi azıcık sussa, hâlâ şansları olabilirdi belki. Yüzüne bir yabancıyı inceler gibi baksa söylediklerine daha çok inanırdı. Bağışlar mıydı bilmiyor ama anlayabilirdi. Kadının hiç kapanmayan ağzına bakıyor, hayır, oradan çıkana güvenmiyor.

Peki ona kim anlatacak neler olduğunu? Bir şey olmuştu mutlaka. Olmalı. İnsan çocuğunu bohça gibi derdest edip vermez, yeni bir yuva kursa bile vermez, vermemeli. Annesinin dövüldüğünü hatırlamıyor, kendisi peki? Öyle olsa babaannesi değil evi vermek kök söktürürdü. Hastalıklı bir çocuktuk evet. Belki de gerçekten annesinin gücünü aşıyordu onun gibi bir çocuğa bakmak, ama iyileşmişti. Gelip alabilirdi. Yaşamayı seçtiği adamdan başka bahanesi var mıydı?

Babaannesi bütün sorularını geçiştirmişti. Sanki sezdiği ama söyleyemediği bir şey vardı. Çok sıkıştırınca, annen kedi enciğine bile bakamaz derdi. Belki de aralarında uzun uzun konuşuldu durumu. Bilmiyor. Torunu almış, karşılığında evde kalmalarına izin vermişti, o kadar. Sessiz bir anlaşmaydı yapılan. Evin kullanım hakkını kendi ölümüne kadar gelinine bırakmıştı. Sonrasında karar torununa aitti.

Kadının dışarı çıktığını fark etmemiş bile. Sesi koridordan geliyor. Ne dediği anlaşılmıyor. Döndüğünde elinde bir zarf var. Yazdığı mektuplardan biri önüne konacakmış gibi kızarıyor yüzü. Birçok kez mektup yazdı ona. Çok eskiden, küçük bir çocukken. Elinde ne doğru düzgün bir fotoğraf ne de geçmişine ait iki satırlık yazı vardı. Arkadaşlarının adı neydi, evde sarı renkli bir kuş, sokakta kargaların konduğu erik ağacı var mıydı? Yoksa onları başkalarının evinden, öyküsünden mi çalmıştı? Yazdığı mektuplara hiç cevap gelmedi.

Zarf tam ortalarında, tarafsız bölgede duruyor. Hafifçe kabarık, sağ kenarı kirli. Geçmişten gelmiş, söyleyecek çok şeyi olan yorgun bir yolcuya benziyor. Az önce, mutfağın ortasına sigarasını üfleyen cevval delikanlı, yuvarlak harflerle bir kâğıda sorular soran ilkokul çocuğuna bırakıyor yerini.

Koridoru neredeyse koşarak geçiyor. Midesinden gelen bir şey yok, öğürüyor sadece. Söylene söylene yıkıyor yüzünü. Dışarı çıktığında lambayı söndürmek için uzanan eli duvarın pütürlü dokusuna değiyor. Sirtında elektrik çarpması gibi bir acı. Aynı anda bir görüntü. Mutfaktan koşarak çıkıyor beş yaşındaki hali. Tam burada yakalanıyor.

Adamın elinde ağzının kenarlarını yırtacak kadar büyük bir kaşık var. Diğer eli çenesini kavramış. Sana, ye dersem yiyeceksin diye gürlüyor. Duvar işbirlikçisi sanki adama doğru itiyor onu. Annesinin yüzü yok, sadece sesi. Sen seversin, diyor arka arkaya. Ye işte, niye inat ediyorsun? Ye de görsün Nevzat abin.

Ara sıra mı oldu bu, yoksa her yemekte mi böyleydi? Bitmeyen bir koridoru, midesi ağzında kaç kez koştı acaba? Bayılmanın işe yaradığını nasıl keşfetti? Aşağı doğru akarak, hem adamın hem duvarın elinden kurtulduğu o ilk seferden sonra, bunu bir alışkanlığa çevirdi belki de. Bilmiyor. Hatırladığı tek şey sen seversin cümlesi eklenmiş bir görüntü sadece. Hangi anıdan kopmuş belli değil. Onu da kayıp fotoğrafı gibi gezdiriyor zihninde, yok, toplamaya çalıştıkça her şey daha da küçük parçalara ayrılıyor.

Mutfağa sapsarı bir yüzle giriyor. Annesi doğruluyor oturduğu yerden. Nasıl olduğunu sormuyor. Eli zarfın üzerinde, konuşmanın nerede kaldığını gösteriyor sanki.

“İmkânımız olsa, az çok demez düzenli gönderirdik ama durumumuz ortada. Bunu kötü günler için dişimden tırnağımdan artırıp koyuyordum bir kıyıya. Nevzat abin kabul etmez dedi ama belki ihtiyacın olur oralarda.”

Kadının yüzüne onun da canını acıtacak bir şey hatırlamaya çalışarak bakıyor. Bulamıyor. Yine de ayırmıyor gözlerini.

“Nevzat abi tanımıyor beni,” diyor, “sen de öyle.”

Balık Ölecek

İçeri girerken dirseğini göğsüme geçirip “Bir bok olmaz senden,” dedi annem, “şişko köpek.” Otomat, sesiyle aynı anda söndü. Elimde paketlerle kalakaldım. Bir şey yapacağını biliyordum ama dedim kapıda yapmaz, hem de kuryenin yanında. Sallamadı valla. Vurup geçti resmen.

Hazırlıksız yakaladı yoksa ben de kendimi savunurdum. Konuşmak anlamında yani. En azından dirseğini göğsüme geçirmesin. Acıttı çünkü. Tamam, bugünü saymayalım kendini tutamamıştır falan. Şimdi ayağının altına alıp çiğnese, anneannem bile durup köşeden izler. Yine de nedir ya, vurup içeri geçmeler falan. Sanki sadece kendisi gergin. Sesim çıkmadı ama bunu konuşacağız mutlaka. Ne zaman bilemem ama konuşacağız. Kızabilir ama vurması hiç etik değil yani.

Hanımefendi bu olayı bir dirsek ile bırakmaz. Odama gitsem peşimden gelecektir. Paketleri elimden kapıp camdan atar mı, bilmiyorum. Sokağa bazı şeyler fırlattı ama hiç pizza atmadı. Yine de garanti veremem. Bu saatte pencereden düşen pizza birinin kafasına gelebilir. İki kişinin bile gelebilir. Polis işe karışır o zaman. Kesin adli vaka oluruz, benden söylemesi. Pizzaları da geri vermezler, delil çünkü. Tamamen ziyan. Oturup sakinleşirse, bunlar onun da aklına gelir bence. Atmak hiç de rasyonel bir çözüm değil.

Beklediğimi biliyor tabii, inadına çıkmıyor banyodan. Ben de dedim saçma saçma kapıda duracağına mutfağa geç Büşra, bırak elindekileri masaya. Şöyle karşılıklı servis falan aç ikinize de. Ona da bir, ya da karışık olandan iki dilim koy mesela. Yer mi? Yemez tabii. Tadına bile bakmadan bağırmaya başlar. Romantik olmaya gerek yok. Boşver. Tek elimle mayonezi, ketçabı çıkardım. Pizzalar kucağımdan inmek istemedi çünkü. Üstteki kutunun kapağını

açtım, dilimleri arka arkaya gönderdim. Arada sakın ol dedim, bir frene bas Büşra, ama çoktan hız sınırını geçmiştim.

Başka yollar da denedim. Yavaşlamak için yani. Ona kadar saydım mesela. Biraz hızlı oldu evet, ama saydım. Derin derin nefes alacaktım, ağzın doluyken o iş o kadar kolay değilmiş. Yeme isteği deniz dalgasına benzer, diyor danışmanım. Hem yedim, hem deniz dalgasını onun dediği gibi düşünmeye çalıştım. Yüksелеcek ve on beş dakika içinde çekilerek gidecek. Benimki bir garip, büyüdükçe büyüdü. Beyaz, köpük köpük mayonezli bir dalga. Son lokmayı ağzıma tepip alnımı sildim. Beş dakika kırk iki saniye. Hâlâ ayaktayım. Yüzüm kapıya dönük. İçime bir ateş düştü sanki. Dedim pişmanlık mı bu, meğer ikinci kutuyu göğsüme basmışım.

Sifon sesi düşmanın varlığını yeniden hatırlattı. Terlikleri gittikçe yaklaşıyordu. Pencereye doğru geri geri yürüdüm. Ayaklarımda altındaki halı nemli bir çimenlik oldu. Ben ağzında yiyeceklerle yuvasına dönmüş bir kuştum. Serçe değil elbette, büyük bir şey, pelikan falan. İkinci paketi elimden kapacak anne kartal mutfığa girmek üzereydi. Pizza kalbimin üzerinde titriyordu. Sinirlerim bozuldu, bir gülme geldi. Hay Allahım dedim, komik kızsın Büşra sen. Az sonra canına okunacak, sende hâlâ film, hâlâ edebiyat.

İlk dilimin yarısında kapı açıldı. Annem bana bakmadan buzdolabına gitti. Akşam yemeğim için hazırladığı salatayı, yoğurtlu semizotunu alıp bir havayla çöpe döktü.

“Bir gün kalmış ameliyata yediğin boka püsüre bak!”

Başka bir şey demedi. Terliklerinden birini daha çok sürterek çıkıp gitti.

“Madem bu kadar isteklisin gebermeye, bizi niye yoruyorsun, niye masrafa sokuyorsun?” Sesi salondan yankılanarak geliyordu. Oturduğu yerden, yayılmış bir sestti. Kalkmayacağından emin oldum. Kalan dilimleri daha yavaş çiğnedim.

Birden sabahki hüznün çöktü üstüme. Kahvaltıda diyet şeyler yemiştım, o üzüntü normaldi yani. Şimdi, iki büyük boy pizzadan sonra teknik olarak daha mutlu olmam gerekiyordu. Ama aynı hissediyordum. Çok garip yani, bütün yiyeceklerin tadı bu kadar farklıyken, birisi geliyor, bir şey yapıyor, hepsi içerde tek bir duyguya dönüşüyor. Üzüntü gibi bir şeye. Psikoloji bunu açıklayamıyor bence. Öyle teknikler falan, ortada bir cevap yok yine de. Ama felsefe farklı, o kafadan giriyor mevzuya. Bir bölü iki ikidir diyor

mesela. Net. Bir ekmeği ortasından bölersem iki tane ekmek olur, evet yarım ama konu o değil, iki tane olur. Bazılarının kafası karışıyor, sayılara takılıyorlar çünkü. Sayılar matematiğin işi. Ben matematikle sevmek istemem şahsen. Birin içine bir koyarsan, yine onun bir olduğunu matematik kabul etmiyor. Yani benim içime bir şey koysan ben yine benim. Bana yirmi kilo daha eklesen mesela, yüz elli olsam ben yine Büşra'yım. Felsefe bunu açıklıyor. Felsefe sevgi demek çünkü. Ben şahsen felsefe ile sevmek isterim. Belki ameliyattan sonra bir sevgilim olur. Üniversite sınavını kazanırsam, belki felsefe seven bir sevgilim olur, o da beni felsefenin gösterdiği şekilde sever. Hem pizza hem de felsefe severse şahane olur. Tabii önce bir artı bir eşittir biri anlamalı. Beni içine aldığında ya da ben onu içime aldığımda. Aslında ben daha kolay alabilirim içime onu, ama belki de alamam, midemde kelepçe olacak artık. Ama alabilirsem eğer, biz yine bir olacağız. Kelepçeyi geçebilirse. Bence felsefe okursa anlar. Ama okumazsa onu utandırmam. Ben de okumuyormuş gibi yaparım.

Keşke annem sakinleşinceye kadar sokağa çıkabilsem ama olmaz. Şimdi hiç olmaz. Uzun zamandır evdeyim. Saçma saçma bakmasalar sokağa daha çok çıkardım. Söz veremem ama sanki daha çok çıkardım. Bacaklarım hemen şişmese, siyah taytımı giyer yavaş yavaş yürürdüm mesela. Ama çıkamam. Hem siyah taytım da kirli.

Şimdi salona geçsem, saat ondan sonra aç kalmam gerektiğini unutmuşum gibi bağıracak hemen. Saat daha dokuz bile değil. Bir saat önce ya da sonra ne fark eder? Neden bu kadar kızıyor sanki! Tahlilin ne olduğunu biliyoruz herhalde. Hemşire gece aç kal dedi sadece, akşam yemeğinde salata ye demedi ki! Ameliyata o girse ben böyle kızmam. Kist olsa akciğerinde, bir sigara daha içmek istese hiç söylenmem. İnsan her gün hastaneye yatmıyor, öyle değil mi? Hem uyanmazsam ne olacak, üzölmeyecek mi yani? Kendimi iyi hissettiğimde, şu evde, ikimiz için bir sürü şey yapmıyor muyum? Şimdi sayamam ama yapıyorum mutlaka. En azından iş çıkarmıyorum. Sokağa da çıkmadığıma göre masraf sadece yemek. Herkes yiyor, benimki çoksa babamdan biraz daha fazlasını isteyebilir. İlaç falan diyerek kopardıklarını bilmiyor muyum sanki?

Konuşmazsa konuşmasın, ona soracak bir şeyim yok. Çantamı sabah hazırladım zaten. Kırmızı olanı. Bir zamanlar, dışarı çıktığım

günlerde yani, spor salonuna gitmek için almıştım. Bu yüzden çok yeni. İçine bir sürü don koydum. Aklıma başka şey gelmedi. Sağ solu iki yanak gibi şişti. O da bana benziyor, kaybolursa birisi getirir mutlaka. Güzel çanta. Ne büyük ne küçük ama ben elime alınca küçük görünüyor. Parasını anneannem verdi. Bir eşofman takımı bir de spor ayakkabı aldı o gün. Ben istediğim için aldı. Spora gitmemi istemedi. “Öyle hareket mi olur, belin, göbeğin kayacak,” demişti. Bu ameliyatı da istemiyor. “Başka yolu yok mu?” diye ağlıyor gözlerini silip. Ağlamadığında da siliyor. Gözyaşı kanalları yüzünden. Ameliyatının yeniden yapılması gerek. Ama şimdi benim için gözlerini sildiğini biliyorum. Çünkü benim dışımda onunla keyifli şeyler yapan kimse yok. Ben onunla severek yiyorum. Suç ortağı gibi değil. Ne zaman bize gelse canımız ne isterse sipariş veriyoruz. Bir tavuk bir tavuk daha, annem bizi ayırınca kadar.

Anneannem dün gece de “Mürüvvetini değil ameliyatını görmek nasipmiş,” diye ağladı. Annem “Abartma,” diye azarladı kadını. “Abartma, böyle domuz gibi yerse mürüvvetini nasıl göreceksin? Anca ölüsünü görürsün.” Ben alınmam şahsen, ama yaşlı bir kadına bunu dememeliydi. Hiç etik değil.

Babam arıyor, tek kelime etmeden bekliyor. Neden aradığını unutmuş gibi. Ben “Nasılsın,” diye sormak zorunda kalıyorum. Birden kendi anjiosunu anlatmaya başlıyor. Konuşacak bir şey bulamadığında bunu hep yapar. “Çocuklar babalarından önce ölmemeli,” diyor, “bunu doktoruna söyle.”

“Tamam baba.”

“Tek çocuk olduğunu da söyle. Bizim tarafta senden başka çocuk yok. Sana daha fazla dikkat etsin.”

“Baba doktora öyle şeyler söylenmez.”

“Niye?”

“Ayrımcılık olur.”

“Niye canım? Kürt mü, Ermeni mi dedim? Sadece tek evladımız var, dikkat etsin, biraz itina, biraz özen.” Kesin içmiş. Çok değildir ama dokunuyor bazen. Diline vuruyor böyle. Bekliyoruz karşılıklı.

Sonra “Dinle bak,” diyor. Bir kâğıdı açıyor sanırım, hışırtı sesi geliyor.

“Akciğerlerde çökme, karın fıtıkları, aşırı oranda su kayıpları oluşması, kalp kasında genişleme, midede şişmeler ve yaralanmalar, stoada tıkanma...”

“Stoma baba o. Yunanca, ağız gibi bir şey yani.”

“Ha, neyse işte sen anladın. Doktora sordu mu annen bunları?”

“Baba bunlar en kötü ihtimaller, olacak diye bir şey yok.”

“Yazıyor işte burada tek tek. Öyle stoa yazınca araştırmayacağı mı sanıyorlar, bakıyorsun internete, orada var hepsi. Hem mi-deden ameliyat olmuyor muyduk biz, bu ağız ne iş?”

“Ya takılma ona sen, benim her şeyim normal merak etme, beş günde evde olurum.” Kâğıdın hışırıtısını tekrar duyuyorum. Cebine koyuyor herhalde.

“Midende kelepçe mi olacak şimdi?”

“Evet baba.”

“Desene içinden hüküm giyeceksin sen de.”

Gülüyor. Kümes hayvanlarını hatırlatıyor sesi. Izgara olmadan önceki hallerini elbette.

“Alınmadın di mi, şaka bu şaka.”

Kendi cümlesine gülmeye devam ediyor. Annem kötü esprileri yüzünden de boşayabilirdi onu, çok haklı olurdu bence.

“Baba çantamı hazırlamam lazım, var mı başka bir şey?”

“Ha, yok yok. Yarın akşam uğrarım ben, olmadı sabah, ameliyata girmeden.”

“Tamam.”

Konuşmak istemiyormuşum gibi görünebilir ama babamı sevirim ben. Cidden. Çok küçükken nasıl seviyorsam öyle. Artması da gerekmiyor. Bu kadarı yeterli bence. İyidir aramızdaki bağ, zayıf falan değildir. Eskiden, ben küçükken yani, çok çıkardık dışarı. Güzel hatırlıyorum yaptığımız şeylerin hepsini. Bir tanesi mesela çok özel. Şekerli bir anı. Krema gibi bir sisin içinde. Babam hafta sonu için almaya gelmiş. Annem mutfaktan çıkmıyor yine, teyzem teslim ediyor beni. Beş yaşındayım en fazla altı. İri bir çocuk olmayı geçmişim çoktan ama hâlâ sevimliyim. Arabada giderken, bir şarkı çıkıyor radyoda, birlikte söylüyoruz. ‘İçine ata ata ne hale düştün, çatlayacaksın be adam’, bağıra bağıra söylüyoruz. Ona bakıyorum gülerek. Yüzü terlemiş. Elma gibi yuvarlak yanaklarımız tıpatıp birbirine benziyor. O yaşta bile, eğer kaybolursam, benzin istasyonunda falan, “Şu tombik kız kimin” demeden, yani anons bile etmeden, doğruca beni ona teslim edeceklerini düşünüp rahatlıyorum. Sonra yaptığımız her şey daha lezzetli geliyor.

O günü, korkum bir süre geçtiği için ayrıca güzel hatırlıyor

olabilirim. Kaybolma korkum yani. Kalıbıma ters biliyorum ama elimde değil. Bazıları bir yere sıkışmaktan korkuyormuş, bende olay tam tersi. Sokağa çıksam mesela cadde genişliyor. Ceviz ya da karpuzda değil resmen leblebiye dönüşüyorum. Kafamla değil, böyle her yerimle bir leblebi oluyorum. Bir mazgaldan içeri düşsem kimse yokluğumu anlamaz çünkü dünya çok büyük bir boşluk bir leblebi için. Doldurduğunu sananlar için bile büyük bir boşluk. Ama onlarla konuşup bunu açıklayamam. Onlar ağzımdan çıkanla değil, içine girenle ilgileniyorlar çünkü.

“Yat artık!” diye bağılıyor annem içeriden. Başka bir şey söylemiyor. Aman umurumda sanki. O demeden bilemeyecek miyim yani ne yapacağımı? Dedim ya, hallettim bütün işlerimi. Akvaryumun suyunu değiştirmek kaldı sadece. Yapmazsam ben gelinceye kadar kesin kokar. Mantar bakteri falan. Balık da ölür. Zor iş. Eğil kalk eğil kalk. Akşam akşam şu stresi yaşamasaydım yapardım ama yeminle bir halsizlik çöktü, sanki elim ayağım kesildi. Böyle parmağımı kaldıracak gücüm yok. Annemden hayatta isteyemem. Hele şimdi hiç. Boklanacağına yapsaydın der. Bazen ağzı çok bozuk olabiliyor.

Balık niye ölüyor hemen anlamıyorum. Tamam, su epeydir kirli ama birkaç gün daha kalamaz mı yani? Pislik değil ki her şey. Eğilip aşağıdan yüzse, kumları eşelesen ben dönünceye kadar, oralarda bir sürü yiyecek de bulur. Annemin yem dökmesine bile gerek yok. İdare edebilir, o kadar seçici olmak niye? Ben kapatılsam beş gün, kimse gelmese, kumu eşelerdim. Yani yaşamak istersem eğilir eşelerim. Onun yüzünden yalvaracağız bir de.

Bir not yazarım, sabah banyonun aynasına yapıştırıp geçerim. Yoğun bakımın kapısında bekleyecek değil ya, eve uğrayacaktır nasılsa. Altı üstü üç madde.

Akvaryum temizlenecek

Balığa yem verilecek

Yatağın altındaki poşette, ne varsa işte hepsi, yüksek ısıda yıkanacak.

Üç tanecik şey, ama kesin yapmaz böyle alt alta yazarsam. Yan yana yazarsam da yapmaz. Az ye de hizmetçi tut der. Sayfanın etrafına çiçek falan çizsem, kelebek, pizza dilimleri mesela. Şa-kadan anlasa gülerdi, balık da aç kalmazdı o zaman. Aman neyse, sabah bakarım ona da. Daha mühim işlerim var şimdi, düşünmem

gereken daha ciddi şeyler. Çantaya koyduğum kitabı çıkarayım mı yoksa kalsın mı? İnsanın iyileşirken okuyacağı türden bir şey mi karar veremedim. Bunda bir fare var, annesi alkolik, kitapçı- da doğuruyor bütün çocuklarını. Bir sürü kardeş. Bu biraz bece- riksiz, bir meme kapamıyor. Yiyecek de yok, ortalıktaki kâğıtları kemiriyor mecburen. Bu yüzden okumuş kadar oluyor. Bildiğin entel fare ama kederli bir fare. Okudukça, yedikçe yani, azalmı- yor kederi, artıyor. Çok kitap okuyanlar gibi. Onların bazıları da açlıktan okuyor olabilir. Zihnen yani. Yiyecek niyetine. Tabii ki hepsinin annesi alkolik değil. Ama okudukça bu fare gibi keder- leniyor çoğu. Filmlerdekiyle öyle mesela. Ben de seviyorum ki- tapları ama bazen kaptırsam da kendimi elimden atıyorum. Bazı kitaplar üzüyor beni, yemek öyle değil. Kusarsın en fazla kurtu- lursun ama bir kitap seni üzerse kurtulamıyorsun. Kitapları ku- samazsın, öyle değil mi?

Neyse bu da evde kalsın şimdilik, gerekirse listeye eklerim. Kelepçe yüzünden iştahım kapanacaksa, kitaplara karşı da hemen açılmayabilir. İçeriden hükümlü. Babam gerçekten kötü espriden hüküm giymeli.

Kaç saat kalırım acaba yoğun bakımda? Uyutulmaktan kork- muyorum hayır, asıl korkum başkalarının yanında uyanmak, yani onlar bana bakarken. Bir de personelden korkuyorum. En çok da şakacı olanlardan. Kıcımlı silerken şakalaşacaklar. Filmlerde öyle oluyor. Birkaç kişi beraber gelecek yan döndürmek için. Yokmu- şum gibi konuşacaklar. İçlerinden kendini en komik sanan dur- madan şaka yapacak. Gülersem beni de içine katıp uzatacak. Gül- mezsem arkadaşlarıyla benim hakkımda şakalaşacak, orda oldu- ğumu bile bile. Hiç bitmeyecek. Çünkü hemen küçülmeyeceğim. Sadece kelepçe bu, beni buza çeviremez öyle değil mi? Ama eriyip yağ gibi yayılsam mesela yatağa, asıl şaka böyle olurdu bak. Onlar çevirmeye geldiğinde...

Teyzemin kızı arıyor, Arı Merve. Evet, aynen böyle kayıtlı. Aç- mayacağım, konuşmak istemiyor canım. Benden bir yaş küçük, haftaya on sekiz olacak. Şişman mı bilmiyorum, yanımda zayıf görünüyor herkes gibi. Geçen sene memelerime bakıp “Bunların yağ olduğunu biliyorsun değil mi Büş,” demişti. Kilom yüzünden böyle duruyormuş. Aslında biraz sevindim öyle demesine. Kıs- kandı bence. Tahta göğüslü Merve. Gıcık. Abisiyle derdim yok.

Koray bunun tam tersi. Hem kıskanç değil, hem solucan gibi. Biri ona azıcık uzun baksa, “Kilo daha zararlı,” diyor teyzem hemen. “Bel ölçüsü yüz santimi geçerse ölüm riski var, çok feci.” Yüz santimi eliyle gösteriyor.

Annem onun sıkı oğlu yüzünden yine bana kızıyor. Yüz santimin ne kadar olduğuna bakmıyor, umurunda değil. O da anne-annemden nasıl gördüyse öyle besliyor beni, şimdi bir de diyet yemekler pişireceğim diye uğraşıyor ama teyzem elini oynatmadan zayıf çocuk sahibi oluyor. Merve’yi sayma. Koray o kadar zayıf ki, bildiğin çirkin ama konu bu değil. Bazen teyzeme karşı savunmaya geçip “Aynı şey mi canım,” demek zorunda kalıyor annem. “Erkekler yağ tutmuyor, testosteron falan.” Ben de bir şey eklemek istiyorum. “Aynı şey değil,” diyor dinlemeden. Benim fikrim yağlı ya da tuzluymuş gibi ağzımı açınca yüzünü buruşturuyor.

Birden ya geri dönemezsem diye bir korku doluyor içime. Gözlerim yaşıyor, odam jöle gibi titreşiyor ağladığımda. Odamı seviyorum. Ayrılacağımızı düşününce özlemim de artıyor. İnsanın içini kıyıyor özlemek. Eşyalarım güvenim tam. Beni beklerler. Kimse almaz onları. Balık da bekler, gidecek yeri yok onun da. Yine de içe kapanmamalı, bırakmamalı yani kendini. Ben dönüş tarihimi yazıp akvaryumun karşısına yapıştırırım. Buraya bakabilir yalnızken, kendine bir hedef belirleyebilir. Logoterapide öyle yapıyorlar. Zor bir şey değil. On altı mayısa kadar yaşamalıyım, Büşra dönecek, eğer dönmezse o zaman ölürüm diyebilir mesela. On altı mayısta ben girerim kapıdan. Bir anda erimem ama daha zayıf görünürüm kesin. Balık yine de tanır beni. Onun için döndüğümü bilir.

Dönmem şart yoksa balık kesin ölecek. Önce acıkacak, sonra üzülecek ama kimse yem vermeyecek. Belki de hem aç, hem üzgün ölecek.

Masalın Rengi

Akşamları, bütün gün açık bırakılan pencerenin tülünü gönül-süzce indirir, ışığı azalan sokağa geride bırakılmış bir yolcu gibi bakardı. Sessizce, sallanarak. Arkasında dikilip beklerdim. Başını çevirdiğinde ilk önce beni görmesini dileyerek. Gözü bana değerd-i, gülümsemezse eğer koşup defterimi açardım hemen. Dünyanın en güzel resmini onun için çizmeye girişirdim. Resme bakıp beni hatırlamasını, gittiği yerden geri gelmesini isterdim. Odada hafif bir rüzgâr eserd-i. Kollarını açtığını anlardım. Derinliği ölçer gibi uzatırdı kollarını. Nefesini tutar, odanın havasını elleriyle iterek usulca ilerlerdi. Öyle anlarda gözümü dikip bakmıyordum artık, utanacağını düşünüyordum nedense. Sanki onu, soyunup girdi-ği suda, bir köşeden gizlice izliyormuşum gibi suçlu hissederdim kendimi. İyice eğilirdim kâğıda. Ellerim terler, boyalar birbirine girerdi. Nefesini gürültüyle verdiğini duyardım. Kendi etrafında dönmeye başlayacağını işaretiydi bu. Bütün odayı dolaşırdı döne döne. Duvarlara yaklaşımazdı. İçimden sayardım. Bilmediğim sa-yılar önüme dizildiğinde, adını söylemeye başlardım. Elif teyze, Elif teyze. Yavaş yavaş sonra yüksek sesle. Başımı kâğıttan hiç kaldırmadan. ELİF TEYZE, ELİF TEYZE. Birden hava dalgalanırdı. Durduğunu anlardım. O zaman kendime bakma izni verirdim. Saçları dağılmış, yarısını görebildiğim yüzü daha da solmuş olurdu. Elini pencereden dışarı doğru uzatırdı. Sokağın derisini okşardı sanki ince parmakları. Pencereden görünen kısım ürperirdi sanki. Çıt çıkmazdı. Yine de çerçevenin dışında bir şeylerin, az önce has-retle hatırlanan bir şeylerin çağrısını duyardım.

Onu hiç dışarıda görmedim. Bir ağaca nasıl bakar bilmiyordum, dükkânların camına, yürüyen kalabalığa mesela. Ben sadece so-kağa uzaktan bakışına şahittim. Beraber geçirdiğimiz altı ayda, üç odalı bir evin içindeydik hep. Giriş kapısı ve tuvaletinki hariç evde

başka kapı yoktu. Hepsi çıkartılmıştı. Çok küçüktüm, garipliğin farkındaydım ama sormamam gerektiğini de anlamıştım. Yokluğu hissedilen bir şey değildi kapılar benim için. Bir oda diğerinin uzantısı gibiydi zaten. Mahremiyet talep eden, sırrını içinde tutsun diye örtülmesi gereken kuytu köşe de yoktu. Her şey ortadaydı. Anneannesinin yattığı oda bile evden ayrı, kendine ait bir kokuya, renge sahip değildi. Ev o haliyle, bir sürü insanı ağırlayabilecek geniş bir odaya benzerdi.

Ama hiç misafir gelmezdi. Bazen ince, uzun boylu bir adam kapıyı çalar, içeri girmeden eşikte durup elindeki paketleri verirdi. Başını yerden kaldırmazdı hiç. Yüzümüze bakmaktan utanırdı sanki. Adam dış kapıda belirlediğinde, sadece o zaman, kapıların yokluğu fark edilir olurdu. Ev, eksikli tuhaf bir şeye dönüşürdü birden. O gittikten sonra pencereye koşardı. Durduğu yerden ne görürdü bilmezdim. Sadece beklerdi. Yeşil bir şeyden sarıya dönüşerek. Sessizce. İçimden adını tekrar ede ede, ben de eklenirdim o sessizliğe. Korkma derdim kendime, nasıl olsa onu geri getirebiliyorsun.

Sadece bir kez, yuvarlak güzel gözlerinde boyutunu tahmin edemediğim ama çok büyük olduğunu hissettiğim o kederi aşmaya yetmemişti sesim. Aynı yerden bakıyordu sokağa, ter içindeydi, bir eli olmayan bir şeye uzanmaya çalışıyordu yine. O kadar çok söyledim ki ismini, sustuğumda bile, adı çıkışı arayan bir kuş gibi çırpınıyordu tepemizde. Sesimi duyuyor ama gittiği yerden dönmüyordu sanki. İlk kez o zaman korkmuştum. Koşup bacaklarına sarıldığımda ağlıyordum hâlâ. Eğilip kucağına almıştı hemen. “Beni kurtarmaya mı geldin sen?” demişti. Sımsıkı sarılmıştı. Ne kadar kaldık öyle hatırlamıyorum. Yere indirdiğinde başımı ellerinin arasına almış, gözlerimin içine bakıp “kahramanım benim” demişti. Yüzündeki hüznün o kadar yayılmamış olsa sesi neşeliydi derdim. Yanaklarımı sıkıp mutfığa geçmişti sonra. Tam kapı eşiğinde turuncu bir sis bırakarak.

Bazen annem okulda işi uzadığı için arar, Elif teyze her zaman ki yumuşacık sesiyle “Aşk olsun Vahide Hanım, yük ne demek?” derdi, “biz yemeğimizi de yeriz beraber, sen merak etme, işin ne zaman biterse o zaman gel.” Konuşurken bana göz kırpar. İki gözümü kapatarak karşılık verirdim ben de. Ellerimi kanepeye vururdum sevinçten. İçimden kanatları alçılı bir kelebek havalanır, düşmeden telefonun sehпасına kadar uçardı.

Onunla sofraya oturmak şenlikti. Küçük tabaklara koyduğu rengârenk şeyleri masaya taşımama izin verirdi. Her yemeğin yanında yeşil, kırmızı ya da sarı bir şeyler daha olurdu. Bütün yiyeceklerin öyküsü vardı. Zengin olunca şişmanlayan dolmalık biberler, yeşil ülkenin yakışıklı askerleri fasulyeler, onların ayşekadın anneleri. Onun sofrası bir masal kitabıydı. Her şey konuşur, yeni-lip gitmeden derdini, sevincini, başından geçenleri anlatırdı.

Başka hiçbir masalda o kadar renk görmedim.

Bazen içerideki odadan, anneannesinin öksürüğü duyulurdu. Koşarak bardağın yanına gider beklemeye başlardım. “Hazır mısın Barış?” derdi. “Bak bu çok ağır bir iş, herkes yapamaz ona göre.”

“Evet,” derdim, kalbim küt küt atardı. “Hem bütün yemeklerimi yiyorum ki, artık çok güçlüyüm bak!” Yumruklarımı sıkıp pazılarımı gösterirdim. Büyük bir ciddiyetle eller, “Bence de bu işi sen yapmalısın artık, anneanne daha çabuk iyi olacak sanki sen verirsen,” derdi. Bardağı iki elimle dikkatlice kavrar, aksayan sol ayağımın dengemi bozmaması için küçük adımlarla yürürdüm. Bu, ancak masallardaki kahramanların yapacağı türden bir işti. Elimdeki bardak şeffaflaşır, içindeki suyun rengi bir damlası bile ziyan edilmemesi gereken sihirli bir iksir gibi maviye çalardı. Onun yastıkları kaldırmasını, anneannesini çekerek oturtmasını izlerdim. Yaşlı kadının yamulmuş yüzüne gülümseyerek bakardım. Güvenini kazanırsam, bardağın tamamını bitirirdi belki. Elimdeki bardak Elif teyze verdiği-göre iyi bir şeyle doluydu ve ninesi bunu içince iyileşecekti. İyileşmenin de büyümekten farkı olmamalıydı. Bir şeylerin tamamını bitirirsen değiştirdin. Tam olarak ne yaparsa yaşlı kadın iyileşmiş sayılacaktı sormamıştım. Yürümesi mi gerekiyordu, yoksa koşması mı? Ben de hızlı koşamıyordum, yürürken aksıyordum ama hasta değildim. Benim yüzümden iyi bir şeyler olmasını, Elif teyzenin beni daha da çok sevmesini istiyordum.

Ertesi sabah, kapının önünde, ortopedik ayakkabılarımın altını silmeden ilk cümlem bu olurdu. “İyileşti mi Fahriye nine?”

Bu soru dünyadaki en ciddi cevabı hak ediyormuş gibi önce duraksar, sonra “Elbette,” derdi. “Dikkatli bakarsan farkı sen de görürsün. Çok dikkatli bakmalısın Barış.” Bana dünkü kadar yatalak görünmezdi, o böyle söyleyince. “Sanki parmağı kımıldadı,” derdim. “Evet,” derdi, “yaşlılar biraz zor kımıldıyor, hemen iyileşmeyebilir ama sen de gördün daha iyi. Belki bugün de içerse...”

“Bana ver yine bardağı olur mu? Ben iyileştirebilirim nineni.”

“Tamam,” derdi başımı okşayıp “bu iş artık senin.”

Bütün gün çalan küçük bir radyosu vardı. Sesi o kadar güçlü çıkardı ki, bazen azıcık dokunduğunda, aynı türkü ortalığı inletirdi. *Kirpiğin kaşına değdiği zaman.*

“Bak görüyor musun Barış, tam da benim kalbimden geçen buydu.”

“Hı hı,” derdim sanki biliyormuşum gibi.

“Benim de kirpiğim kaşına değdiğinde, diyorum ki sabah oldu ne güzel. Güneş doğdu dışarıda. Şimdi Barış gelecek, bana resim yapacak. Su vereceğiz, önce nineme, sonra çiçeklere. Kuşları da yemleyeceğiz beraber.”

“Fasulye de ayıklayacağız,” diye bağıırırdım neşeyle.

Gülerdi. “Barış gelince benim iki tane daha elim oluyor, ne güzel diyorum.” Boya kalemini bırakıp ellerimi onunkinin üzerine koyar, kuşkuyla bakardım boyutlarına. Anlardı. “Birazcık küçük ama olsun, küçük eller çok lazım bu evde. Hem düştüğünde kim alacak bakalım çakmağı buzdolabının altından?”

Boyaya batmış parmaklarımı kaldırıp, “Ben” derdim. Tutup uçlarından öperdi. “Bu eller var ya, bunlar günümü rengârenk yapıyor benim.”

Oysa her şeyi güzelleştiren oydu. Eli kazara değse, eşyanın rengi değişirdi. O dokununca, yeşeren sandalye, kırmızıya çalan bardaklar gördüm. Anlatsam kimse inanmazdı. Kollarını açıp dönmenden önce nefesini sessizce odaya saldığında, o nefes bile, odanın havasında suya düşmüş bir damla boya gibi yavaş yavaş yayılırdı önce. Yüzünü görmesem de havanın rengine bakıp anlardım. O zaman bir gökkuşağı çıkıyordu sanki etrafında. İçine doğru ağladığını o zaman anlıyordum.

Annemevin yolunda, o gün neler yaptığımızı sorardı mutlaka. Her şeyi eksiksiz anlatmanın işimi kolaylaştıracağını bilirdim. Masalları ince ince bütün ayrıntılarıyla verirdim. En çok da perili olanları. Onların gökyüzünden düşen yünlerini, o yünlerin ucundan tuttuğunda gideceğin masmavi denizleri, yemyeşil ormanları. Dikkati dağlır takip edemezdi. Nefes almadan devam ederdim. Resimleri, yemekleri, hepsini anlatırdım aynı şekilde. Başka soru sormazdı. Evde döne döne dolaşmasını saklamış olmazdım böylece, etrafını saran bütün renkleri de. Bir kahraman gibi onu yine koruduğumu hissedirdim.

Yaptığım bütün resimlerin köşesine bir çiçek eklerdi mutlaka. Bazen çiçeğe takılmış kanatlar olurdu. “Sadece ayaklarımızın olması ne büyük haksızlık, değil mi Barış?” demişti bir kez. Sırtı bir çift kanat saklıyormuş gibi titriyordu konuşurken.

Niye uçamadığına şaşmıştım.

Sonra hiç beklemediği bir anda uçup giden ben oldum. Eşyalarımızın yüklendiği kamyonu takip eden aracın içinde, doğru düzgün tanımadığım o kasabadan ayrıldım. Elif teyze odaları kapısız, pencereleri hep açık olan evde kaldı. Son kez sarılıp çözüldüğümüzde, kolları bir daha kalkmayacakmış gibi yanlara düşmüştü. Vedalaşırken çok şey söylemedi, neredeyse hiç konuşmadık. Biz kapıdan çıkarken, başının hemen üstünde, kimseyi rahatsız etmek istemeyen küçücük sarı bir bulut yukarıya doğru yükseliyordu. Bir şey söylemesine gerek kalmadı. Onun da benim kadar üzgün olduğunu anladım.

Yıllar sonra her zamanki pazar rehavetiyle gazeteleri bölüşüp koltuklarımıza gömülmüşken, annem elindeki sayfayı uzatıp:

“Aynı Elif gibi baksana,” dedi “yazık kadersize.” Hangi Elif diye sormadım. Altı ay bakıcılığını yapan kısa boylu, incecik kadının bütün renkleriyle gözümün önünde beliriverdi birden.

Annemin işaret ettiği yere göz attım ama Elif teyzenin haberle bağlantısını kuramadım yine de.

“Anlamadım nesi aynı?”

“Ee işte Elif’i de kocası bu kızcağız gibi kafese kilitlemiş ya.”

Gözlüklerinin üzerinden bakıp aklımda kalanlardan emin olmak ister gibi, “Bir tek ninesi vardı garibin, hatırlıyor musun Barış o teyzeyi?” dedi.

“Fahriye nine mi?”

“Valla bravo oğlum, altı bile değildi yaşın, nasıl hatırlıyorsun yirmi yıllık mevzuyu?”

“Hatırlıyorum tabii, Yatalaktı ama iyileşiyordu sanki.”

“Yok canım ya, ölmüş o biz ayrıldıktan altı ay sonra.”

“Hadi ya, iyi görünüyordu ama.”

“O kadın var ya oğlum, biz onu yatalak bildik ama dağ gibi kadıymış zamanında. Sezen halan gibi, elini vurdu mu masaya, titretirmiş. Tek torun, anasız babasız, okusun diye göndermiş, işte aşk meşk, kapılmış demek ki kız da. Okul yalan olmuş. Elif’i alıp gitmiş adam. Bak hatırlamıyorum neresi, hangi şehir. Zaten söyle-

diği yerde de kalmamış. Teyzecik de işte haber alamayınca düşmüş yola, o zamanlar cep telefonu, bilgisayar yok tabii. Ara ki bulasın. Adam kaç ev değiştirmiş, kaç şehir. Tuttuğu her eve hayvan kafesi gibi bir şey koyuyormuş böyle, vicdansız.” Annem beddua ederek anlatıyordu.

“Hem dövmüş hem gün ışığı göstermemiş kıza. İki yıl. Bu kadın gibi bağladı mı artık, ne bileyim. İnşallah kendi de gebermiştir kafesler içinde. ”

Elile sürahiyi gösteriyor. Uzanıp bir bardak su veriyorum.

“Fahriye teyze işte yollara düşüp bulmuş yerlerini. Alıp getirmiş polisle, jandarmayla falan. Ama inme inmiş garibime. Sonra da iyileşememiş bir türlü.”

“Niye söylemediniz bana?”

“Ne bileyim, parmak kadar çocuktun, anlatılır mı öyle şey?”

“Biliyordunuz yani her şeyi?”

Annem tam olarak neyi öğrenmeye çalıştığını kestiremiyor. Suçladığımı düşünüyor belki de, sesi savunmaya geçmiş gibi yükseliyor.

“Biz de sonradan öğrendik kızın başına gelenleri oğlum. Öncesinde bilsek, yalan yok onu bakıcı diye düşünmezdik bile. O uyuz kasabada bir kişi bulamadık sana göz kulak olacak. Sonrasında epey huylandık, izledik gözledik ama kapısız odalar dışında aklımıza bir şey takılmadı, ona da hak verdik. İnsan da sağlam sinir mi kalır, tek kusuru bu olsun dedik. Ama Allah razı olsun kızcağızdan. Gül gibi baktı sana. Öyle yanakların pembe pembe olmuştu bir ayda. Bir yanışını da görmedik. Sen de anlatıyordun her gün işte, resimdi, masaldı, ne bileyim, var mıydı bir yanışı?”

Başımı sallıyorum. Rahatlıyorum.

“Elif teyzeden haberin var mı peki?”

Duraksıyor. Sayısız ameliyatla geçen solgun çocukluğumdan aklımda kalan tek renk oydu ama yirmi yıl boyunca hiç soru sormadım onunla ilgili. Neden evinden çıkmıyordu, neden ortada dönüyordu, kapılar neden yoktu? Bilmek istemedim. Bizi bir masala kilitleyip kaldırdım. Adını bile anmadım. Onu konuşmak, başına gelen felaketleri öğrenmek demekti. Rengârenk değil, simsiyah bir şeye hapsedildiğini, daha da kötüsü hiçbir zaman onu kurtarmadığımı, bir kahraman olmadığımı kabul etmek.

Annem aklında kalanları toplamış olmalı, “Benim duyduğum,”

diye başlıyor söze, “ninesi ölür ölmez Elif de durmamış kasabada. Ev sahibimiz vardı hani Resmiye Hanım, arıyordu bayramlarda falan, o söylemişti. O teyzeyi de hatırlarsın sen Barış, beyaz bir köpeği vardı hani, belimize gelirdi boyu, hiç havlamazdı. Koca kafalı bir şey.”

“Elif diyordun anne, çıkmış yani evden öyle mi?”

“Elif çekmiş kapıyı çıkmış işte yavrum. O kadar anlattı kadın. Evi barkı satmış hemen. Ayıplamış bazısı, ninesinin kırkını bile beklemedi diye. Ben kırdı, bahçede, nereye gidersem orada okurum duamı demiş, çıkmış gitmiş. Onu da anlıyor bir yerde insan, yazık tabii.” Gazetesine dönüyor tekrar.

Kalkıp pencereyi açıyorum. Elim dışarıda. “Çıkmış!” diyorum gülerek. Orada hapsolmamış, çıkmış işte! Parmaklarımın arasından akıyor hava. Rüzgâr deniz kokusunu getiriyor. Şimdi sıra renklerde. Bekliyorum, masal asıl şimdi bütün güzelliğiyle geri gelecek. O zaman dinlemek isteyene yeniden anlatacağım. Bütün renkleriyle.

Sudaki...

Melike'yi sudan Hamza çıkarsaydı, kız sadece bir ceset olacaktı. Oysa anlatmak istedikleri apaçık okunmayı bekliyordu yüzünde. Emretmiyordu, rica da değildi. Okuyabilen göz görebilirdi elbet ama Hamza'nın harflerle arası hiç iyi olmamıştı. İster kâğıda yazılsın ister yüze, karşısına geçtiğinde, bembeyaz bir ovada indirilen tek yolcuymuş gibi gözünde kelebekler uçuşur, zihni bulandırdı. Hele Melike gibi suya düşmüş bir cümle Hamza'nın aklıyla anlayacağı bir şey değildi. Zaten Melike de Hamza'yı seçmemişti. Kız nehre boyun eğmiş, önüne çıkan dallara takılıp beklemişti.

Yani hem Melike hem de Hamza bu buluşmaya gönüllü gelmemişti.

Nehrin kıyısındaki ağaçlar bu kadar az olmasa, Hamza da sağa değil sola gitseydi, cesedi ilk takıldığı yerde görmeyecekti. Hamza görmezden gelmeyi de çok iyi bilirdi. Ama Melike suyun üstüne vurmuş, sanki Hamza'yı gören kendisiymiş gibi durduğu yerde az geri gidip, yüzünün yarısını ona dönmüştü.

Oğlanın aklından “İyi ki işerken yakalanmadım,” diye geçti. Su, göz göze gelmeleri için Melike'yi biraz daha yükseltti. Hamza kızın ölü olduğunu o zaman idrak etti. Yanakları kızardı, kulakları uğuldadı. Ölü bir kız da yaşayanlar kadar elini ayağına dolandırdı.

Hamza evden işe gidiyorum diyerek çıkmıştı. Otobüs durağından arkadaşlarını almış, mangalı yakmış, etleri o çevirmişti. Üç bira içmişti. Şimdi de su kıyısında durmuş, bir cesetle bakışıyordu. Hamza yalancıydı. Söylediği şeyin verdiği zararı umursamaz ama yakalanırsa yüzü kızarır, içi içini yerd. Bu utancı vicdanla karıştırdığı için kendini iyi insandan sayardı. Şimdi bir ölünün ispiyonlayacağı yalanı yüzünden yanakları pembe, dili pelteydi. Bir de tabii, yarısı şişede kalan üçüncü bira vardı.

Babası olan bitenin kendisiyle ilgili kısmına bakacaktı yine. Anlatılanlara kulaklarını tıkayacak, Hamza nehre arabasıyla girmiş gibi, kaportayı açıp motoru kontrol edecekti. Oğlu ha suya düşmüş ha suda bir ceset görmüş, mevzu bu değildi. Onun cevabını isteyeceği şey; o saatte orada ne arıyordu?

Aklı bir durdu bir çalıştı. Az ilerde, suya değen dallara takılıp kalan kendisiydi sanki. Ceset, olmuştan çok bundan sonra olacaklara açtığı kapı yüzünden çok korkutucuydu. Hamza'nın korkmadığı an zaten yok gibiydi. Şimdi görmezden gelse, az sonra arkadaşlarından biri kızı bulacak, gün yine polisten sonra babasının karşısında bitecekti. Kız nasıl olsa ölmüştü, biraz daha uzağa gidip bulunmayı orada bekleyebilirdi. Etrafına bakındı, işine yarayacak bir şey aradı.

Melike'yi nehrin akıntısıyla göndermeyi umarak, bir dal parçasıyla takıldığı yerden kurtarmaya çalıştı. Kızın üzerinde siyah gömlek, bol paçalı kumaş bir pantolon vardı. Giysiler sahibinden çok daha önce ölmüş gibi solgundu. Hamza üstüne başına özen gösterir, modayı sokulabildiği kadar yakından takip ederdi. Bir kapının ne zaman açılacağı, arkasında kimin durup ona bakacağı belli olmazdı. Gerekirse borç bulunur, herkes ne giyiyorsa aynı-sından alınırdı. Ölecekse de bu değişmezdi.

Ceset ikinci çekişte takıldığı yerden ayrıldı ama kımıldamadı. Hamza'nın tutunduğu dal esnedi, yapraklar elinde kaldı. Yetmezmiş gibi ayakları kaydı, bileklerine kadar suya girdi. Durduğu yerdeki toprak, birisi sürüklenmiş gibi ezildi. Polis bunu yanlış anlayacaktı.

Belki de kız hep buradaydı, tam buradan atılmıştı. Hamza suya inen hayvan sürüsü gibi yerdeki delilleri ezmiş, en üste de kendisininkini koymuş olabilirdi. Şimdi ceset alıp başını giderse, geride ayakları ıslak bir şüpheli bırakacaktı. Polis bunu kesin yanlış anlayacaktı.

En iyisi kızı kıyıya çektiğini, yaşıyor mu diye kontrol ettiğini söylemekti. Hamza gayrete geldi. Bu kez kızı kendine doğru çekmek için suya biraz daha uzandı ama başaramadı. Melike onda gördüğü şeyden memnun olmamış gibi, yüzünü dönmüş gitmeye hazırlanıyordu. Oğlan bu hazırlığa nikâh masasında bırakılmış delikanlı gibi içerledi. Etrafında arkadaşlarından birini görse teselli bulacaktı ama kimse yokluğunu fark etmemişti.

Hamza güvenlik görevlisiydi. Her hafta bir yerlere gidildiğini biliyordu. Üç yıldan sonra ilk kez onu da mangala çağırmışlardı. Zamana takılmanın gereği yoktu. Etleri kredi kartı ile almış, biraları o taşımıştı. Kimse elini cüzdanına atmamış, paranın mevzusu açılmamıştı. Hamza etle birlikte bunu da sindirdi. Üçüncü birayı açtı, keyfi yerine geldi. Fıkra anlattı, herkesi güldürdü. Şimdi dokunsalar ağlayacak haldeydi.

Ceset olduğu yerde sağa doğru dönmeye başladı. Tarlanın üstündeki yoldan, uzaklaştı mı yoksa yaklaştı mı anlayamadığı bir motor sesi duydu. Sudan çıktı, yolun yarısını koştu. Yokluğunu fark etmeyen arkadaşları ıslak paçalarını hemen gördü. Hamza şakalara sesini çıkarmadı. Ilık birayı döktü, yenisini açtı. Şişenin yarısını geçince “Suda bir kız vardı,” dedi.

Daha sonra ifadelerini alan memura hiçbiri o son biradan bahsetmedi. Hamza, o sırada arabanın radyosunda en sevdiği şarkının çaldığını söyledi. Memur dalgınlıkla bunu da tutanaklara geçirdi. Oysa şarkı başlamadan çok önce, Melike nehrin aşağılarına doğru yola çıkmıştı bile.

Eğer yarım saat sonra takılacağı yerde biraz daha oyalansaydı, Melike’yi sudan Sami Dede çıkaracaktı. Sami Dede’nin bir gözü kördü, ehliyeti yoktu. Nehir kıyısındaki tarlaya mobiletiyle, bataklığın içindeki yan yollardan gelmişti. Hamza’nın aksine ikircikli biri değildi. Yetmiş yıldır bir şey katmadığı şu dünyada alacaklı gibi yaşar, duyduğu gördüğü de dâhil, karşısına çıkan her şeyden hak talep ederdi.

Melike’yi uzaktan hayvan leşi sanmıştı. Buralarda çok olurdu. Kız şeklini bulup, dallara takılmış bir cesede dönüştüğünde, Sami Dede, yavan muhabbetini nihayet tatlandırarak şeyin, suyun üstünde kendisini beklediğini hemen anladı. Tek gözü parladı, yüzü ışıdı. Bastığı otun rengini, havadaki bulutun şeklini, taşı kayayı zihnine nakşederek tümseği indi. Derinliğine aldırmandan buz gibi suya girdi. Daha sonra ifadesini alan memura, yirmi yıldır romantizması olduğunu söyledi üst üste. Memur, Hamza’nın şarkısı gibi bunu da düşünmeden tutanağa geçirdi.

Sami Dede suyun içindeyken aralarının bozuk olduğunu unutup, Mersin’de çalışan oğlunu aradı. Telefon yine açılmadı. Oğlan oralardan kalkıp, ölü kızı görmeye gelecek değildi. O da zaten, “Şu dünyada görülecek bir bok varsa onu da sen değil yine baban

görüyor bak,” demek için aramıştı. Telefon açılsaydı, oğlu cesedi öğrenip yapılacaklar içinde en mantıklısını söyleseydi, sonuç değişmezdi, ihtiyar yine bildiğini okurdu.

Evden karısıyla kavga ederek çıkmıştı. Kızı zaten üç aydır kapılarını çalmıyordu. Kahve desen; selamını şöyle hevesle alıp, masasına buyur eden yoktu. Sami Dede arsızdı gerçi, düşen suratlara, çevrilen başlara aldırılmaz; canı konuşmak isterse bir masanın ucuna ilişiverirdi. Ama artık onda bile, kırk yıllık prostatını, evlatlarının hayırsızlığını, neresine ne eklediğini unuttuğu geçmişini tekrar anlatacak yüz kalmamıştı. Dili mazotu bitmiş traktör gibi ağzının içinde yatıyor, yeniden canlanmak için sahibinin getireceği öyküyü bekliyordu.

Melike işte böyle bir zamanda, ağzını açtıracak, açtığında cümle kişiye baktıracak bir hediye gibi geldi. Hamza’nın tersine Sami Dede, kız takıldığı yerde biraz daha kalsın, anlatacaklarını uzatabildiği kadar uzatsın istedi.

Ama kıza yaklaştıkça hikâyesinin boyu kısaldı. Melike ölü olmasına ölüydü ama yüzü soluk, kıyafeti renksizdi. Ne kurşun ne taş yarası. Ne yırtılmış kumaş, ne başka bir şey. Kız işe giderken ayağı kaymış da kendini suda bulmuş biri gibiydi. Buradan çıkana kaç kişi oturup, kaç gün dinlerdi?

Sami Dede kızın derli toplu ölüsüne biraz da gücenerek baktı. Güneş dalların arasından uzanıp Melike’nin soğumuş yüzüne vurdu. İhtiyar, suyun içinde ölü yatanın ne kadar genç olduğunu o zaman fark etti. Hikâye güneşle birlikte yeniden yeşerdi, anlatacakları zihninde dallandı, budaklandı. Kaçan keyfi yerine geldi.

Sami Dede adı gibi emindi. İnsan bu kızın yaşındayken kendini suya atacak kadar dertli olmaz, olsa olsa birinin başına dert olurdu. O da, Kadriye’yi boğmayı aklından az geçirmemişti. Boşan diye diye canından bezdiren, kollarının siyah tüyleri uzun, iri kıyım, iki çocuklu dudu. Karına söyleyeceğim dediği gün gürüldeyerek akan bir nehir olsaydı yakınlarında, kadın şu kız kadar zayıf olsaydı bir de, o da boğup atardı. Kuyruğu kıstırmış, güzelim işi bırakıp kaçır gibi taşınmıştı şehirden. Bela olmuş, belasını da bulmuş belli ki diye söylendi kıza uzanmaya çalışırken. Melike, ihtiyarın gözünün kirlinden, dilinin şerrinden sakınmak ister gibi önce dalların arkasına çekildi, sonra ileriye atılıp, kendini akıntıya bıraktı.

Sami Dede, baktı öyküsü bir şey anlatmadan gidiyor elinden,

bari kaydolsun diyerek cep telefonunun kamerasını açmaya çalıştı, beceremedi. Nehir kendine ait bir şeyi alıp kaçıyormuş gibi kinlendi. Polisi aramak o vakit aklına geldi. Ceset akıntıyla birlikte hızla aşağılara doğru sürükleniyordu. Heyecandan numarayı unuttu, orman yangın hattını, iş ve işçi bulma kurumunu, arka arkaya iki arkadaşını aradı. İçlerinden biri ne demek istediğini anladığında polise haber verdi. Melike ilçeden yola çıkan jandarmayı, biraz daha ileride, suyun sığılaştığı yerde durup bekledi.

Er İhsan Hamarat askerliğinin bitimine üç ay kala, nehirden böyle bir şey getirmesini bekliyormuş gibi sakince uzandı suya. İhsan, Melike'yi birinin öldürdüğünü görür görmez anladı ama suya attığını düşünmedi. Hepimizi birileri her gün bir şekilde öldürüyordu nasılsa, atmıyordu, gömmüyordu, öylece ortada bırakıp gidiyordu.

“Bu evren bir kitap ve her birimiz o kitabın birer cümlesiyiz,” demiş zamanında bir güzel insan.* Bilse de söylememiş belki, kimisi cümlesini uzatmış sayfalara yaymış, kimisi de sayfanın dibinde bir kelimelik yere sıkışıp kalmış. İnsan bu, anlaşılacak, okunup anlatılmak ister elbet. Lakin kendisi de dâhil, sayfanın sonuna düşeni çözecek sabrı olan insan evladı da azmış.

İhsan, kıyıda köşede kalmışın, ya basılmış ya üstünden atlanmışın alfabesini okumayı nerede nasıl sökmüştü bilinmez ama oğlan, Melike'nin yüzüne bakar bakmaz; acıyı içinde hapsetmiş, ondan kurtulmak için bedeninden vazgeçmişlerin içe dönük harflerini hemen tanıdı. Maaşını elinden alan babası, yuva diyemediği evi, büyütülüp adam edilecek kardeşler, hayaline bile izin verilmeyen sevgili, hepsi birleşti, tek bir satırda dile geldi.

İhsan hariç, kızı sudan çıkaran askerlerden hiçbiri, toprağa aslında bir cümle bıraktığını fark etmedi.

Nehir saatlerdir taşıdığı yükten bunalmış olmalı ki, kızı teslim eder etmez çağıldaması durdu, usulca yatağına çekildi. O yorgunluğu da anlamak gerek, ister gelip içinde ölsün, ister başkası getirip atsın bir cesedi taşımak zordur. Yük zehirler, senin de bir parçan o yolculukta ölür.

Şimdi gidip baksanız o nehir de artık eskisi kadar canlı değildir.

Güneşin de parlaklığına aldanmayın. Ölü bir kızın yüzünde şavkıyanın ne ışığı kalır ne ısı. O da akşam olmadan soldu. Meli-

* Fernando Pessoa.

ke çıkartıldığı kıyıda, ıslak bir kâğıt gibi okunmaz oldu. İhsan kızın cümlesini içinde bir yerlere kaydettiği sırada, suda kanıt bulunmadığı eklendi rapora.

Oysa:

“Bir dal gönülsüzce kırılmıştı boynunun altında. Bu ince çizik o yüzden. Ayakkabısının biri, düzgün bağlayamadığı soldaki, hemen ayrılmıştı ayağından. Diplerde iki sazan, yukarıda suyun rengini değiştiren yükün, dişlerine göre olup olmadığını anlamak için bir süre takip etmişti gölgesini. Yağmurda, içindeki her şeyi nendiren çantası takıldığı ilk dalda durmuştu. İç gözünde, harfleri çözülüp suya karışmayı bekleyen bir kâğıt parçası, kurşun gibi dibe çekmişti çantayı. Notta yazanı kimse okuyamayacak artık. Mürekkep dağılmış, kâğıdın eti lif lif ayrılmıştır çoktan. Melike kiminle buluşacağını bilmeden, şikâyet etmeden, takıldığı dallarda sessizce beklemiş, kâğıttaki sitemi yanından akıp gitmişti.”

BALIK ÖLECEK

HASİBE ÖZDEMİR

"Bu son diyorum, niye yalvartıyorsun abi ya!"

Ona bakmak istemiyorum. Kazağı, eteği, kim bilir kimin eskisi boyasız çizmeleri. Hepsı ayrı ayrı eksik, bir araya gelince tamamlanan bir sefillik hali. Elini kolunu oynattıkça, incecik bir toz bulutu ondan bana doğru havalanıyor. Ne giyersem giyeyim fark etmez, onunlayken birden solmaya başlıyor. Sanki yıllarca ortak bir sefaleti tecrübe etmişiz, o yoksul günlerin hatıraları da 'hazır yan yana gelmişler mührümü vurayım' demiş. Yok böyle bir yaşanmışlık. Ne çocukluğumuzda, ne gençliğimizde. Yine de insan ona bakarken anılarından bile kuşku duyuyor.

Kırılan bir şeylerin sesi geliyor çınlayarak. Ağır bir küfür ardından. Masalarda oturanlar bir an durup mutfığa doğru bakıyor. O farkında bile değil, konuşmaya devam ediyor. İstedikini henüz alamaması, anlayışımın kıtlığıyla ilgiliymiş gibi, cümlesini bu kez açarak koyuyor önüme. Yavaş yavaş söylüyor etkisini arttırmak için. Ağzına değil kazağının kirli yakasına bakıyorum. Bir yuvarlağı yamuk şekline sokmayı nasıl beceriyor?

"Çok değil, yarisını versen bile toparlarız."

HASİBE ÖZDEMİR

#öykü
#kadın
#hasibeözdemir

monokledebiyat

/monoklkitap

₺ 28 | KDV'den muaf.

ISBN: 978-605-70722-9-0

www.monoklkitap.com